

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Wydminy 2024 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Diagnoza.....	3
Ogólna charakterystyka gminy.....	3
Demografia.....	6
Stan ludności	6
Procesy demograficzne	6
Prognoza demograficzna.....	11
Gospodarka i rynek pracy.....	12
Działalność gospodarcza.....	12
Rynek pracy	13
Polityka społeczna i bezpieczeństwo publiczne	16
Pomoc społeczna.....	16
Zaplecze instytucjonalne pomocy społecznej i współpraca międzysektorowa.....	20
Finanse.....	23
Ochrona zdrowia	26
Bezpieczeństwo publiczne.....	27
Kapitał społeczny.....	34
Fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne.....	34
Kultura	40
Sport.....	43
Wychowanie przedszkolne.....	51
Edukacja szkolna.....	54
Podsumowanie.....	59
Analiza SWOT w zakresie polityki społecznej Gminy Wydminy.....	60
Wizja i misja polityki społecznej Gminy Wydminy do 2034 roku	65
Plan operacyjny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034	66
Dzieci, młodzież i rodzina.....	70
Osoby starsze i ich bliscy.....	79
Osoby chore, dotknięte lub zagrożone niepełnosprawnościami i ich bliscy	83
Osoby o trudnej sytuacji na rynku pracy, bezrobotne, ubogie w trudnej sytuacji mieszkaniowej, bezdomne i inne wymagające wsparcia, aktywizacji i integracji.....	88
Wspólnota lokalna.....	91
Zgodność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu	94
System wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034.....	100
Ramy finansowe realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034	103

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Wprowadzenie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 jest dokumentem, który stanowi podstawę do realizacji kierunków interwencji społecznych, mających przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców. Dotyczy to w szczególności tych mieszkańców, którzy są zagrożeni lub dotknięci marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do ich aktywizacji i integracji ze społecznością lokalną. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 została opracowana dla mieszkańców i przy ich współudziale. Dokument uświadamia społeczność lokalną skalę zjawisk i problemów społecznych oraz wychodzi naprzeciw jej potrzebom, natomiast dla samorządu stanowi kompleksowy i uporządkowany zbiór celów, działań i metod, ukierunkowanych na wprowadzenie skutecznych rozwiązań w obszarze przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych. Oparcie funkcjonowania polityki społecznej na długofalowym planowaniu i przejrzystych celach pomaga zarządzać sferą społeczną (skutecznie zapobiegać i rozwiązywać problemy społeczne) i ułatwia pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na realizację interwencji społecznych (co szczególnie ważne w kontekście nowego okresu budżetowania Unii Europejskiej na lata 2021-2027). Pozwala również na zintegrowanie i skoordynowanie działań różnych instytucji i podmiotów, działających na polu polityki społecznej (jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli, podmiotów polityki społecznej, gospodarki, rynku pracy i zatrudnienia, organizacji pozarządowych i innych) wokół potrzeb i oczekiwań głównych odbiorców tej polityki, nadrzędnego kierunku działań (misja polityki społecznej w gminie) oraz kluczowych problemów i pożądanych interwencji w tej sferze. Jednocześnie potrzeba opracowania tego dokumentu ma swoje źródło w regulacjach normatywnych. Zgodnie z artykułem art. 17.1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Strategia zawiera w szczególności diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych projektowanych zmian oraz kierunków niezbędnych działań, opis sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań. W swoich założeniach Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024- 2034 kontynuuje politykę społeczną określoną w poprzedniej wersji dokumentu, ogniskując się na głównych podmiotach tej polityki. Stanowi spójny dokument dla obowiązującej Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Wydminy na lata 2017-2030. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych to cel w ramach obszaru dotyczącego kapitału ludzkiego i społecznego, ukierunkowanego na stworzenie systemu usług publicznych wysokiej jakości, dostosowanego do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadającego wyzwaniom współczesności, gwarantującego rozwój indywidualny mieszkańców i całej wspólnoty samorządowej gminy. Jednocześnie dokument jest spójny z dokumentami strategicznymi i branżowymi na poziomie ponadlokalnym, w tym ze Strategią Rozwoju Województwa Warmińsko – Mazurskiego 2030, Strategią Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Wydminy na lata 2017-2030. Finalna wersja strategii stanowi zatem syntezę świadomych wyborów i rekomendacji, sformułowanych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

w ramach konsultacji społecznych. Daje to nadzieję na jej partnerską, efektywną realizację w kolejnych latach.

Diagnoza

Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Wydminy położona jest we wschodniej części województwa warmińsko - mazurskiego, w powiecie giżyckim. Gmina rolnicza, usytuowana w rejonie Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Atrakcyjna turystycznie, charakteryzuje się malowniczymi krajobrazami, dużą powierzchnią lasów, licznymi jeziorami, wśród nich Jezioro Wydzińskie, Gawlik, Białe, Czarne, Łękek oraz urozmaiconą rzeźbą terenu. Władzę w gminie sprawuje Wójt Gminy Wydminy Radosław Król. W latach 1975–1998 gmina należała administracyjnie do województwa suwalskiego. Obecnie gmina liczy 6011 mieszkańców. Miejscowość położona jest nad Jeziorem Wydzińskim, przy drodze wojewódzkiej nr 655. Sąsiaduje z gminą Kruklanki (od północy), z gminą Świętajno (od wschodu), z gminami Stare Juchy i Orzysz (od południa) oraz z gminami Miłki i Giżycko (od zachodu).

Historia gminy jako jednostki administracyjnej

Po II wojnie światowej gmina Wydminy była częścią powiatu giżyckiego w województwie olsztyńskim. W 1954 roku dokonano reformy administracyjnej państwa i na mocy Ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, istniejące dotychczas gminy zastąpiono gromadami. W 1973 roku, w wyniku wprowadzenia w życie ustawy o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych, przywrócono w Polsce podział państwa na gminy, a wraz z nim reaktywowano gminę Wydminy. W skład nowo utworzonej gminy weszły sołectwa: Cybulki, Czarnówka, Gawliki Wielkie, Grądzkie, Hejbuty, Malinka, Mazuchówka, Okrągłe, Orłowo, Pańska Wola, Radzie, Siedliska, Siemionki, Sucholaski, Szczepanki, Szczybały Orłowskie, Talki, Wężówka, Wydminy, Zelki. 1 czerwca 1975 roku, na podstawie Ustawy o dwustopniowym podziale administracyjnym państwa, przestał istnieć powiat giżycki. Gmina Wydminy została bezpośrednio częścią województwa suwalskiego. Ponowne zmiany podziału administracyjnego państwa umiejscowiły gminę Wydminy w powołanym 1 stycznia 1999 roku województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie giżyckim.

Miejscowości na terenie gminy

Administracyjnie teren gminy dzieli się na 28 sołectw i obejmuje 37 wsi. Sołectwa: Berkowo, Biała Giżycka, Cybulki, Czarnówka, Dudka, Gajrowskie, Gawliki Małe, Gawliki Wielkie, Grądzkie, Hejbuty, Malinka, Mazuchówka, Okrągłe, Orłowo, Pamry, Pańska Wola, Pietrasze, Radzie, Ranty, Siedliska, Siemionki, Sucholaski, Szczepanki, Szczybały Orłowskie, Talki, Wężówka, Wydminy, Zelki.

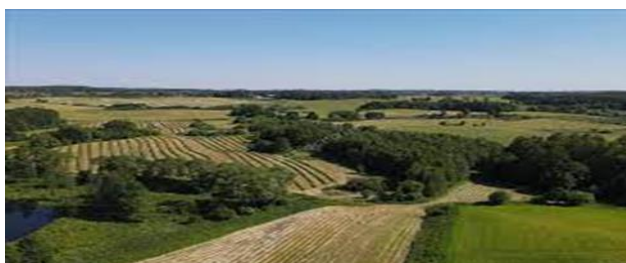
Pozostałe miejscowości: Skomack Mały, Łękek Mały, Róg Orłowski, Pańska Wola - osada, Grodkowo, Rostki, Gębałki, Krzywe.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Gospodarka

Wiodącym kierunkiem rozwoju gospodarczego gminy Wydminy jest rolnictwo. Na obszarze gminy dominuje rolnictwo indywidualne. Struktura gospodarstw charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem. Większość z nich to gospodarstwa małe i średnie (od 1 ha do 10 ha). Na glebach III i IV klasy bonitacyjnej uprawiane są głównie zboża, ziemniaki i w niewielkich ilościach rzepak. Duże powierzchnie użytków zielonych (26,8% powierzchni gminy) sprzyjają hodowli bydła; hodowana jest też trzoda chlewna. Położenie znacznej części obszaru gminy w rejonie Wielkich Jezior Mazurskich, na terenach chronionego krajobrazu oraz występowanie dużych powierzchni leśnych ogranicza intensyfikację rolnictwa, ale stwarza konieczność i warunki dla rozwoju ekologicznej produkcji rolnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Turystyka

Ważną rolę w gminie wiejskiej Wydminy odgrywa turystyka. Lasy, liczne jeziora i urozmaicona rzeźba terenu zachęcają do uprawiania wielu rodzajów turystyki, zwłaszcza wodnej (kajakarstwo, żeglarstwo), pieszej, krajoznawczej, hobbyistycznej (wędkarstwo). Malownicze tereny umożliwiają wędrówki piesze i wycieczki rowerowe po istniejących szlakach turystycznych. Dodatkowym atutem gminy jest bliskość takich miejscowości wypoczynkowych, jak Giżycko i Węgorzewo. Na terenie gminy funkcjonują: pensjonaty, pola namiotowe i biwakowe, gospodarstwa agroturystyczne. Gospodarstwa agroturystyczne znajdują się w miejscowościach: Biała Giżycka, Gawliki Małe, Grądzkie, Malinka, Wężówka, Wydminy. Na obszarze gminy brak jest znaczących zakładów przetwórczych i produkcyjnych. Dobrze rozwinięta jest sieć usług o zróżnicowanej strukturze i handel. Gmina wiejska Wydminy należy do Stowarzyszenia Lokalna Grupa Rybacka "Wielkie Jeziora Mazurskie", Mazurskiego Związku Międzygminnego – Gospodarka Odpadami oraz Związku Stowarzyszeń na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Demografia

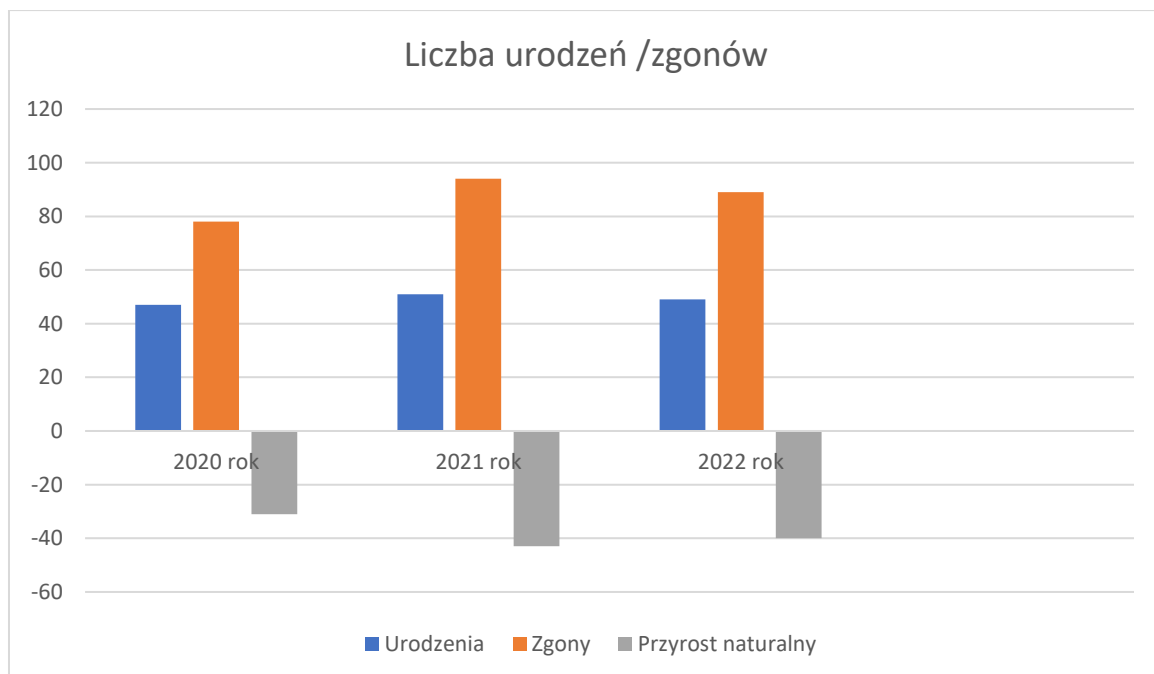
Stan ludności

W 2022 roku teren gminy Wydminy (według danych rejestru mieszkańców gminy Wydminy) zamieszkiwało 6012 osób (w tym 3020 mężczyzn i 2992 kobiety). W porównaniu do roku 2021 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 82 osoby. Największym skupiskiem ludności jest miejscowość Wydminy, którą na koniec 2022 roku zamieszkiwało 2148 osób.

Procesy demograficzne

W gminie Wydminy zawartych w 2022 roku zostało 20 małżeństw, w tym samym okresie odnotowano 18 rozwodów, wdowy/wdowcy to 23 osoby, natomiast 58 mieszkańców naszej gminy zawarło związek małżeński.

Gmina Wydminy ma ujemny przyrost naturalny wynoszący - 40. W roku 2022 liczba narodzin w gminie Wydminy wynosiła 49 osób, w tym 21 dziewczynek i 28 chłopców, natomiast liczba zgonów wynosiła 89, w wyniku tego w gminie Wydminy został odnotowany ujemny przyrost naturalny.

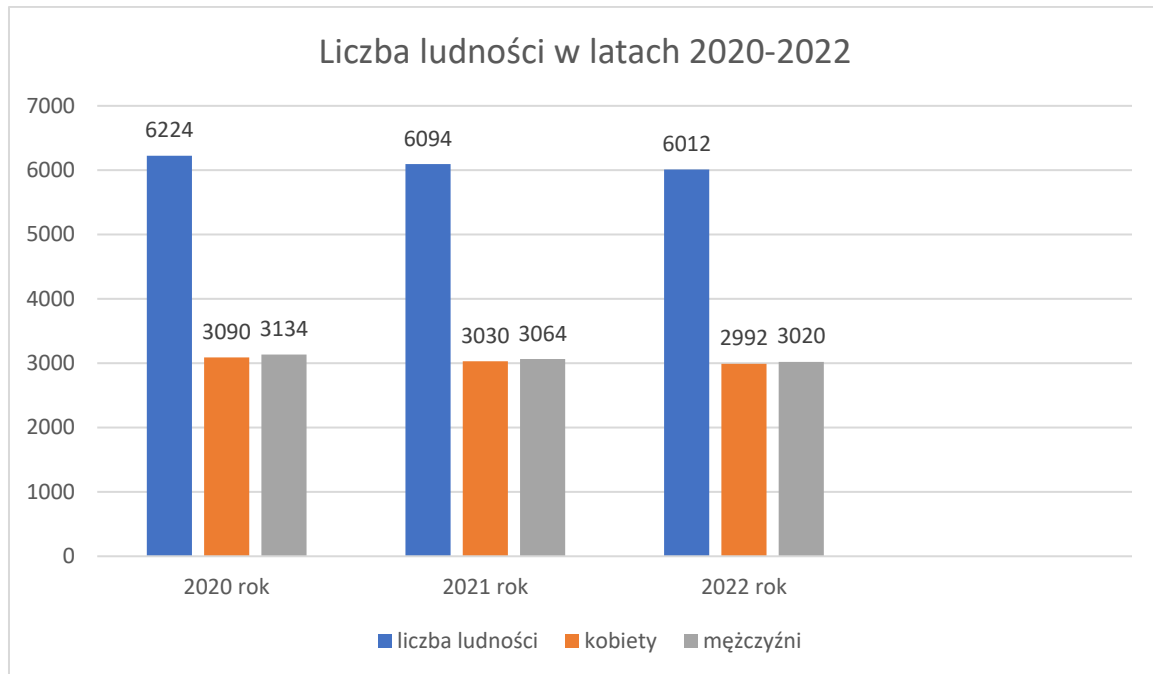

(opracowanie na podstawie rejestru mieszkańców)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Wybrane dane demograficzne

Struktura wiekowa mieszkańców w 2022 roku wyglądała następująco:

Lp.	Miejscowość	Razem	Wiek < 18 lat	Dorośli	Razem	
					Kobiety	Mężczyźni
1	Berkowo	90	13	77	43	47
2	Biała Giżycka	76	12	64	42	34
3	Cybulki	33	6	27	16	17
4	Czarnówka	94	8	86	43	51
5	Dudka	89	15	74	42	47
6	Ernstowo	13	1	12	6	7
7	Franciszkowo	10	0	10	7	3
8	Gajrowskie	64	9	55	27	37
9	Gawliki Małe	95	16	79	45	50
10	Gawliki Wielkie	389	73	316	172	217
11	Gębałki	28	5	23	12	16

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

12	Grądzkie	150	29	121	75	75
13	Grodkowo	10	4	6	5	5
14	Hejbuty	73	14	59	36	37
15	Krzywe	15	6	9	8	7
16	Łękuk Mały	74	10	64	33	41
17	Malinka	77	11	66	30	47
18	Mazuchówka	471	112	359	224	247
19	Okrągłe	12	0	12	7	5
20	Orłowo	212	35	177	104	108
21	Pamry	128	24	104	69	59
22	Pańska Wola	70	22	48	29	41
23	Pańska Wola-Osada	11	3	8	7	4
24	Pietrasze	33	5	28	10	23
25	Radzie	96	16	80	55	41
26	Ranty	101	18	83	42	59
27	Rostki	32	7	25	17	15
28	Róg Orłowski	17	7	10	8	9
29	Siedliska	396	93	303	198	198
30	Siemionki	137	32	105	65	72
31	Sucholaski	208	39	169	102	106
32	Szczepanki	74	11	63	36	38
33	Szczybały Orłowskie	86	17	69	45	41
34	Talki	144	29	115	74	70
35	Wężówka	79	10	69	44	35
36	Wydminy	2148	365	1783	1138	1010
37	Zelki	177	38	139	76	101
Razem		6012	1115	4897	2992	3020

(opracowanie na podstawie rejestru mieszkańców)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

W latach 2002-2021 liczba mieszkańców zmalała o 9,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Mieszkańcy gminy Wydminy zawarli w 2021 roku 16 małżeństw, co odpowiada 2,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,6 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 30,1% mieszkańców gminy Wydminy jest stanu wolnego, 51,4% żyje w małżeństwie, 8,8% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,9% to wdowy/wdowcy. Gminy Wydminy przyrost naturalny w 2021 roku wynosił -54. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -8,82 na 1000 mieszkańców gminy Wydminy. W 2021 roku urodziło się 35 dzieci, w tym 57,1% dziewczynek i 42,9% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 358 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,50 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 29,6% zgonów w gminie Wydminy spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 17,9% zgonów w gminie Wydminy były nowotwory, a 7,2% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Wydminy przypada 14.54 zgonów. Jest to więcej od wartości średniej dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz więcej od wartości średniej dla kraju. W 2021 roku zarejestrowano 46 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 82 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Wydminy -36. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0. 62,5%. Gmina Wydminy posiada duży kapitał ludzi chcących podjąć zatrudnienie (w wieku produkcyjnym). Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku na terenie obszaru objętego diagnozą jest zbliżona do struktury w powiecie giżyckim. Ludność w wieku przedprodukcyjnym gminy Wydminy w 2021 r. stanowiła 10,92 % ogółu populacji mieszkającej na terenie powiatu. W wieku produkcyjnym ta liczba stanowi 16,8 % populacji mieszkańców gminy Wydminy, a w wieku poprodukcyjnym stanowi 20,6 %. Analizując dane można zaobserwować wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, co świadczy m.in. o zachodzącym na terenie gminy Wydminy procesie starzenia się społeczeństwa, które w przyszłości może mieć poważne skutki społeczno-gospodarcze.

Rozwój gospodarczy gminy Wydminy związany jest z procesami demograficznymi zachodzącymi na jego terenie. Natężenie i kierunki migracji ludności, a w szczególności ludzi młodych, przedsiębiorczych i wykształconych zależą przede wszystkim od przemian gospodarczych. Przejawem zmian demograficznych jest również przyrost naturalny, a także zmiany wieku oraz czasu trwania życia. Stan i struktura zasobów ludzkich jest zatem jednym z wyznaczników przyszłości regionu. Warunkuje nie tylko wspomniany rozwój gospodarczy, ale także społeczny i kulturowy.

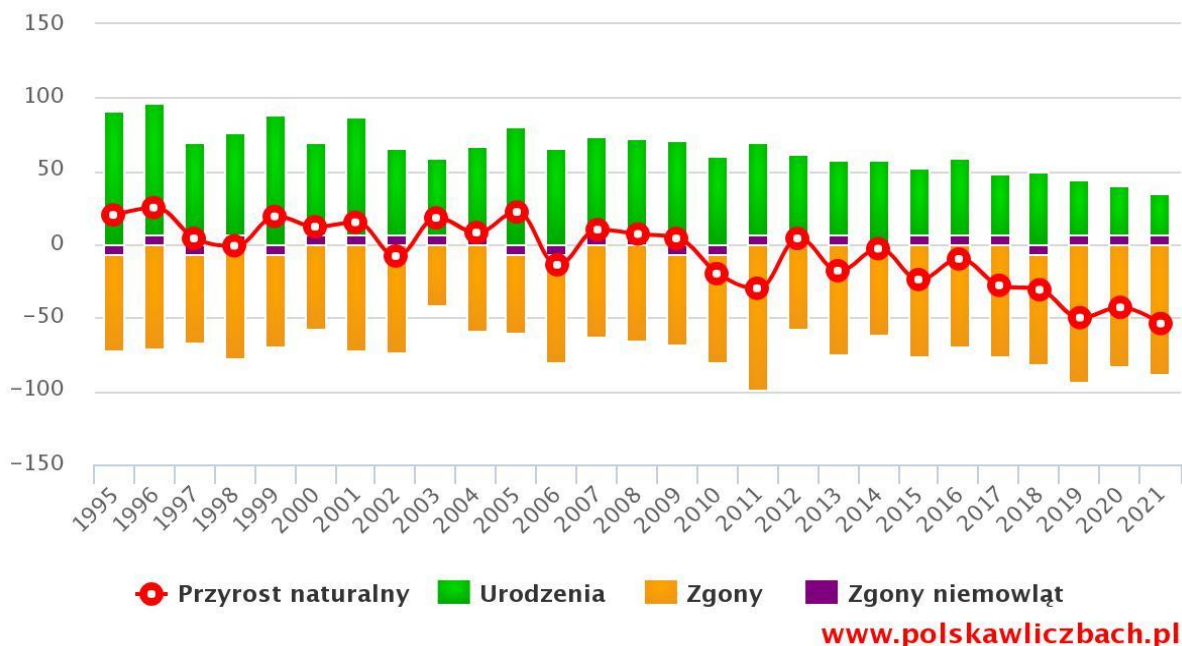

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Przyrost naturalny w latach 1995 – 2021 w Gminie Wydminy

Przyrost naturalny w latach 1995–2021 w gminie Wydminy

(Źródło: GUS)

Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Statystyki urodzeń w gminie Wydminy w roku 2021:

Dziewczynki **20** osób

Chłopcy **15** osób

łącznie 35 osób

Rejestrowany niski poziom przyrostu naturalnego jest wypadkową dwóch czynników, tj. ograniczenia wskaźnika dzietności oraz wzrostu przeciętnego dalszego trwania życia. Zmiany zachodzące w gospodarstwach domowych, tj. przyjmowanie modelu rodzin typu 2+1, odkładanie decyzji prokreacyjnych, ograniczanie liczby zawieranych małżeństw, wzrost liczby rozwodów i separacji przy jednoczesnym wydłużaniu się przeciętnego dalszego trwania życia ludności (w wyniku zwiększenia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

świadomości społeczeństwa w zakresie zdrowotności) ma istotny wpływ na poziom przyrostu naturalnego.

Prognoza demograficzna w skali województwa warmińsko - mazurskiego

Uwarunkowania demograficzne stanowią obecnie jeden z kluczowych filarów rozwoju społeczno-gospodarczego. Potencjał ludnościowy danego regionu oraz zachodzące w nim zmiany determinują szereg aspektów życia społecznego. Zarówno kształt krajowych czy też regionalnych strategii rozwoju oraz polityki rozwojowej opracowywany powinien być z uwzględnieniem procesów demograficznych, których wpływ na sytuację gospodarczą regionu jest kluczowy. W przeprowadzonej analizie skupiono się na podstawowych aspektach sfery demograficznej, tj. liczbie ludności oraz strukturze mieszkańców. Niepokojące zjawisko, jakim jest kryzys demograficzny, zaobserwowany został zarówno na szczeblu krajowym jak i regionalnym, przy czym dostrzec można znaczne zróżnicowanie przestrzenne badanego zjawiska. Niekorzystne trendy zarejestrowane w gminie Wydminy dotyczą m.in.: spadku liczby oraz starzenia się ludności, wyludniania się miejscowości, a także negatywnych prognoz zmian struktury zgonów nad urodzeniami. Zachodzące przemiany wywierają bezpośredni wpływ na szanse i potencjał rozwojowy gminy Wydminy.

W województwie warmińsko-mazurskim obserwowane są negatywne zmiany w zakresie sytuacji demograficznej. Szczególnie niekorzystna sytuacja charakteryzuje północne powiaty województwa, sąsiadujące z Rosją, w których negatywne przemiany są szczególnie nasilone. Malejąca liczba ludności (spadek o 0,40% w relacji do 2015 r.) oraz zmiana jej struktury wiekowej, która zmierza w stronę uszczuplenia liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym kosztem osób w wieku poprodukcyjnym stanowi istotny problem regionu. Dodatkowo tempo zmian liczby ludności zaobserwowano jedynie w powiecie etckim i olsztyńskim, co jest konsekwencją osiedlania się mieszkańców w peryferyjnych gminach tych miast. Niekorzystne przemiany demograficzne w województwie potęguje niski wskaźnik przyrostu naturalnego, permanentny wzrost obciążenia demograficznego ludności oraz niekorzystna sytuacja migracyjna. W niemal połowie powiatów regionu zarejestrowano w 2017 r. ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego. Ponadto w większości powiatów województwa, zanotowano ujemny współczynnik salda migracji osób wśród przedprodukcyjnej i produkcyjnej grupy ludności. Prognozuje się, iż negatywne tendencje utrzymają się co najmniej do 2050 r., w którym w województwie mieszkać będzie już o 16,1% mniej ludności względem 2015 r. Szczególnie niekorzystne jest jednak to, że największa redukcja liczby mieszkańców nastąpi w kategorii osób w wieku produkcyjnym, prowadząc do pogłębienia się niekorzystnych zmian demograficznych i dalszego starzenia się społeczeństwa. Wg prognozy liczby ludności w 2030 r. w regionie udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym spadnie, kolejno do poziomu 13,19% i 60,80%. Niekorzystne tendencje zmiany struktury ludności będą się pogłębiać w kolejnych latach i w 2050 r. udział mieszkańców województwa w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym spadnie, kolejno do poziomu 12,01% i 51,32%.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Gospodarka i rynek pracy

Rozwój gospodarczy gminy Wydminy tkwi przede wszystkim w potencjale środowiska naturalnego oraz kapitale ludzkim jaki posiada. Lokalizacja gminy w jednym z najczystszych ekologicznie regionów Polski, wśród licznych jezior i lasów, stanowi z kolei atut na rzecz rozwoju funkcji rolniczych i turystycznych. Unikalne walory przyrodnicze nie powinny jednak kolidować także z rozwojem działalności o charakterze produkcyjnym oraz z szeroko rozumianymi usługami rynkowymi. Gmina Wydminy stwarza dobre warunki do produkcji żywności metodami ekologicznymi na większą skalę, czy też produkcji surowców w energetyce. Położenie gminy Wydminy peryferyjnie do dużych ośrodków miejskich na terenach o unikatowych walorach przyrodniczych, determinuje w dużym stopniu dotychczasowe oraz przyszłe kierunki rozwoju tego obszaru, stanowiąc jednocześnie wyjątkową szansę oparcia lokalnej gospodarki o branżę turystyczną. Sektory gospodarki z największym potencjałem:

- rolnictwo
- handel
- usługi

Działalność gospodarcza

Analizując grupy obszarowe użytków rolnych na terenie gminy Wydminy, można zauważyć bardzo duże rozdrobnienie gospodarstw. Małe gospodarstwa do 5ha stanowią 55% ogółu liczby domostw gospodarujących. Dominuje tutaj głównie hodowla bydła mlecznego i mięsnego 44%, jak również drobiu 31%. Jeśli chodzi o strukturę zasiewów to przeważają zboża, które często przeznaczone są na paszę dla zwierząt hodowlanych. Położenie znacznej części obszaru gminy w rejonie Wielkich Jezior Mazurskich, na terenach chronionego krajobrazu oraz występowanie dużych powierzchni leśnych ogranicza intensyfikację rolnictwa, ale stwarza konieczność i warunki dla rozwoju ekologicznej produkcji rolnej. Na obszarze gminy brak jest znaczących zakładów przetwórczych i produkcyjnych. Dobrze rozwinięta jest sieć usług o zróżnicowanej strukturze i handel. W gminie Wydminy w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 499 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 333 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 34 nowe podmioty, a 19 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2021 najwięcej (57) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (23) w roku 2016. W tym samym okresie najwięcej (52) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (14) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2012 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Wydminy najwięcej (22) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (482) jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 8,2% (41) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 26,1% (130) podmiotów, a 65,7% (328) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Wydminy najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (24.9%) oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Rynek pracy

Dane zgromadzone i udostępniane przez Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku pokazują, że na koniec grudnia 2022 r., gminę Wydminy zamieszkiwały 202 osoby zarejestrowane jako bezrobotne, w tym z prawem do zasiłku 28 osób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie, zasobu siły roboczej danej populacji. Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie. W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Wydminy wynosiło 4 901,26 PLN, co odpowiada 81.70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Wydminy 268 osób dojeżdża do pracy do innych gmin, a 54 pracujących dojeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo dojeżdżających do innych gmin wynosi 214. Aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Wydminy 28,4% pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 23,4 % w przemyśle i budownictwie, a 15,1 % w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,8 % pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. w powiecie giżyckim zarejestrowanych było 1468 bezrobotnych, w tym 791 kobiet. Liczba bezrobotnych zwiększyła się o 2,8% . Analizując dane dotyczące osób pozostających bez pracy, do danych z końca poprzedniego miesiąca, obserwujemy wzrost bezrobocia o 5,8%. Stopa bezrobocia w powiecie giżyckim, według danych GUS, na koniec listopada 2022 r. (aktualnie dostępna) wynosiła 8,6% ludności aktywnej zawodowo (tj. o 0,7 pkt proc. więcej niż w listopadzie 2021 r.), kraj– 5,1%, województwo– 8,5%, podregion etcki – 10,9%.

Porównanie bezrobocia w okresie sprawozdawczym 2020- 2021 *

Gmina	Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2020 roku	% udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych	Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2021 roku	% udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych	[+/-] wskaźnik zmian w pkt proc.
Giżycko m.	888	46,6	646	45,2	- 1,4
Giżycko gm.	286	15,0	195	13,7	- 1,3
Ryn	222	11,7	177	12,4	+ 0,7
Wydminy	238	12,5	195	13,7	+ 1,2
Miłki	158	8,3	120	8,4	- 0,1
Kruklanki	113	5,9	95	6,7	+ 0,8
RAZEM	1905		1428		

* Źródło: opracowanie na podstawie danych PUP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

W II półroczu 2022 r. zarejestrowało się 1413 bezrobotnych, tj. o 3,6% więcej niż w tym samym okresie 2021 roku. Podstawowym składnikiem napływu były ponowne rejestracje: 1123 osoby zarejestrowały się po raz kolejny, stanowiły one 79,5% ogółu nowo zarejestrowanych (w II półroczu 2021 roku odpowiednio: -1158, -84,9%). Natomiast rejestrujących się po raz pierwszy było 290, tj. 20,5% ogólnego napływu bezrobotnych (w II półroczu 2021 roku odpowiednio: -206, -15,1%). W omawianym półroczu napływ do bezrobocia był o 295 osób wyższy od odpływu. Ewidencję opuściło 1118 osób, oznacza to spadek o 24,0% w porównaniu z analogicznym okresem 2021 roku. Wśród osób wyłączonych z ewidencji najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni wykreśleni z powodu podjęcia pracy – 630 osób, tj. 56,4% ogółu osób wyłączonych z ewidencji w omawianym półroczu.

Bezrobocie wśród kobiet

Kobiety wpisane do ewidencji urzędu pracy w grudniu - w liczbie 102, stanowiły 45,1% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Ewidencję bezrobotnych, w tym okresie, opuściło 76 kobiet, tj. 52,4% ogólnego odpływu z ewidencji bezrobotnych (w Analiza lokalnego rynku pracy powiatu giżyckiego w grudniu oraz w II półroczu 2022 roku 8 grudnia 2021 r. odpowiednio: -82, -50,3%). Wśród wyłączonych z ewidencji – najliczniejszą grupę stanowiły kobiety wykreślane z powodu podjęcia pracy, tj. 39 osób, które stanowiły 51,3% ogółu kobiet opuszczających rejestr bezrobotnych. W końcu omawianego okresu liczba zarejestrowanych kobiet wynosiła 791, stanowiąc 53,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, tj. o 2,8 pkt proc. mniej niż w końcu grudnia 2021 roku.

Gmina	Liczba bezrobotnych kobiet w końcu grudnia 2021	W tym z prawem do zasiłku
<i>Giżycko m.</i>	358	67
<i>Giżycko gm.</i>	101	24
<i>Ryn</i>	114	23
<i>Wydminy</i>	107	13
<i>Miłki</i>	76	8
<i>Kruklanki</i>	54	11
RAZEM	810	146

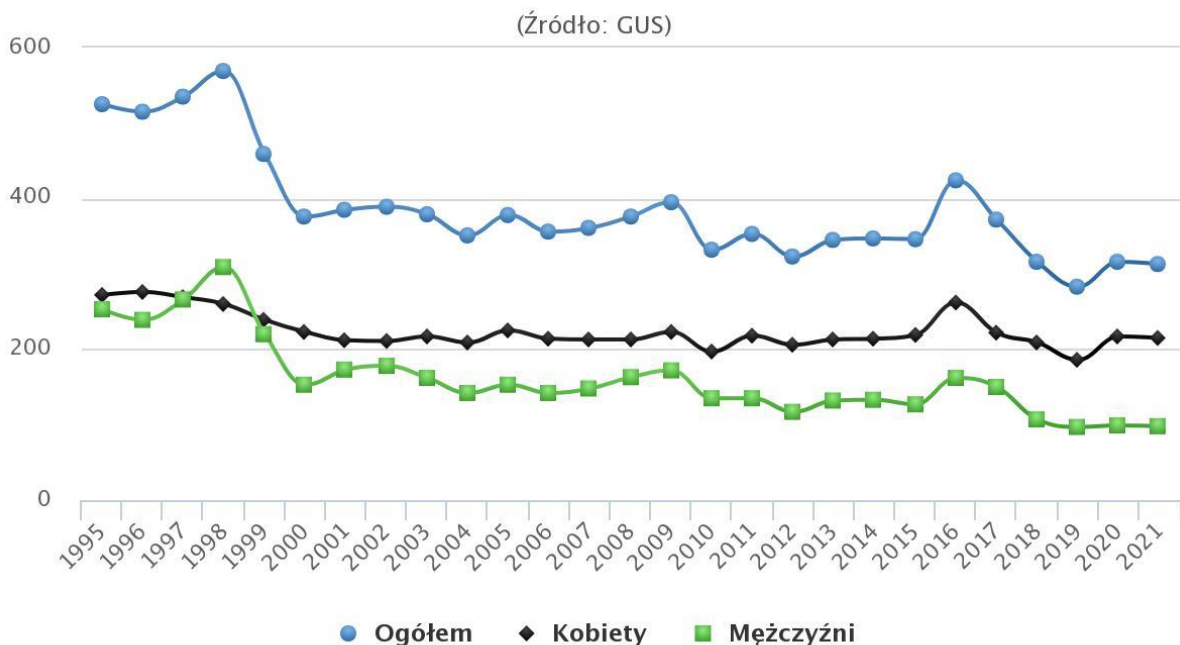
* Źródło: opracowane na podstawie danych PUP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

W II półroczu 2022 r. zarejestrowały się 724 kobiety, które stanowiły 51,2% ogółu rejestrujących się. Oznacza to, że w porównaniu z analogicznym okresem 2021 roku, udział tej populacji bezrobotnych w ogólnej liczbie rejestrujących się – zmniejszył się o 1,7 pkt proc. Ewidencję bezrobotnych w tym okresie opuściło 555 kobiet, tj. 49,6% ogólnego odpływu z ewidencji bezrobotnych (II półroczu 2021 roku odpowiednio: - 703, -47,8%). Wśród wyłączonych z ewidencji – najliczniejszą grupę stanowiły osoby wykreślone z powodu podjęcia pracy, tj. 366 kobiet.

Liczba pracujących według płci w gminie Wydminy w latach 1995 – 2021

www.polskawliczbach.pl

Główne powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w 2022 roku, w tym z powodu bezrobocia:

UBÓSTWO 837 świadczeń

BEZROBOCIE 655 świadczeń

DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA 67 świadczeń

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ 39 świadczeń

SIEROCTWO 18 świadczeń

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Polityka społeczna i bezpieczeństwo publiczne

Pomoc społeczna

Gmina Wydminy realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Natomiast zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej realizowane przez ośrodek pomocy społecznej ustalone są przez Wójta Gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach w obszarze pomocy społecznej realizuje zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Jest inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i ingeruje wówczas, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej. Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowany na każdy rok.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. Osoby zainteresowanej,
2. Przedstawiciela ustawowego,
3. Innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach realizował zadania z pomocy społecznej poprzez:

- systemowe i kompleksowe udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać,
- podejmowanie zadań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- opracowywanie i realizacja programów osłonowych - kreowanie lokalnej polityki społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Działalność Ośrodka skoncentrowana jest na wspieraniu osób i rodzin w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb oraz umożliwieniu im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także minimalizowaniu zjawiska marginalizacji i wykluczenia. System działań obejmował rozmaite instrumenty pomocy finansowej jak i niefinansowej z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek podejmował wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia zakresu usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy. Jest inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Łącznie w 2022 roku ze świadczeń skorzystało 436 rodzin (w tym 891 osób w rodzinach) na ogólną liczbę mieszkańców gminy, która wynosi 6013 osób. Podział świadczeń okresowych ze względu na powody przyznania pomocy kształtował się następująco:

Ubóstwo 152 rodziny

bezrobocie 127 rodzin

niepełnosprawność 26 rodzin

inne 65 rodzin

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 1249), w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie tut. Ośrodek podejmuje działania wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i innych służb pomocowych. Od stycznia do końca grudnia 2022r., wszczęto 13 razy procedurę „Niebieskiej Karty”, tym samym 4 razy zebrał się Gminny Zespół Interdyscyplinarny celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom które ją stosują. W związku z podjętymi działaniami członkowie grupy roboczej spotkali się około 90 razy. Zamknięto procedurę „Niebieskiej Karty” prowadzonych od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku w 10 rodzinach.

W celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (t. j. Dz. U. z 2022r., poz. 2140 ze zm.), w tut. Ośrodku pracował od listopada jeden asystent rodziny na etacie. Asystent rodziny pracuje z rodzinami za ich zgodą w miejscu przez nich wyznaczonym. Cele współpracy z rodziną: wsparcie rodzin destrukcyjnych w przewyżczeniu codziennych trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Doprowadzenie do osiągnięcia stabilizacji życiowej rodziny, aby dzieci uniknęły umieszczenia w placówkach opiekuńczych i rodzinach zastępczych.

Zadania wykonane w okresie 01.01.2021r. – 31.12.2021r. oraz osiągnięte efekty: pomoc rodzinom w realizacji planu pomocy rodzinie na poziomach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, społecznym. Ogółem w okresie od 01.01.2022r. do 31.12.2022r – objęto wsparciem 10 rodzin tj.: 40 osób w tym 14 osób dorosłych oraz 26 dzieci. Współpraca została zakończona z 4 rodzinami z powodu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

osiągnięcia celów, i w 2 kolejnych rodzinach z powodu rezygnacji ze współpracy z asystentem rodziny oraz wyjazdu klientki.

Powodami trudnej sytuacji życiowej rodzin wspieranych pomocą asystenta rodziny są: alkoholizm, narkomania, niepełnosprawność, długotrwała ciężka choroba psychiczna, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Współpraca na rzecz rodzin odbywa się z:

- Pracownikami socjalnymi (GOPS Wydminy)
- Kuratorami społecznymi oraz zawodowymi
- Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnej i grupami roboczymi GOPS Wydminy
- Pedagogami szkolnymi
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wydminach
- Ośrodkiem Zdrowia
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Punktem Konsultacyjnym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach prowadzi program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, którego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kreowanie jej pozytywnego wizerunku, umacnianie i wspieranie oraz zwiększanie szans rozwojowych, życiowych dzieci wychowujących się w takich rodzinach. W okresie od 01.01.2022r. - do 31.12.2022r., wnioski o Kartę Dużej Rodziny złożyły 84 rodzin, wydano 154 karty, w tym 28 kart dzieciom.

Od 1 kwietnia 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach realizował zadanie wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, Program „Rodzina 500+”. W ramach Programu wypłacane było świadczenie wychowawcze, które ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500zł na dziecko w rodzinie. Od 01.01.2021r. do 31.12.2021r., wpłynęło 598 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Wydano 598 decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego. Na wypłatę świadczeń, wdrożenie ustawy i bieżące wydatki związane z obsługą zadania wydatkowano od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. kwotę w wys. 5 637 926,58zł. Program realizowany był w ośrodkach pomocy do 31 maja 2022 roku, następnie zadanie zostało całkowicie przejęte przez ZUS.

Od dnia 1 stycznia 2022 roku usługi opiekuńcze świadczone są przez Spółdzielnię Socjalną Prekursor Help Serwis. Usługi świadczone były w 31 środowiskach przez Panie opiekunki pracujące w środowisku.

W 2021 roku Referat Świadczeń Rodziny kontynuował wypłatę zasiłków rodzinnych. W ciągu tego półrocza wypłacono:

1. Zasiłki rodzinne w ilości 3714 świadczeń
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych w ilości 2195 świadczeń w tym z tytułu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

- urodzenia dziecka 13 świadczeń
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego 12 świadczeń
- samotnego wychowywania dziecka 200 świadczeń
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego 168 świadczeń
- rozpoczęcia roku szkolnego 215 świadczeń
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania 737 świadczeń
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 850 świadczeń
- 3. Zasiłki pielęgnacyjne 1658 świadczeń
- 4. Świadczenia pielęgnacyjne 347 świadczeń
- 5. Specjalny zasiłek opiekuńczy 73 świadczenia
- 6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 26 świadczeń
- 7. Zasiłek dla opiekuna 44 świadczenia
- 8. Świadczenie rodzicielskie 169 świadczeń
- 9. Jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” - 0 osób

Ze świadczeń rodzinnych w drugiej połowie 2022 roku korzystało 298 rodzin.

Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje także zadanie dotyczące funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 178 993,72 zł. Uprawnione do korzystania z funduszu alimentacyjnego było 46 osób. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w całości pochodzą ze środków budżetu państwa. Referat Świadczeń Rodzinnych prowadzi również postępowanie wobec 69 dłużników alimentacyjnych. W wyniku prowadzonego postępowania odzyskano 128 288,68 zł, co stanowi 71,67 % wypłaconych świadczeń.

Program "Korpus Wsparcia Seniorów" 2022 rok

W ramach programu "Korpus Wsparcia Seniorów" w 2022 rok, seniorom z wieku 65 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa”, które są połączone z usługą operatora pomocy. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się z gotową do interwencji centralą. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora. Do udziału w programie są kwalifikowani seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzącym samodzielnie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

gospodarstwo domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Udział w programie jest całkowicie bezpłatny.

Podsumowanie realizacji projektu „Korpus Wsparcia Seniorów”

Liczba osób objętych projektem: 20

Ogólna liczba osób, które skorzystały z opaski bezpieczeństwa w 2022 roku: 23

Miesiąc	Liczba wciśniętych SOS	Liczba wysłanych ZRM	Liczba połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum
Kwiecień	5	0	6
Maj	13	1	37
Czerwiec	5	1	10
Lipiec	1	0	7
Sierpień	1	0	4
Wrzesień	4	0	7
Październik	2	0	10
Listopad	0	0	1
Grudzień	2	0	3
Razem:	33	2	85

Najczęściej wykorzystane funkcje: reakcja na zgłoszenia alarmowe, wysyłane za pośrednictwem przycisku „SOS” oraz wykrycie upadku.

Zaplecze instytucjonalne pomocy społecznej i współpraca międzysektorowa

W 2021 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wydminach były realizowane trzy projekty m.in.:

Klub Integracji Społecznej - Podstawą utworzenia działalności „Klubu Integracji Społecznej w Wydminach 2” jest art. 15 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej mówiący, że pomoc społeczna polega w szczególności na rozwijaniu nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach prowadził KIS jako wyodrębnioną część jednostki, co może być uzasadnione zakresem obowiązków i kwalifikacjami pracowników zatrudnionych w tym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

dziale. Projekt skierowany był do 30 kobiet i 18 mężczyzn w wieku 15 – 64 lata zamieszkujących gminę Wydminy zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego, w tym osób bezrobotnych, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności usług aktywnej integracji o charakterze społecznym. Całkowita wartość Projektu wynosiła 648 145,40 PLN, realizowany był w okresie od 01.10.2019 r., do 31.10.2021r., wkład własny finansowy JST wynosi 33 900,00 zł.

„Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy w Rodzinie w Wydminach 2” - był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego 2014 – 2020. Głównym celem projektu było udzielenie wsparcia psychologicznego, prawnego w rozwiązywaniu problemów opiekuńczych wychowawczych i nabycie nowych umiejętności społecznych, poprzez pracę socjalną i poradnictwo specjalistyczne dla 30 rodzin/120 osób (72K, 48M) zam. gminę Wydminy stosujących a także doświadczających przemocy domowej poprzez usługi Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie w Wydminach do końca stycznia 2021r. Planowane efekty 120 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie. Wartość projektu wyniosła 1 201 584,62 zł, w tym wkład funduszy europejskich 1 021 346,92 zł.

Stowarzyszenie Monti (Partner Wiodący) w partnerstwie z: Gminą Wydminy, w imieniu której realizatorem projektu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach oraz Fundacją „Plan B” realizowali projekt „Pomyślny wiatr”. Celem głównym projektu była poprawa funkcjonowania społecznego 14 rodzin (53 osób) zagrożonych wykluczeniem społecznym doświadczających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (rodziny naturalne – ze szczególnym uwzględnieniem rodzin zagrożonych utratą możliwości opieki nad dziećmi) z Gminy Wydminy w okresie 01.09.2020-31.08.2021 poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych świadczonych lokalnie. Projekt „Pomyślny wiatr” zakładał komplementarne usługi pracy z rodziną, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Podstawową jednostką, odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Wydminach. Według stanu na koniec 2021 r. GOPS zatrudniał 9 pracowników etatowych. 3 osoby pracowały na stanowisku pracownika socjalnego, z czego 2 legitymowały się I stopniem specjalizacji w zawodzie. Zwraca uwagę wysoki odsetek pracowników z wyższym wykształceniem, także wśród kadry innego szczebla. Jednocześnie należy wskazać na wyzwanie związane z zabezpieczeniem odpowiedniej liczby pracowników socjalnych względem wielkości populacji gminy, co ma wpływ nie tylko na dostępność pomocy, ale również możliwości korzystania gminy i mieszkańców z dodatkowych programów wsparcia.

Na terenie gminy działa opiekuńcze Ognisko Wychowawcze przeznaczone dla 30 dzieci w wieku od 7 do 18 lat. Ponadto w ramach profilaktyki alkoholowej funkcjonuje Punkt Konsultacyjny ds. Profilaktyki, Rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, w ramach którego dyżur prowadzi terapeuta uzależnień.

Gmina Wydminy posiada w swoich zasobach mieszkania socjalne i komunalne. W zasobach gminy znajduje się również mieszkanie chronione o powierzchni 37 m². Zapotrzebowanie na lokale socjalne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

jest wyzwaniem na kolejne lata. W kontekście mieszkań, trzeba wskazać podjęte przez gminę w ostatnim czasie działania zmierzające na zwiększenie ich dostępności dla różnych grup mieszkańców: przystąpienie gminy Wydminy do spółki SIM Sp. z o.o., których celem jest budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu. Mieszkania stanowią ogromne wsparcie mieszkańcom gminy Wydminy i są dedykowane osobom i rodzinom o zdolnościach czynszowych, które jednak nie mają możliwości wzięcia kredytu. Takie działania podnoszą atrakcyjność osadniczą gminy, ale przede wszystkim poprawiają sytuację wspomnianych potencjalnych beneficjentów. Działania te powinny znaleźć odzwierciedlenie w nowej strategii.

W 2022 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wydminach był realizowany jeden projekt pn.: Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy - Celem projektu jest udzielenie wsparcia dla 12 rodzin/40 osób (26K, 14M) zam. gminę Wydminy stosujących oraz doświadczających przemocy domowej poprzez usługi Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy w Rodzinie w Wydminach do końca czerwca 2023 r. Zadania: Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy, Praca Socjalna, Poradnictwo specjalistyczne: prawne i psychologiczne, Usługi wzmacniające więzi społeczne: Specjalista pracy z rodziną, Poradnictwo specjalistyczne: terapeuta ds. uzależnień i współuzależnień. Grupą docelową są rodziny z gm. Wydminy w których stosowana lub doświadczana jest przemoc. Całkowita wartość Projektu wynosi : 316 445,62 PLN, realizowany jest w okresie od 2022-10-01 do: 2023-06-30 r. „Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy” - jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego 2014 – 2020.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Finanse

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone oraz ze środków rządowych i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

Zadania zlecone gminie obejmowały:

Świadczenia emerytalno-rentowe	188 910,16
Świadczenia rodzinne	1 865 983,29
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	26 000,00
Fundusz alimentacyjny	178 994,04
Świadczenie rodzicielskie	149 501,32
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	70 613,42
Składka zdrowotna	33 975,37
Dodatek energetyczny	957,52
Karta Dużej Rodziny	1 299,00
Dodatek osłonowy	594 971,02

Ogółem zadania zlecone wyniosły: 5 401 931,24 zł

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Zadania własne gminy obejmowały:

Dożywianie	180 osób	237 343,77
Usługi opiekuńcze	31 osób	171 377,50
Zasiłki celowe	66 rodzin	31 666,58
Zasiłki celowe - projekt	0 osób	0
Zasiłki okresowe	109 rodzin	406 727,83
Zasiłki stałe	44 osoby	294 752,57
Schronienie	2 osoby	11 894,65
Składki zdrowotne	40 osób	25 282,03
Domy Pomocy Społecznej od 01.01.2020 do 31.12.2020	43 osoby	1 097 328,82
Stan obecny/aktualny	36 osób	
Prace społecznie użyteczne	3 osoby	3 600,00
Utrzymanie ośrodka	-----	683 011,31
Rodziny zastępcze	10 dzieci 3 w placówce	144 680,88
Asystent rodziny	10 rodzin	55 875,01
Dodatki mieszkaniowe	45 rodzin	91 946,94
Stypendia szkolne	101 osób	107 465,00
Zasiłek szkolny	0 osoby	
Ognisko Wychowawcze	15 osób	17 943,29

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Program „Wspieraj Seniora”	23 osoby	32 000,00
Dofinansowanie świadczenia rodzinne	-----	12 470,00
Sprawienie pogrzebu	0 osób	0
Fundusz solidarnościowy – Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	3 osoby	68 098,95
Fundusz pomocowy – posiłek dla osób z Ukrainy	23 osoby	11 753,00
Dodatek węglowy	969 osób	2 957 250,00
Dodatek z tytułu innych źródeł ciepła	671 osób	1 135 320,00
Świadczenie pieniężne 300 zł dla osób z Ukrainy	124 osoby	38 439,00
Świadczenie rodzinne dla osób z Ukrainy	8 rodzin	16 181,71

Ogółem zadania własne wyniosły: 7 652 408,84 zł

Projekty: „Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy” 145 467,52 zł

Wydatki GOPS w 2021 roku wyniosły: 13 199 807,60 zł

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Wydminy funkcjonują dwie placówki pomocy medycznej, wszystkie w formie Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej – dwa mieszczą się w Wydminach co jest dowodem na pełnienie przez gminę funkcji ośrodka administracyjnego w skali lokalnej. Gmina realizuje – sama lub we współpracy z partnerami – szereg badań i akcji profilaktycznych, które pożądane są przez dużą część społeczności lokalnej. Ofertę dla mieszkańców uzupełniają przychodnie położone w gminach ościennych oraz szpitale w Giżycku, Ełku lub Olecku. Dyżur w zakresie nocnej i świątecznej opieki medycznej pełni placówka pomocy medycznej w Giżycku – obok szpitala. W tej samej miejscowości całodobowo stacjonuje Zespół Ratownictwa Medycznego, obejmujący swoim zasięgiem gminę Wydminy. Wsparcie dla niego stanowi drugi Zespół Ratownictwa Medycznego w Olecku. Liczba działających przychodni lekarskich, jak również bliskość ościennych miejscowości, przekładają się na zadowalający dostęp do rozmaitych usług medycznych dla mieszkańców gminy, a ewentualne problemy w tym obszarze mogą być związane, podobnie jak i w skali całego kraju, głównie z ujawniającymi się coraz częściej brakami w kadrze medycznej, czy sprzęcie medycznym, kolejkami do specjalistów oraz utrudnionej dostępności do placówek medycznych dla osób niepełnosprawnych lub starszych, nieposiadających własnego transportu. Sytuację tę dodatkowo pogłębiał trwający od 2020 roku kryzys spowodowany pandemią koronawirusa.

Gmina Wydminy od 1 lipca 2021 roku realizowała projekt bezpłatnej usługi transportowej door-to-door.

Do 29 listopada 2021 roku wykonano 330 kursów z osobami pełnoletnimi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub ograniczoną mobilnością. Celem projektu było ułatwienie integracji społeczno-zawodowej osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności poprzez wprowadzenie nowej jakości usług transportowych na terenie Gminy Wydminy. Potrzebujący mieszkańcy po zgłoszeniu w Urzędzie Gminy mogli pojechać do lekarza, urzędu, sklepu a nawet do domu kultury na spektakl lub koncert. Gmina Wydminy realizowała umowę grantową „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych” w ramach projektu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowanego z Funduszy Europejskich.

Całkowita wartość projektu wynosiła: 467 500,00 zł, co stanowi 100% finansowania projektu. W ramach projektu zakupiono fabrycznie nowy 9-osobowy pojazd, przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych marki Volkswagen Transporter. Samochód przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym co najmniej jednej osoby na wózku inwalidzkim, wyposażony m.in. w dodatkowe atestowane pasy bezpieczeństwa umożliwiające bezpieczne przypięcie osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, fotele wyposażone w trzypunktowe pasy bezpieczeństwa, dodatkowe poręcze lub uchwyty umożliwiające bezpieczne wsiadanie i wysiadanie osób z pojazdu, najazdy dla wózka inwalidzkiego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Bezpieczeństwo publiczne

Dnia 20 listopada 2017 roku został utworzony Posterunek Policji w Wydminach działający przy Komendzie Powiatowej Policji w Giżycku, który swoim działaniem obejmuje teren trzech przyległych gmin: Wydminy, Miłki, Kruklanki. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Wydziałów Ewidencji Ludności w/w urzędów na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba mieszkańców ogółem wynosi ok 12.936 osób (w 2017 roku ok 13.285) w ujęciu na poszczególne gminy:

1. Gmina Kruklanki – 3.153 (w 2020 r. 3.186 osoby)
2. Gmina Wydminy – 6.096 (w 2020 r. 6.225 osoby)
3. Gmina Miłki – 3.687 (w 2020 r. 3.874 osoby)

Obowiązujący podział rejonów dzielnicowych został poprzedzony szczegółową analizą pod kątem ogólnej liczby i struktury demograficznej ludności, gęstości zaludnienia oraz stopniu koncentracji zabudowy o przeznaczeniu mieszkalnym jak również poziomu bezpieczeństwa oraz ogólnej liczby zdarzeń wymagających interwencji Policji a także lokalizacji miejsc zagrożonych, obiektów użyteczności publicznej oraz innych miejsc gromadzenia się osób i przedstawia się następująco:

REJON nr 1 obejmuje miejscowości z gminy Kruklanki: Boćwinka, Borki, Brożówka, Budziska Leśne, Czarcia Góra, Grądy Kruklaneckie, Jasieniec, Jeziorowskie, Jurkowo, Kamienna Struga, Knieja Łuczańska, Lipowo, Majerka, Moźdzany, Podleśne, Sołtmany, Wolisko, Żabinka, Żywki, Żywki Małe, Żywy oraz miejscowości z gminy Wydminy: Czarnówka, Gajrowskie, Gajłówka, Gawliki Wielkie, Grądzkie, Łękuk Mały, Orłowo, Pietrasze, Róg Orłowski, Szczybały Orłowskie.

REJON nr 2 obejmuje miejscowości z gminy Miłki: Miłki, Bielskie, Borki, Czyprki, Danowo, Jagodne Małe, Jagodne Wielkie, Kąp, Kleszczewo, Kleszczewo – Osada, Konopki Małe, Konopki Nowe, Konopki Wielkie, Lipińskie, Lipowy Dwór, Marcinowa Wola, Miechy, Paprotki, Przykop, Ruda, Rydzewo, Staświny, Staświny – Osada, Wierciejki, Wyszowate oraz miejscowości z gminy Wydminy: Ernstowo, Grodkowo, Siedliska, Sucholaski.

REJON nr 3 obejmuje miejscowości z gminy Wydminy: Wydminy, Berkowo, Biała Giżycka, Cybulki, Dudka, Franciszkowo, Gawliki Małe, Gębałki, Hejbuty, Krzywe, Malinka, Mazuchówka, Okrągłe, Pamry, Pańska Wola, Pańska Wola – Osada, Ranty, Radzie, Rostki, Siemionki, Skomack Mały, Szczepanki, Talki, Wężówka, Zelki.

W skład jednostki wchodzi: kierownik, trzech dzielnicowych oraz dwóch funkcjonariuszy służby patrolowej. Z racji przydzielonych obowiązków o charakterze prewencyjnym, policjanci posterunku nie prowadzą postępowań karnych oraz czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, lecz przyjmują zawiadomienia, które następnie są przekazywane do prowadzenia w Komendzie Powiatowej Policji w Giżycku. Czas pracy dzielnicowych i kierownika jest zmianowy, a interesanci obsługiwani są zarówno w posterunku jak i w terenie. Przez obszar funkcjonowania Posterunku Policji

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

przebiegają dwie główne trasy komunikacyjne droga krajowa K 63 i droga wojewódzka W655, które w znacznym stopniu wpływają na ilość zdarzeń drogowych.

ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ

Miejsce popełnienia	2020	2021
	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa stwierdzone
Gm. Wydminy	79	67

Przestępczość w 7 głównych kategoriach:

kradzież, kradzież z włamaniem, rozboje, bójki i pobicia, uszkodzenie ciała, zniszczenie mienia, kradzież pojazdu

Miejsce popełnienia	2020	2021
	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa stwierdzone
Gm. Wydminy	29	22

Analitycznie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku z kategorii 7 przestępstw odnotowano 49 stwierdzonych przestępstw natomiast w 2020 roku - 59. Nastąpił spadek o 10 przestępstw w stosunku do roku poprzedzającego.

WYKROCZENIA

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku na terenie działania PP w Wydminach odnotowano w sumie **532** wykroczeń. Ponadto funkcjonariusze posterunku nałożyli **190** mandatów karnych, pouczyli **307** razy oraz sporządzili **36** wniosków o ukaranie.

Miejsce popełnienia	2021		
	MKK	POUCZENIA	WNIOSKI
Gm. Wydminy	101	123	17

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

INTERWENCJE PUBLICZNE I DOMOWE:

Ogółem:

- 2020 r. – 1947
- 2021 r. – 1330

Miejsce popełnienia	Interwencje			
	2020		2021	
	ogółem	w tym domowe	ogółem	w tym domowe
Gm. Wydminy	815	116	665	92

BEZPIECZEŃSTWO NA DROGACH

Miejsce zdarzenia	2020			2021		
	wypadki	zabici	ranni	wypadki	zabici	ranni
Gm. Wydminy	5	0	7	5	0	5

NIETRZEŹWI KIERUJĄCY:

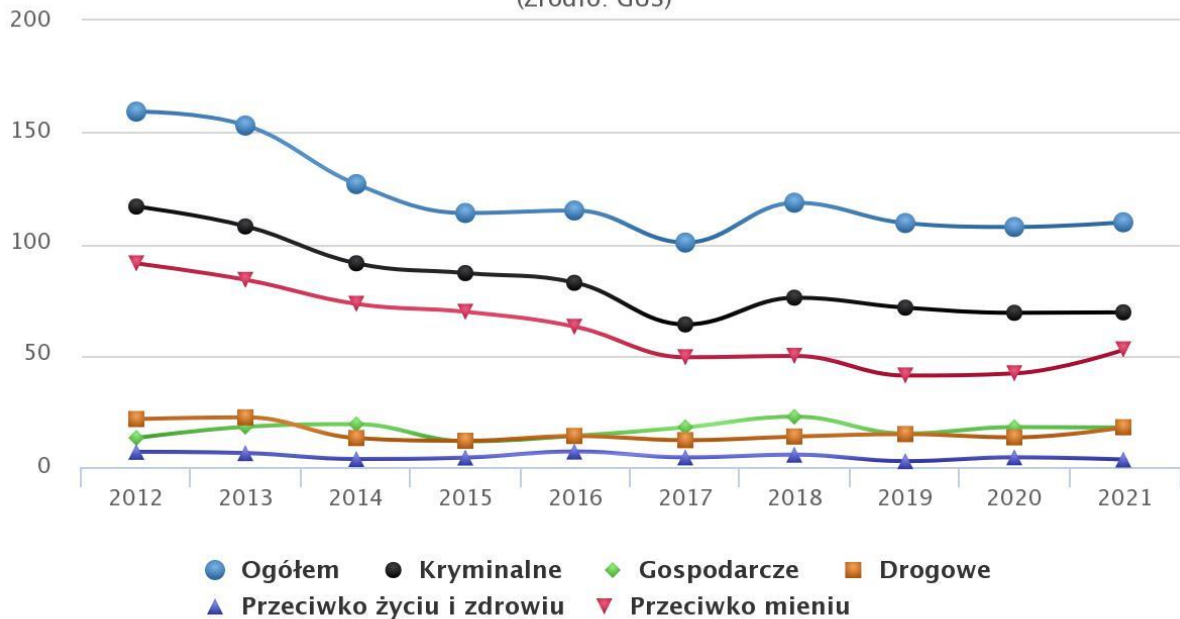
Miejsce zatrzymania	2020	2021
Gm. Wydminy	15	16

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Przestępstwa stwierdzone (oszacowanie) w gminie Wydminy w latach 2012 – 2021

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

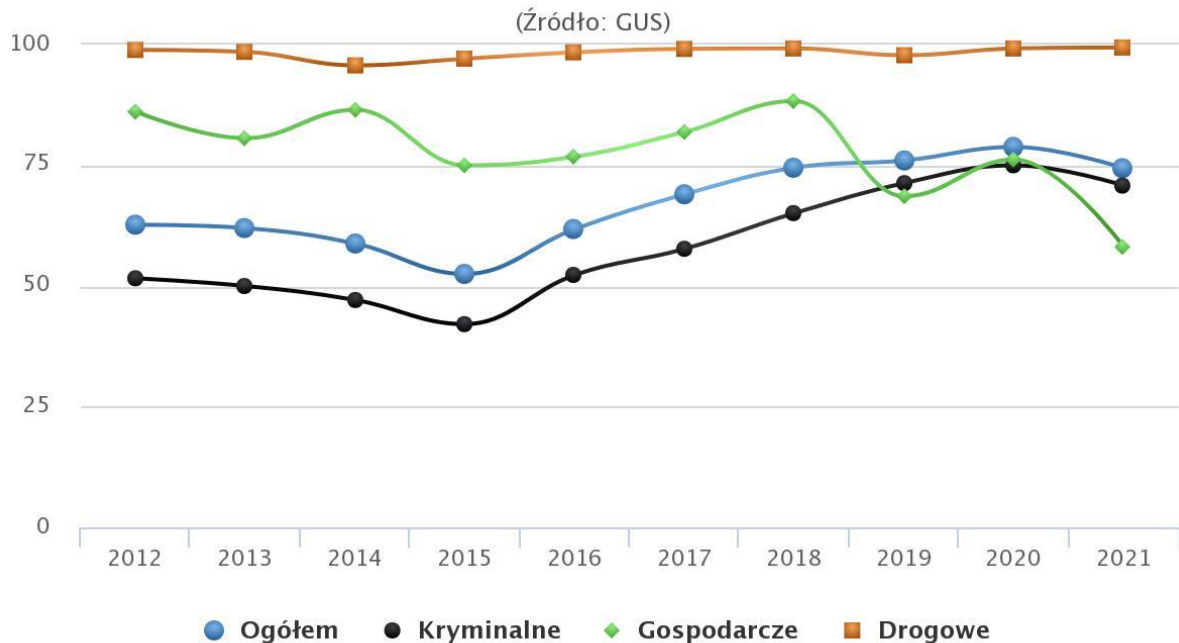
SŁUŻBA PREWENCYJNA

We wskazanym okresie funkcjonariusze Posterunku Policji w Wydminach zrealizowali 862 służb patrolowych i obchodowych. Dzielnicowi zrealizowali ogółem 783 spraw przydzielonych w tym pomocy prawnych. Wykonano 13 czynności procesowe w związku z popełnionymi przestępstwami oraz 83 czynności w sprawach o wykroczenia. Zrealizowano 37 nakazów zatrzymania i doprowadzenia osób. Funkcjonariusze dokonali 2 zatrzymań sprawców podejrzanych o popełnienie przestępstw na gorącym uczynku oraz ujawnili 6 osób poszukiwanych do ustalenia miejsca pobytu. Wylegitymowali 1294 osoby w związku z czynnościami. Dokonali 7311 wywiadów i ustaleń dla własnej jednostki oraz innych instytucji. W 2021 r. wszczęto 18 procedur Niebieskich Kart w ramach, których zrealizowali 110 czynności. W ramach działań „Bezpieczne wakacje 2021” dokonali kontroli 433 kąpielisk. W ramach działań „Bezpieczne Ferie” dokonywali kontroli stoku narciarskiego w miejscowości Okrągłe 10. Dokonywali sprawdzeń zagrożeń zgłoszonych za pomocą Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Ponadto wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców naszych gmin należy wspomnieć także o funkcjonującej Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB). Jest to narzędzie, które pozwala społeczeństwu anonimowo informować policję o pojawiających się lokalnych zagrożeniach z kategorii przestępstw lub wykroczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w gminie Wydminy w latach 2012 – 2021

www.polskawliczbach.pl

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Z uwagi na obowiązujący stan pandemii funkcjonariusze Posterunku Policji w Wydminach nie brali udziału w działaniach profilaktycznych. Z powodu Covid-19 policjanci zostali zobowiązani do kontroli osób objętych izolacją domową oraz kwarantanną na terenie podległych gmin.

W ramach dobrej współpracy z lokalnym samorządem gminy Wydminy pozyskano środki finansowe w kwocie 10.000 zł, które zostały wykorzystane na zakwaterowanie i wyżywienie dodatkowych służb prewencyjnych na terenie działania Posterunku Policji w Wydminach w okresie od m-ca lipca do sierpnia 2021 roku.

W ramach dobrej współpracy z lokalnym samorządem gminy Kruklanki pozyskano środki finansowe w kwocie 5.000 zł, które zostały wykorzystane na zakwaterowanie i wyżywienie dodatkowych służb prewencyjnych na terenie działania Posterunku Policji w Wydminach w okresie od m-ca lipca do sierpnia 2021 roku. Ponadto w ramach darowizny Gmina Kruklanki przekazała dla Posterunku Policji w Wydminach urządzenie do badania stanu trzeźwości „i Blow 10” o wartości 950 zł.

W ramach dobrej współpracy z lokalnym samorządem gminy Miłki pozyskano środki finansowe w kwocie 2.480 zł, które zostały wykorzystane na zakwaterowanie i wyżywienie dodatkowych służb

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

prewencyjnych na terenie działania Posterunku Policji w Wydminach w okresie od m-ca lipca do sierpnia 2021 roku. Ponadto pozyskano środki finansowe na zakup psa patrolowego od gminy:

- Wydminy **1.500 zł**

Raz do roku planowane jest sporządzenie sprawozdania z pracy posterunku pod kątem ilości zaistniałych zdarzeń jak również wpływającej do posterunku wszelkiej dokumentacji do realizacji dzielnicowym celem porównania jej do okresu poprzedniego. Wskazane działania będą miały wpływ na bieżące zadania policjantów służby prewencyjnej oraz dzielnicowych.

Działania OSP Wydminy

Zadanie ochrony przeciwpożarowej w gminie Wydminy wykonywane jest poprzez Ochotniczą Straż Pożarną w Wydminach. Jest to jedyna jednostka ochrony przeciwpożarowej działająca na terenie gminy. W Urzędzie Gminy Wydminy do wykonywania zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej zatrudnione są dwie osoby tj. Komendant Gminny Ochrony Przeciwpożarowej / kierowca pojazdu uprzywilejowanego oraz kierowca pojazdu uprzywilejowanego- operator sprzętu ratowniczego. Największe nasilenie pożarów, jak co roku wystąpiło wczesną wiosną, a związane jest to z wiosennym wypalaniem traw. Najczęstszą przyczyną powstawania pożarów były: podpalenia umyślne, nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe, nieodpowiednie postępowanie się ogniem otwartym, wady środków transportu oraz nieustalone. Najczęstszymi przyczynami powstawania tzw. miejscowych zagrożeń były: silne wiatry, huragany, owady błonkoskrzydłe, nietypowe zachowanie zwierząt, wypadki drogowe, uszkodzenia sieci instalacji komunalnej i technologicznej, medyczne i inne przyczyny, w tym nieustalone. Jednostka OSP Wydminy w roku 2022 uczestniczyła w 119 działaniach ratowniczo-gaśniczych w tym 47 pożarach w 28 wiatrołomach w 1 medycznym w 4 wodnych w 13 wypadkach drogowych i innych. Poza terenem gminy działała 10 razy oraz poza terenem powiatu 0. W kilku przypadkach w usuwaniu skutków zdarzeń na terenie naszej gminy brały udział jednostki OSP z sąsiednich gmin oraz PSP z Giżycka. Przy usuwaniu skutków zdarzeń w 2022 r OSP Wydminy współdziałała z policją 25 razy, pogotowiem ratunkowym 12 razy, pogotowiem energetycznym 3 razy i innymi służbami. Podczas zdarzeń 6 osób odniosło rany oraz 3 poniosły śmierć. W dniu 23 kwietnia OSP Wydminy uczestniczyła w ćwiczeniach wodno-poszukiwawczych na rzece Narew w gminie Łomża. W ćwiczeniach brały udział jednostki OSP z gminy Łomża oraz grupa poszukiwawczo-ratownicza "NADZIEJA". 22 maja OSP wzięła udział w 8 zawodach ratownictwa wodnego o puchar Wójta gminy Giżycko w parku wodnym w Wilkasach. 23 lipca przeprowadziliśmy ćwiczenia i pokazy ratownictwa wodnego na jeziorze wydmińskim w ramach akcji "bezpieczne wakacje". Pokazy przeprowadziliśmy wspólnie z Posterunkiem Policji w Wydminach. W roku 2022 z zasobów sprzętowych OSP Wydminy sprzedała dwa średnie samochody ratowniczo-gaśnicze tj. Renault Midlum 220.14 4x4 GBA-Rt 2,5/25 z roku 2003 oraz Mercedes Atego 260 AF 2,5/16 z roku 2008. Środki uzyskane ze sprzedaży pojazdów przeznaczone na zakup nowego pojazdu pożarniczego. W roku 2022 OSP zakupiła nowy ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy VOLVO FMX wraz z wyposażeniem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Samochód posiada zbiornik wody 5 tys. litrów oraz 500 litrów środka pianotwórczego. Pojazd kupiono z normatywnym wyposażeniem dla ciężkich pojazdów pożarniczych oraz dodatkowo zakupiono moduł sprzętu do ratownictwa drogowo-technicznego.

W roku 2022 jednostce OSP Wydminy zakupiono następujący sprzęt:

1. Rękawice ochronne 10 szt.
2. Buty gumowe 3 pary
3. Prądownica wodna W52 1 szt.
4. Buty skórzane strażackie 4 pary
5. Najaśnice LED 2 szt.
6. Kurtka zimowa do munduru wyjściowego 4 szt.
7. Ubranie dwuczęściowe do ratownictwa wodnego 9 szt.
8. Hełm strażacki 2 szt.
9. Latarka do hełmów 2 szt.
10. Zestaw kominiarski 1 szt.
11. Bluza z polaru 1 szt.
12. Mundur wyjściowy 3 szt.

Obecnie na wyposażeniu OSP znajdują się następujące pojazdy ratownicze:

1. Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy SCANIA z roku 2013,
2. Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy VOLVO z roku 2022,
3. Samochód operacyjny FORD F150 z roku 2015,
4. Samochód wielozadaniowy VW Transporter 4x4 z roku 2013,

Do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa wodnego OSP Wydminy posiada motorową łódź ratowniczą MULTI PIONER z roku 2012. Strażacy z Wydmin na co dzień do dyspozycji posiadają nowoczesny i specjalistyczny sprzęt ratowniczy taki jak:

1. Kamery termowizyjne,
2. Sprężarki do pompowania butli powietrznych,
3. Aparaty powietrzne 10 szt.,
4. Pompy szlamowe,
5. Pompy pływające,
6. Zestawy nurkowe,
7. Sanie lodowe do ratownictwa lodowego,
8. Elektryczny zestaw narzędzi hydraulicznych do ratownictwa drogowego,
9. Zestawy do ratownictwa medycznego PSP R1
10. Zestaw ratownictwa wysokościowego,
11. Piły do betonu i stali,
12. Pilarki do drewna,

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

13. Radiotelefony przenośne,
14. Skafandry do pracy w wodzie,
15. Wysoko i niskociśnieniowe poduszki pneumatyczne,
16. Agregaty prądotwórcze,
17. Latarki oświetleniowe,
18. Wykrywacz wielogazowy.

Jednostka OSP Wydminy liczy 30 członków, z czego powołana została Jednostka Operacyjno- Techniczna licząca 30 osób, z których w roku 2022 czynny udział w działaniach ratowniczych brało udział 22 osoby.

Średnio do działań ratowniczo- gaśniczych wyjeżdżało 7 osób. Zdarzały się również obsady 3-4 osobowe. OSP Wydminy w roku 2022 uczestniczyła w kilku uroczystościach patriotycznych oraz zabezpieczeniach imprez na terenie gminy.

Wydatki na ochronę przeciwpożarową 2022 r. w gminie Wydminy wyniosły 674 379,88 zł (usługi, materiały, media, pąd, paliwo, serwisy sprzętu, zakup sprzętu, ekwiwalenty), w tym zawierały się fundusze sołectkie oraz dofinansowanie do zakupu pojazdu pożarniczego.

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Wydminach 2022 r. pozyskała fundusze: 514 zł z tytułu 1% podatku dochodowego za 2021 r., dotację z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w wysokości 5100,00 zł na zakup sprzętu, dofinansowanie do zakupu nowego ciężkiego pojazdu ratowniczo-gaśniczego w wysokości 600 000 zł oraz ze sprzedaży pojazdów pożarniczych 566 000 zł.

Kapitał społeczny

Fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2022 rok został podjęty Uchwałą NR XLIV/320/2022 Rady Gminy Wydminy z dnia 2 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok.

Przedmiot współpracy – priorytety, obszary i zadania:

1. „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu” w tym:
  - 1) organizowanie rozgrywek sportowych na terenie Gminy Wydminy,
  - 2) organizacja imprez rekreacyjno-sportowych głównie dla mieszkańców Gminy Wydminy;
  - 3) udział w imprezach rekreacyjno-sportowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

2. „Kultura sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” w tym:

- 1) kultywowanie, ochrona oraz popularyzowanie tradycji i dziedzictwa kulturowego,
- 2) budowanie dialogu wśród grup narodowych i etnicznych oraz organizowanie działań zmierzających do ochrony, zachowania i rozwoju kultury mniejszości narodowych,
- 3) realizacja działań w obrębie kultury i sztuki.

3. „Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym” w tym:

- 1) organizacja zajęć edukacyjnych dla osób starszych,
- 2) organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych dla osób starszych,

4. „Ochrona i promocja zdrowia” w tym:

- 1) organizacja działań dotyczących edukacji i profilaktyki zdrowotnej.

5. „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie” w tym:

- 1) organizowanie przedsięwzięć edukacyjno - wychowawczych z udziałem dzieci i młodzieży szkolnej oraz rodziców;
- 2) wspieranie procesów edukacyjnych dzieci

6. „Wsparcie poprzez dofinansowanie wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych”

Otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w 2021 roku:

1. ZARZĄDZENIE NR 106/2020 Wójta Gminy Wydminy z dnia 31 grudnia 2020 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2021 roku.
2. ZARZĄDZENIE NR 54/2021 Wójta Gminy Wydminy z dnia 4 czerwca 2021 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2021 roku
3. ZARZĄDZENIE NR 93/2020 Wójta Gminy Wydminy z dnia 20 września 2021 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2021 roku.

Liczba organizacji /stowarzyszeń, którym przydzielono dotacje - 9

Liczba zawartych umów – 11

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

kwota otrzymanych dotacji – 155 858,00 zł

kwota wykorzystanych dotacji – 151 449,70 zł

Wykaz organizacji pozarządowych – GMINA WYDMINY

Fundacja Art Eco, Spółdzielnia Socjalna HS Prekursor, LUKS Sport z Kulturą ZSO Wydminy Stowarzyszenie Aktywne Mazury, Fundacja "Pole Rozwoju", Stowarzyszenie Wydmiński Klub Rowerowy, Fundacja Mazurska Wiatrak, Stowarzyszenie "Dla Niepodległej", Fundacja "Waterway", Fundacja Życie i Droga, Ludowy Klub Sportowy "Mazur" – Wydminy, Mazurska Fundacja Młodzieży Niepełnosprawnej "Marzenia", Stowarzyszenie Prospołecznych Inicjatyw Kombajn Kulturalny, Forum Ngo's Wydminy, Uczniowski Klub Sportowy Taekwondo Wydminy, Fundacja "Projekt ARCHE", Stowarzyszenie "Zielona Przystań" w Berkowie, Związek Hodowców Koni Fryzyjskich w Polsce, Fundacja Dystans, Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Wydminy, Spółdzielnia Socjalna "Mixgraf Studio Reklamy", Stowarzyszenie Przyjazna Szkoła Talki, Stowarzyszenie Przyjaciół Sucholasek "Teraz Sucholaski", Stowarzyszenie "Orłowo - Razem w Przyszłość", Stowarzyszenie "Echo Wydmin", Stowarzyszenie "Nasze Talki", Fundacja Teatr Iota, Wydmińskie Stowarzyszenie Wędkarskie, Katolickie Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne w Wydminach, Ochotnicza Straż Pożarna w Wydminach, Stowarzyszenie Przyjaciół Zelek "Zelinka", Uczniowski Klub Sportowy "Orly", Uczniowski Klub Sportowy "Promień", Wydmińskie Towarzystwo Strzeleckie, Fundacja "Od Tradycji Do Innowacji",

Ekonomia Społeczna

Ekonomia społeczna jest jednym ze sposobów określenia działalności gospodarczej, łączącej cele społeczne i ekonomiczne. Określana jest także jako gospodarka społeczna lub przedsiębiorczość społeczna. Definicja ekonomii społecznej jest bardzo szeroka. Najbardziej popularną i często stosowaną jest definicja sformułowana przez pracowników europejskiej sieci badawczej EMES (European Research Network). Według niej za przedsiębiorstwo społeczne uznaje się działalność o celach głównie społecznych, której zyski w założeniu są reinwestowane w te cele lub we wspólnotę, a nie w celu maksymalizacji zysku lub zwiększenia dochodu udziałowców czy też właścicieli. EMES określa kryteria społeczne i ekonomiczne, którymi powinny charakteryzować się inicjatywy wpisujące się w ekonomię społeczną:

KRYTERIA EMES

Kryteria ekonomiczne:

- prowadzenie w sposób względnie ciągły, regularny działalności w oparciu o instrumenty

ekonomiczne;

- niezależność, suwerenność instytucji w stosunku do instytucji publicznych;
- ponoszenie ryzyka ekonomicznego;
- istnienie choćby nielicznego płatnego personelu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Kryteria społeczne:

- wyraźna orientacja na społecznie użyteczny cel przedsięwzięcia;
- oddolny, obywatelski charakter inicjatywy;
- specyficzny, możliwie demokratyczny system zarządzania;
- możliwie wspólnotowy charakter działania;
- ograniczona dystrybucja zysków.

Kryteria te są definicją idealnego przedsiębiorstwa społecznego. Od przedsięwzięć zaliczanych do tego sektora nie wymaga się spełnienia wszystkich kryteriów, lecz większości z nich. Przedsiębiorstwa społeczne mogą pełnić bardzo różnorodne funkcje. Poniżej przedstawiony został podział ich kompetencji, poparty przykładami polskich przedsięwzięć, stanowiących swoisty dowód na istnienie ekonomii społecznej. Trzeba jednak podkreślić, że ze względu na ciągle jeszcze małą skalę ekonomii społecznej w Polsce, wiele z opisanych tu obszarów dopiero czeka na rozwinięcie.

Integracja społeczna i działalność na rynku pracy. Przykładem tego typu działania może być fundacja, której celem jest integracja społeczna osób z autyzmem (przytoczone są w Atlasie Dobrych Praktyk Ekonomii Społecznej) lub fundacja pomagająca osadzonym w więzieniach i wychodzącym na wolność powrócić do życia w społeczeństwie. Przytoczone przedsięwzięcia integrują grupy defaworyzowane, jednocześnie stwarzając dla nich miejsca pracy.

Dostarczanie usług publicznych.

Usługi publiczne świadczone przez przedsiębiorstwa społeczne mogą mieć bardzo różny charakter, ale co najmniej dwie grupy (usługi społeczne oraz usługi techniczne) są szczególnie ważne dla przedsiębiorczości społecznej. Usługi społeczne: usługi edukacyjne (np. żeby utrzymać małą wiejską szkołę prowadzony jest przyszkolny sklep), działania w obszarze szeroko rozumianych usług socjalnych, (gdzie np. bezdomni początkowo wspierani przez Stowarzyszenie biorą stopniowo odpowiedzialność za prowadzenie przekazanego im we wspólne użytkowanie domu), usługi opiekuńcze świadczone w domu oraz prowadzenie różnego rodzaju instytucji opiekuńczych, działania w obszarze szeroko rozumianej służby zdrowia (np. szkolące i przygotowujące sanitariuszki do pracy w szpitalu), usługi techniczne mogą dotyczyć np. utrzymywania zieleni miejskiej i innych prac porządkowych związanych z mieniem publicznym (np. spółdzielnie socjalne dające zatrudnienie osobom zalegającym z płaceniem czynszu). Pokrewne temu są usługi związane ze zbieraniem odpadów, ich segregacją i utylizacją (działając w tym obszarze, dają pracę osobom niepełnosprawnym i chorującym psychicznie).

Formy prawne podmiotów ekonomii społecznej

Fundacja (definicja, zakładanie). Fundację definiuje się jako kapitał przeznaczony na określony cel, który powinien być społecznie lub gospodarczo użyteczny, taki jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami. Posiada osobowość prawną. Może ją założyć osoba fizyczna lub prawna (niezależnie od tego, czy ma cele społeczne czy zarobkowe). Procedura tworzenia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

i rejestracji fundacji jest stosunkowo prosta i wymaga złożenia przed notariuszem oświadczenia o utworzeniu fundacji, przyjęcia przez fundatorów statutu i złożenia wniosku o rejestrację fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego. Przez rejestrację Fundacja zyskuje osobowość prawną.

Stowarzyszenie (definicja, zakładanie). Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności. Swoją działalność opiera na pracy społecznej członków, ale może też zatrudniać pracowników. Stowarzyszenie to grupa osób, która postanawia wspólnie działać społecznie. Osoby zakładające stowarzyszenie mogą wybrać typ stowarzyszenia zarejestrowanego w Krajowym Rejestrze Sądowym i posiadającego osobowość prawną lub tzw. stowarzyszenie zwykłe, które nie wymaga rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym i posiada tzw. Ułomną osobowość prawną. Do założenia takiego stowarzyszenia potrzeba trzech osób fizycznych. Może być finansowane ze składek członkowskich, ale może też ubiegać się o dotacje, zbierać darowizny, czy zawierać umowy.

Stowarzyszenie Forum NGO's powstała w 2011 roku, a jej celem nadrzędnym jest poprawa warunków i jakości życia mieszkańców Gminy Wydminy. Od 2012 roku FORUM prowadzi Wydmiański Uniwersytet Trzeciego Wieku. W ramach UTW prowadzone są zajęcia edukacyjne, warsztatowe, sportowe, wyjazdy na basen oraz wyjazdy integracyjne. Na zajęcia uczęszcza ok 50 osób. W Ramach UTW Forum zorganizowało wojewódzką konferencję Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz Wojewódzką Olimpiadę Seniorów. W okresie pandemii seniorzy byli wspierani maseczkami i płynami dezynfekcyjnymi. Forum jest też inicjatorem powstania w Gminie Wydminy Rady Seniora. Dla młodzieży Forum organizowało dwukrotnie warsztaty fotograficzne, które za każdym razem były uwieńczone wydaniem albumu.

Spółka non profit (definicja, zakładanie). Stosunkowo najmniej znaną formą działań społecznych jest możliwość prowadzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w celach społecznych. Zgodnie z kodeksem spółek handlowych spółka z o.o. może mieć inne cele niż osiągnięcie zysku, tj. cele społeczne. Taka forma nazywana jest spółką non-profit. Zyski z działalności gospodarczej takiej spółki zwykle nie mogą podlegać podziałowi między udziałowców. Należy podkreślić, że nie jest to forma zdefiniowana prawem. Powyższe zasady działalności zazwyczaj są określane w aktach założycielskich spółek, przez ich założycieli. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mogą być zakładane przez osoby fizyczne i prawne, w tym przez fundacje i stowarzyszenia. Najważniejszym dokumentem wewnętrznym jest umowa spółki, sporządzona w formie aktu notarialnego, która w szczególności określa cele, strukturę, liczbę i wysokość udziałów oraz zasady podziału zysków. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ma osobowość prawną i odpowiada za swoje zobowiązania całym swoim majątkiem.

Spółdzielnia socjalna (definicja, zakładanie). Spółdzielnia socjalna ma osobowość prawną - jest formą spółdzielni zrzeszającej osoby prawne np. organizacje pozarządowe lub inne spółdzielnie. Do jej założenia wymagane jest współdziałanie co najmniej trzech osób prawnych.. Jest to specyficzna forma spółdzielni pracy. Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest przede wszystkim prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków w celach społecznej i zawodowej reintegracji jej członków. Oznacza to, że spółdzielnia socjalna musi prowadzić działalność gospodarczą, ale zysk osiągnięty z tej działalności nie jest celem samym w sobie, a środkiem do realizacji celów statutowych. Spółdzielnia może prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

swoich członków oraz ich środowiska lokalnego, a także działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych, określonych w Ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Może być założona przez osoby należące do ściśle określonych w ustawie grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przez osoby prawne – organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, kościelne osoby prawne.

Spółdzielnia Socjalna HS Prekursor jest jednym z podmiotów ekonomii społecznej gotowych do realizacji usług społecznych w gminie Wydminy. Od 1 czerwca 2017 r. w Wydminach swoją działalność rozpoczęła Spółdzielnia Socjalna HS Prekursor. Została utworzona z inicjatywy Gminy Wydminy oraz związku stowarzyszeń Forum NGO'S Wydminy. Spółdzielnia Socjalna HS Prekursor jest kolejnym narzędziem do przeciwdziałania bezrobociu poprzez aktywizację zawodową i społeczną osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Spółdzielnia Socjalna jest połączeniem sektora społecznego i biznesowego- przedsiębiorstwem społecznym- dzięki czemu poza prowadzoną działalnością gospodarczą są realizowane cele społeczne na rzecz dzieci i młodzieży oraz lokalnej społeczności. Spółdzielnia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej świadczy usługi opiekuńcze dla osób starszych, usługi cateringowe, usługi sprzątania, pielęgnacji zieleni oraz konserwacyjne zarówno dla firm, instytucji jak i osób fizycznych, oraz usługi transportowe. Prezesem Spółdzielni Socjalnej HS Prekursor jest Pani Sandra Augustynowicz.

Spółdzielnia pracy (definicja, zakładanie). Spółdzielnia jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą. Fundusz udziałowy to łączna kwota wpłaconych przez członków spółdzielni udziałów. Spółdzielnia pracy ma osobowość prawną. Cechami charakterystycznymi spółdzielni jest prowadzenie przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę jej członków oraz obowiązek nawiązania stosunku pracy z wszystkimi członkami spółdzielni (podpisania określonej w przepisach spółdzielczej umowy o pracę). Spółdzielnię pracy może założyć co najmniej 10 osób fizycznych (nie muszą być to osoby zagrożone wykluczeniem społecznym). Wyjątkiem są spółdzielnie produkcji rolnej, do których założenia wystarczy 5 osób. Oprócz działalności gospodarczej spółdzielnia może prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.

Centrum Integracji Społecznej (CIS) (definicja, zakładanie). Celem działalności CIS jest reintegracja społeczno-zawodowa. CIS to instytucja o charakterze edukacyjnym, a jednym z elementów edukacji może być praca uczestników w ramach działalności handlowej, usługowej lub wytwórczej. Taka działalność nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Swoje działania adresuje do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przy czym grupa tych osób nie jest ściśle określona w przepisach. CIS nie ma osobowości prawnej i funkcjonuje jako jednostka wyodrębniona w instytucji lub organizacji, która CIS utworzyła. CIS mogą utworzyć: starosta, wójt, prezydent albo burmistrz miasta lub organizacja pozarządowa. Między CIS, a uczestnikami zajęć w CIS nie ma stosunku pracy. Uczestnicy CIS mają status osób bezrobotnych, a od CIS otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Jeśli podmiotem prowadzącym CIS jest organizacja pozarządowa, jest ona zobowiązana do prowadzenia pełnej księgowości i rachunkowego wyodrębnienia działalności CIS w stopniu pozwalającym na określenie przychodów i kosztów z nią związanych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) (definicja, zakładanie). Dostępny jest tylko dla organizacji pracujących z osobami niepełnosprawnymi, w szczególności osobami z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności. Działa w celach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Nie jest samodzielną formą prawną. Nie ma osobowości prawnej i funkcjonuje jako jednostka wyodrębniona w instytucji lub organizacji, która ZAZ utworzyła, czyli np. gmina, powiat, fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, której celem jest rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. Instytucja, która ZAZ utworzyła podpisuje umowy w sprawach ZAZ i odpowiada za jego długi. Do prowadzenia spraw ZAZ zarząd organizacji prowadzącej może wyznaczyć osobę, której przekaze odpowiednie pełnomocnictwa. ZAZ prowadzi dwojaką działalność – rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych określaną w przepisach jako obsługowo-rehabilitacyjną oraz działalność gospodarczą. Procedura rejestracyjna jest trudna i trwa około dwóch lat.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (NZOZ) (definicja, zakładanie). NZOZ to organizacyjnie wyodrębniony zespół osób i środków majątkowych utworzony w celu zapewniania świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia. Świadczeniem zdrowotnym są działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne, wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych. NZOZ nie jest samodzielną formą prawną. Nie ma osobowości prawnej i funkcjonuje jako jednostka wyodrębniona w instytucji lub organizacji, która go utworzyła, m.in. przez fundację, stowarzyszenie, kościół, związek wyznaniowy lub spółkę.

Kultura

Za organizowanie i prowadzenie działalności kulturalnej na terenie gminy Wydminy odpowiada przede wszystkim Gminny Ośrodek Kultury. Jednostka animuje życie kulturalne na terenie gminy, prowadząc rozmaite zajęcia edukacyjne i artystyczne dla wszystkich grup wiekowych, wspierając działalność inicjatyw kulturalnych, a także realizując zajęcia rekreacyjne i ruchowe. Gminny Ośrodek Kultury w Wydminach istnieje od 1976r. Został powołany Ustawą Gminnej Rady Narodowej. Gminny Ośrodek Kultury zajmuje się poszerzaniem zainteresowań młodzieży i seniorów w zakresie sztuk plastycznych, muzycznych oraz teatralnych. Odbywa się to w formie kółek zainteresowań, grup teatralnych i zespołów muzycznych. Oprócz zajęć podstawowych Gminny Ośrodek Kultury organizuje imprezy okolicznościowe tj. Jarmark Twórców Ludowych, Dożynki oraz Festyny o różnej tematyce. Jarmark Twórców Ludowych jest organizowany cyklicznie. W ostatnich latach kultura w Wydminach poszerzała swoje zajęcia dla dzieci i dorosłych. Odbývają się warsztaty malarskie oraz robotki ręczne w ramach realizacji projektów we współpracy z organizacjami pozarządowymi, gminą Wydminy oraz instytucjami samorządowymi. Wydarzenia kulturalne, które są realizowane w gminie Wydminy, to przede wszystkim imprezy kierowane do społeczności lokalnych, nierzadko o charakterze amatorskim bądź półamatorskim, jednakże bardzo istotne, zwłaszcza w zakresie kultywowania tradycji czy upowszechniania wiedzy historycznej związanej bezpośrednio z miejscem zamieszkania. Gminny Ośrodek Kultury współpracuje w tym zakresie z organizacjami pozarządowymi, szkołami, bibliotekami, niezależnymi animatorami i artystami, biznesem, organami pomocy społecznej, policją, parafiami czy OSP.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Wydminach w 2021 roku:

Orszak Trzech Króli. Po raz czwarty GOK zorganizował Orszak Trzech Króli, który w 2021 roku ze względu na pandemię odbył się w innej formie. Przy ul. Grunwaldzkiej umieszczono orszakowe plansze informacyjne, uczestnicy otrzymali korony, okolicznościowe śpiewniki i naklejki. **Patroni 2021.** W GOK przygotowano pamiątkową fotogalerię wybitnych polskich postaci, ustanowionych przez Sejm RP Patronami 2021 roku. Byli to Stanisław Lem, Cyprian Kamil Norwid, Krzysztof Kamil Baczyński i Tadeusz Różewicz. Fotogalerię umieszczono także na profilu fb GOK Wydminy. **Konkurs na „Najpiękniejszą maskę karnawałową”.** Podczas ferii zimowych zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży na najpiękniejszą maskę karnawałową. W konkursie wzięło udział osiem prac w dwóch kategoriach wiekowych. Laureaci konkursu otrzymali cenne nagrody i pamiątkowe dyplomy. Relację z konkursu umieszczono na stronie internetowej i profilu fb GOK. **Akcja „Nakręć się na pomaganie”.** W ramach akcji wspólnie z Forum NGO’S Wydminy, Spółdzielnią HS Prekursor, Fundacją Projekt ARCHE, LUKS Sport z Kulturą, Kombajnem Kulturalnym, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim przy ZSO Wydminy ufundowano i postawiono pojemnik na korki, z których dochód jest przeznaczony na rehabilitację dzieci. Inicjatorami umieszczenia takiego pojemnika w Wydminach jest grupa radnych Gminy Wydminy. **Konkurs na „Najlepsze pączki i faworki”.** Do konkursu przystąpiło osiem pań, które zaprezentowały swoje słodkie wypieki. Laureatki otrzymały nagrody i pamiątkowe dyplomy. Relację z konkursu umieszczono na stronie internetowej i profilu fb GOK. **Spotkania Seniorów z poezją.** Nasi seniorzy – studenci Wydmińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku wzięli udział w wirtualnych Spotkaniach z poezją organizowanych przez GOKiR Wilkasy. Prezentowano utwory naszej poetki Natalii Czarnieckiej i własne. Wirtualne czytanie poezji można było obejrzeć na profilu fb GOK Wydminy i GOKiR Wilkasy. Organizator Forum NGO’s, współorganizator GOK Wydminy. **Konkurs Palmy Wielkanocnej 2021.** Zorganizowano konkurs na najpiękniejszą palmę wielkanocną. Odbył się on przed kościołem parafialnym w Wydminach. W konkursie wzięło udział 8 palm wykonanych przez sołectwa, Koła Gospodyń Wiejskich z gminy Wydminy, studentki WUTW, DPS i Pracownię Plastyki Obrzędowej z Mazuchówki. Po prezentacji palm uczestnicy otrzymali kosze ze słodkimi upominkami i pamiątkowe dyplomy. **Digitalizacja zbiorów muzealnych GOK Wydminy.** W ramach digitalizacji sfotografowano zbiory przedmiotów użytkowych, urządzeń rolniczych, książek, czasopism, przedmiotów dekoracyjnych będących w zbiorach GOK. Następnie wykonano pamiątkowe albumy tych zbiorów. **Wystawa upamiętniająca 230 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja.** Z okazji święta Konstytucji zorganizowano w plenerze przed budynkiem GOK wystawę poświęconą 230 rocznicy uchwalenia Konstytucji. **Marsz Nordic Walking.** Z okazji Ogólnopolskiego Marszu Nordic Walking i w ramach projektu Młodzi Duchem 2 zorganizowano marsz, w którym wzięło udział 20 seniorów. Marsz o długości 5 km przebiegał trasą wokół j. wydmińskiego. Relację z marszu udostępniono na profilu fb GOK. Organizator Forum NGO’s, współorganizator GOK Wydminy. **Noc muzeów.** 15 maja w całej Polsce odbywa się Noc Muzeów. GOK Wydminy zaprosił na wirtualną wystawę naszych zbiorów, które można było obejrzeć na naszym profilu fb. **Spektakl Kłamstwo.** Odbyły się dwa przedstawienia teatralne, organizatorem było Forum NGO’s, współorganizator GOK Wydminy. **Dni Wydmin.** 3 lipca w ramach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Dni Wydmin odbyły się na wyspie wydmińskiej I Otwarte Mistrzostwa w podnoszeniu sztangi leżąc o Puchar Wójta Gminy Wydminy. W zawodach wzięło udział 40 zawodników. W trakcie zawodów dla dzieci odbywały się gry i zabawy animacyjne. Drugiego dnia – 4 lipca na placu Rynek rozegrano turniej koszykówki ulicznej, w której uczestniczyło 12 drużyn. Dokonano też otwarcia skateparku. Na zakończenie Dni Wydmin odbył się koncert Przystanek Osiecka w scenerii wyspy w wykonaniu zespołu Sendito. Imprezę zrealizowano dzięki zaangażowaniu organizacji pozarządowych. Przed koncertem piosenkarze amatorzy rywalizowali w konkursie piosenkarskim „O Złotą Czapkę”. Imprezę zrealizowano dzięki m. in. zaangażowaniu organizacji pozarządowych. **Wystawa XXX-lecia Wydmińskiego Jarmarku Twórców Ludowych.** Z okazji jubileuszu XXX-lecia Wydmińskiego Jarmarku Twórców Ludowych przygotowano wystawę zdjęć wszystkich edycji Jarmarku, która umiejscowiliśmy w centrum Wydmin. **VII Wydmińskie Koncerty Muzyki Kameralnej.** W ramach cyklu koncertów odbył się koncert „Z operą pod rękę” w wykonaniu śpiewaczki operowej Jolanty Wagner przy akompaniamencie Łukasza Wrońskiego. **VII Wydmińskie Koncerty Muzyki Kameralnej.** W ramach cyklu koncertów odbył się koncert Laudate Dominum w wykonaniu duetu flectki Elżbiety Drozdowskiej i akordeonisty Piotra Kopietz. Imprezę zrealizowano dzięki zaangażowaniu organizacji pozarządowych Forum NGO’s, Fundacji Projekt ARHE przy współorganizacji GOK Wydminy. **XXX Wydmiński Jarmark Twórców Ludowych.** W tym 2021 świętowano Jubileusz XXX-lecia Jarmarku. Z tej okazji przygotowano pamiątkowe albumy, które otrzymały zespoły uczestniczące w jarmarku oraz zaproszeni goście. **Dożynki Gminne.** Tradycyjnie Dożynki Gminne rozpoczęły się mszą św. w wydmińskim kościele. Podczas dożynek trzy sołectwa zaprezentowały wieńce dożynkowe, oraz 4 stoiska Kół Gospodyń Wiejskich. **Festiwal Chórów Seniora.** W 2021 roku obchodzono XX lecie festiwalu i XX-lecie Chóru Lira. W festiwalu ze względu na ograniczenia pandemiczne uczestniczyły cztery chóry. Imprezę zrealizowano dzięki zaangażowaniu organizacji pozarządowych tj.: Forum NGO’s. **Program Równać Szanse 2021.** W ramach programu młodzież pod kierunkiem koordynatora realizowała projekt „Ocalić od zapomnienia – mazurskie cmentarze oczami młodych”. Projekt był realizowany do stycznia 2022 roku. **Spektakl Tańce Rodzinne** W ramach jubileuszu teatru IOTA odbył się spektakl teatralny Tańce rodzinne. **Jubileusz chóru Pojezierze z Ełku.** Chór Lira z GOK Wydminy uczestniczył w uroczystym koncercie z okazji 40-lecia chóru Pojezierze z Ełku. **Wyjazd integracyjny do Fromborka.** W ramach programu Równać Szanse 2021 grupa młodzieży uczestniczyła w dwudniowym wyjeździe integracyjnym do Fromborka. Organizator wyjazdu Forum NGO’s. **Zaduszki jazzowe.** Z koncertem wystąpił zespół Furs Trio, wykonaniu standardy jazzowe. **Jubileusz 20-lecia zespołu Mazury ze Starych Juch.** Chór Lira z GOK Wydminy uczestniczył w jubileuszu zespołu Mazury. W jarmarku uczestniczyło 40 twórców ludowych i 10 znakomitych zespołów pieśni i tańca. W realizacji przedsięwzięcia uczestniczyły organizacje pozarządowe tj. Forum NGO’s, KGW. **Senioriada w Olecku.** Seniorzy z UTW Wydminy uczestniczyli w Senioriadzie zorganizowanej przez UTW Olecko i Centrum Kultury Mazury Garbate w Olecku. Organizator Forum NGO’s. **Spektakl teatralny Niemy Kelner.** Spektakl teatru IOTA. Spektakl z okazji 35-lecia działalności teatru IOTA. **Impreza Andrzejkowa w Domu Pomocy Społecznej w Wydminach.** Występ kabaretu Babki z klasą (Forum NGO’S) oraz Kapeli Wydminioki. **Kiermasz**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

święteczny. Kiermasz odbył się na placu przed kościołem, po kiermaszu w kościele wystąpił zespół Sukces z Mrągowa z koncertem kolęd. Łącznie w 2021 roku z kultury przedstawianej w Gminnym Ośrodku Kultury w Wydminach skorzystało 21 805 osób – uczestników i odbiorców.

Sport

Na terenie gminy Wydminy występują obiekty sportowe takie jak Stadion Gminy w Wydminach, boisko Orlik w Wydminach oraz boisko Orlik w Gawlikach Wielkich. Według zestawienia UG Wydminy, na terenie gminy w 2022r., funkcjonowały następujące kluby sportowe:

LUKS Sport z Kulturą ZSO Wydminy trener Marek Ostrowski. Realizacja celu publicznego w 2022 roku odbywała się m.in. poprzez współpracę z Gminą Wydminy (realizacja projektu, organizacja systematycznych i całorocznych zajęć sportowych, organizacja wyjazdów sportowych), Zespołem Szkół Ogólnokształcących w Wydminach (organizacja imprez sportowych, rozwijanie planu zajęć dodatkowych dla uczniów, organizacja promocji placówki), Centrum Aktywności Lokalnej (organizacja spotkań tematycznych), Gminnym Ośrodkiem Kultury (zajęcia z Seniorami) czy Lokalnymi Animatorami Sportu (wsparcie merytoryczne). Na poziomie wojewódzkim, realizacja celu odbywała się m.in. poprzez udział w wojewódzkich rozgrywkach ligowych Warmińsko Mazurskiego Związku Piłki Nożnej w kategorii trampkarz (1 miejsce sezon 2021/2022 i 1 miejsce w sezonie 2022/2023). Oprócz turniejów związkowych wzięto udział w kilku turniejach towarzyskich, rozegrano mecze kontrolne na boiskach miejskich ze sztuczną nawierzchnią (Ełk, Mrągowo, Olecko, Wilkasy, Kętrzyn, Olsztyn, Zakopane, Jurgów, Gdańsk, Mikoszewo, Ostróda, Nowe Miasto Lubawskie, Gołdap, Warszawa, Reszel, Białystok, Barczewo, Bartoszyce, Płock, Siedlce, Grudziądz, Busko Zdrój, Giżycko, Biskupiec). Realizowano, również inicjatywę promującą sportową działalność Gminy Wydminy uczestnicząc z grupą w Zimowisku w Zakopanem, podczas którego dzieci z Gminy Wydminy miały możliwość nauki i doskonalenia narciarstwa zjazdowego czy pływania. Pod koniec lipca 2022 roku, odbył się letni obóz sportowy w Jurgowie koło Zakopanego. Ta inicjatywa została dodatkowo wsparta przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach rządowego programu KLUB. Przez cały 2022 rok, młodzi sportowcy mieli również możliwość nauki oraz doskonalenia pływania w ełckim basenie. Inicjatywa ta została rozszerzona od kwietnia o udział w zajęciach dzieci w wieku 6-7 lat oraz Seniorów 60+, którzy dodatkowo skorzystali z oferty Zumby w wodzie. Zarówno górskie wędrówki jak i zajęcia na basenie, przyczyniły się w znacznym stopniu do propagowania powszechnej nauki pływania, wśród uczniów z terenu Gminy Wydminy oraz zorganizowania wspólnego wyjazdu w Tatry licealistów z Polski i Ukrainy. Osiągnięcie odpowiedniego poziomu rezultatów, systematyczności i powszechności zajęć, odbywało się w sposób zorganizowany co powoduje, że LUKS Sport z Kulturą ZSO Wydminy podtrzymuje pozycję lidera, jeżeli chodzi o rzetelność i profesjonalność realizowanych założeń w naszej Gminie. Stanowi to element odpowiedzialności za powierzone zadania publiczne, które pomagają we wzmacnianiu mentalnym grupy blisko 150 mieszkańców oraz pozwalają na zdobywanie dodatkowych finansów na rozwój sportu i rekreacji. Młodzi sportowcy uczą się odpowiedzialnego zachowania i rozumienia odpowiedzialności

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

za reprezentowanie Gminy, województwa czy kraju na zawodach różnego szczebla. Czas pandemii i wybuchu wojny na Ukrainie, nie przyczynił do zmniejszenia liczby i jakości prowadzonych w 2022 roku działań. Stało się wręcz przeciwnie i powstały nowe grupy, poprzez które chcielibyśmy odciągnąć dzieci od problemów geopolitycznych i uzależnień od mediów. Oprócz zajęć sportowych z dziećmi i młodzieżą, udało się rozwinąć aktywność sportową wśród 20 seniorów 60+ oraz wśród 20 osobowej grupy mieszkańców (młodzieży i dorośli), którzy mają systematyczny i darmowy dostęp do zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz integracji w formie wyjazdów rekreacyjnych i kulturalnych. Ten rodzaj zaangażowania społecznego, pozwolił na podniesienie jakości życia (polepszenie parametrów badań krwi, zmniejszenie wagi, możliwość spotkania i rozmowy, zwalczanie depresyjnych skutków pandemii i wojny na Ukrainie) oraz pozwolił na spokojne i zrównoważone pod względem fizycznym i psychicznym wychodzenie z pandemii. Kolejnym rezultatem jakościowym było publikowanie sportowej działalności m.in. w tygodniku Gazeta Giżycka oraz na portalach internetowych związanych ze sportem i rekreacją. Według obliczeń, z 30 publikacjami zapoznało się blisko 55 tysięcy osób co można sprawdzić na podstawie wyświetleń poszczególnych artykułów. Dzięki współpracy z PZPN, była możliwość publikacji dokonań na ogólnopolskich kanałach „łączynaspiłka” i „piłkadlawszystkich”. Wspólne wyjazdy z dziećmi z województw warmińsko – mazurskiego, podlaskiego i mazowieckiego na Zimowisko (Zakopane) oraz Letni Obóz Sportowy (Jurgów - Tatry) w polskie góry czy wycieczkę do Mikoszewa (morze Bałtyckie), udowodniło wychowankom uczniowskiego klubu, że dzięki swojej pracowitości i zaangażowaniu, mogą osiągać zdecydowanie lepsze rezultaty zarówno w szkole jak i na boisku, niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu majątkowego rodziców, którym staramy się pomagać poprzez zwiększanie wsparcia finansowego. Osiągnięcie tego rezultatu, udowadnia fakt powoływania młodych sportowców z Gminy Wydminy na mecze kontrolne, mecze międzywojewódzkie i konsultacje kadr wojewódzkich w kategoriach U13 i U14 (Olsztyn, Nowe Miasto Lubawskie, Białystok, Gdańsk). Najstarsi wychowankowie, otrzymują propozycję dołączenia do treningów lokalnych zespołów oraz Akademii Stomilu Olsztyn, Wigier Suwałki, Olimpii Grudziądz, Jagielloni Białystok, Olimpii Elbląg czy Wisły Płock. Jeden z wychowanków po przerwie wakacyjnej rozpoczął treningi z zespołem młodzieżowym Ekstraklasy, z którym występuje na najwyższym poziomie rozgrywek młodzieżowych – Centralnej Ligi Juniorów PZPN. Integrowanie różnych środowisk, poprzez sport i rekreację, odbywało się m.in. poprzez proces certyfikacji szkółek piłkarskich, który wymaga zaangażowania ze strony rodziców w procesie kontroli i przygotowania do zajęć (badania lekarskie, dieta, regeneracja, odnowa biologiczna) czy nadzorze nad postępami dziecka w nauce i rozwoju społecznym. Kolejnym przykładem działań, może być rozwijanie grupy wolontariatu złożonej z uczniów ZSO w Wydminach. Staramy się poprzez zajęcia sportowe, naukę pierwszej pomocy przedmedycznej czy spotkania z dietetykiem oraz trenerami z całego kraju, uczyć zasad uczestniczenia w życiu lokalnym oraz wspierania inicjatyw społecznych w formie wolontariatu. Dzięki zaangażowaniu rodziców i osób prywatnych, istnieje możliwość prezentowania walorów Gminy Wydminy wśród podmiotów współpracujących z nami w ramach różnych kampanii. Pozwala to, na przyciąganie zespołów sportowych do Wydmyn w ramach meczy, zgrupowań czy obozów sportowych. Wyłoniony zespół ekspercki, zajmował się poszukiwaniem i organizowaniem inicjatyw z udziałem mieszkańców. Należały do nich m.in. prace nad organizacją stacjonarnej półkolonii, która pozwoliła na łagodzenie skutków pandemii wśród młodych uczestników oraz pomogła w odpowiednim przygotowaniu się do udziału w lidze piłki nożnej na poziomie ligi wojewódzkiej w kategorii trampkarz C1. Wykorzystanie infrastruktury sportowej na terenie Gminy Wydminy, odbywało się poprzez prowadzenie zajęć sportowych w sposób całoroczny i systematyczny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Spotkania pozalekcyjne odbywały się średnio 6-7 razy w tygodniu dla różnych grup wiekowych. Stadion Gminny w Wydminach i kompleks sportowy Moje Boisko Orlik wykorzystywany był dodatkowo do rozgrywania meczy ligowych w ramach Warmińsko Mazurskiego Związku Piłki Nożnej oraz meczy i turniejów okolicznościowych Szkolnego Związku Sportowego. W minionym roku, głównymi wydarzeniami plenerowymi, były mecze wojewódzkiej ligi trampkarzy. Dodatkowo wielu chłopaków uczestniczyło w testach klubów ekstraklasy. Niektórzy z nich, mieli również okazję uczestniczenia w obozach sportowych z zespołami Wisły Płock i Wigry Suwałki. Sala sportowa Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wydminach, pozwalała na realizację podobnych zadań, jest bazą zajęć dla Seniorów oraz wspiera realizację ogólnopolskiego programu Szkolnego Klubu Sportowego. Wykorzystany również został potencjał alei spacerowej i mostu Garbatego nad jeziorem wydmieńskim podczas sesji motorycznych czy biegowych. Taka formuła, przyciągała na zajęcia otwarte całe rodziny i pokolenia, co stanowi doskonały impuls do realizacji indywidualnych form aktywności psychomotorycznej. Dzięki zaangażowaniu, w ogólnopolski program Lokalny Animator Sportu, była możliwość udostępniania bezpłatnego obiektów sportowych na potrzeby mieszkańców oraz osób przebywających w Wydminach w okresie świąt czy urlopów.

Rezultaty policzalne:

- monitorowanie i wspieranie pozalekcyjnej aktywności sportowej grupy 25 uczestników w wieku 12-14 lat, 30 uczestników w wieku 9-12 lat, 25 uczestniczek w wieku 6-7 lat, 20 uczestników w wieku 15-55 lat oraz 20 uczestników w wieku 60+. Intensywna praca na początku roku oraz w okresie wakacji pozwoliła na łączne przeprowadzenie 350 godzin zajęć dla dzieci i młodzieży, dorosłych i Seniorów 60+ w ramach programu. Aktywność i poziom sportowy, kontrolowany był w sposób ciągły za pomocą list obecności i list startowych. Ważnym działaniem było przeprowadzenie i analiza testów sprawności Ogólnej i specjalnej oraz wyników i postępów w nauce (70% otrzymało stypendium za wyniki w nauce i sporcie). Monitorowanie odbywa się również za pomocą klubowego dziennika elektronicznego ProTrainUp.

- spotkania integracyjne dla wolontariuszy wspomagających akcję. Odbyło się 5 spotkań, na których opracowano zadania związane z udziałem w wojewódzkim współzawodnictwie sportowym oraz sposobami organizacji powstających zajęć sportowych.

- organizacja imprez sportowych dla mieszkańców Gminy Wydminy. W ramach zadania przeprowadzone zostały m.in. takie imprezy stacjonarne jak:

* Ogólnopolski Puchar Zimy 2022 27.01.2022 (40 uczestników)

* Sportowe Ferie 2022, styczeń-luty 2022 (50 uczestników);

* Wojewódzki Puchar Zimy 2022, 09.02.2022 (50 uczestników);

* wręczenie kompletów sportowych dla wyróżniających się młodych sportowców, 21.02.2022 (25 uczestników);

* mistrzostwa rejonu Szkolnego Związku Sportowego w futsal U-13, 22.03.2022 (60 uczestników);

* mistrzostwa rejonu Szkolnego Związku Sportowego w futsal U-15, 23.03.2022 (60 uczestników);

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

- * mistrzostwa rejonu Szkolnego Związku Sportowego w piłce nożnej 6-osobowej U-13, 24.03.2022 (60 uczestników);
  - * Wojewódzki Puchar Zimy 2022, 26.02.2022 (50 uczestników);
  - * liga wojewódzka Warmińsko Mazurskiego Związku Piłki Nożnej trampkarzy C2, 23.04.2022, 07.05.2022, 14.05.2022, 04.06.2022 (120 uczestników);
  - * Wydmiańskie Dni Rodziny, 04.06.2022 (200 uczestników);
  - * Wakacyjna Akademia Orlika, 01.07.2022 – 31.08.2022 (300 uczestników);
  - * Wojewódzki Puchar Lata 2022, 03-04.08.2022 (120 uczestników);
  - * liga wojewódzka Warmińsko Mazurskiego Związku Piłki Nożnej trampkarzy C1, 03.09.2022, 24.09.2022, 15.10.2022 (100 uczestników);
  - * półfinał mistrzostw województwa SZS w piłce nożnej chłopców U-14 Moje Boisko Orlik 2012, 29.09.2022 (50 uczestników);
  - * finał mistrzostw województwa SZS w piłce nożnej chłopców U-14 Moje Boisko Orlik 2012, 12.10.2022 (80 uczestników);
  - * powiatowe Puchary Jesieni 2022, 12.10.2022, 26.10.2022 i 27.11.2022 (120 uczestników);
  - * Wojewódzki turniej piłki nożnej z okazji Dnia Niepodległości, 11.11.2022 (60 uczestników);
  - * ogólnopolskie testy sprawności fizycznej dla dzieci i młodzieży, 10.06.2022 i 10.10.2022 (80 uczestników);
  - * zajęcia dla Seniorów 60+ realizowany przy współpracy z NGO's Wydminy AKTYWNY SENIOR 2022, styczeń 2022 / grudzień 2022 (20 uczestników).
- współorganizowanie inicjatyw sportowych. Realizacja zadania odbywała się m.in. przy współpracy z Gminą Wydminy (Letni Obóz Sportowy Tatry 2022 Jurgów k. Zakopanego, 24.07.-31.07.2022 popołudniowe wyjazdy na basen do Ełku dla dzieci, młodzieży i Seniorów, 18.02., 25.02., 11.03., 18.03., 25.03., 01.04., 08.04., 22.04., 29.04., 07.10., 21.10., 28.10., 04.11., 18.11., 25.11., 02.12. i 16.12.2022), Warmińsko Mazurskim Zrzeszeniem LZS, ełcki LZS i Ministerstwem Sportu i Turystyki (* zimowisko Zakopane 2022, 29.01-05.02.2022, Polskim Związkiem Piłki Nożnej (* artykuł nt. LUKS Sport z Kulturą ZSO Wydminy na ogólnopolskim portalu łączy Nas Piłka oraz film promocyjny na portalu PZPN łączy Nas Trening i Piłka Dla Wszystkich, wyjazd na mecz reprezentacji Polska-Chile, Warszawa, 16.11.2022), Ministerstwo Edukacji i Nauki (* Poznaj Polskę 2022, Mikoszewo, Gdańsk, morze Bałtyckie, 18-20.05.2022, Poznaj Polskę na Sportowo 2022, Warszawa, 16.11.2022). Uczestniczyliśmy również w przygotowaniach artykułów Mobilnej Akademii Młodych Orłów, która wspiera powołania młodych sportowców z Gminy Wydminy na konsultację i mecze kadr wojewódzkich (Nowe Miasto Lubawskie, 24-25.04.2022, 30-31.05.2022, Ostróda,

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

10.05.2022, Gdańsk, 07.06.2022, Warszawa, 17.02.2022, Grudziądz, 20.02.2022, 31.03.2022, Busko Zdrój, 04-11.02.2022), konsultacją kadry narodowej U15 (Siedlce, 24-29.01.2022). Jako uczniowski klub sportowy, wspierano organizacyjnie również inne przedsięwzięcia Polskiego Związku Piłki Nożnej (program certyfikacji szkółek piłkarskich), Warmińsko Mazurskiego Związku Piłki Nożnej (organizacja rozgrywek piłkarskich w sezonie 2021/2022 i 2022/2023, Poznaj Polskę na Sportowo), Ministerstwa Sportu i Turystyki (Program KLUB 2022), Ministerstwa Nauki i Edukacji (Poznaj Polskę 2022) oraz wojewódzkich oddziałów Ludowych Zespołów Sportowych (Zimowisko Zakopane 2022) i Szkolnego Związku Sportowego (Szkolny Klub Sportowy 2022).

- udział mieszkańców w zajęciach i inicjatywach wspieranych przez uczniowski klub sportowy. W czasie trwania projektu zrealizowaliśmy samodzielnie lub przy współpracy z innymi podmiotami cykliczne, cotygodniowe zajęcia sportowo – rekreacyjne. Głównymi odbiorcami były grupy dzieci i młodzieży (75-80 osób), młodzież i dorośli (20 osób) oraz Seniorzy 60+ (20 osób). Poza tym realizowano inicjatywy w dwóch grupach nieformalnych: grupa taneczna (15 osób), organizacja Sportowe Poranki (15 osób). Organizowane inicjatywy o charakterze otwartym zgromadziły również sporą liczbę odbiorców, głównie mieszkańców Gminy Wydminy i przebywających tutaj gości (2000 osób).

- udział w turniejach lokalnych, wojewódzkich, ogólnopolskich w czasie trwania projektu. Łącznie pokonano blisko 12 000 kilometrów, w celu rozwijania predyspozycji sportowych mieszkańców oraz promocji Gminy Wydminy. Jeżeli doliczy się do tego 7 000 kilometrów, które wychowankowie pokonali ze swoimi rodzicami i innymi trenerami w celu udziału w konsultacjach i meczach kadr wojewódzkich, testach piłkarskich oraz wyjazdów na zaproszenia takich zespołów jak Wisła Płock, Wigry Suwałki, Olimpia Grudziądz, Stomil Olsztyn to wychodzi nam imponująca liczba 19 000 kilometrów.

Do najważniejszych wydarzeń zaliczyć możemy:

- 01-07-2022 Wilkasy powiatowy Puchar Zimy 2022 Wilkasy
- 01-09-2022 charytatywny turniej ogólnopolski U15 Gołdap
- 01-23-2022 Ogólnopolski PUCHAR Zimy 2022 Wilkasy
- 01-25-2022 Ogólnopolski PUCHAR Zimy 2022 COS Giżycko
- 01-27-2022 Ogólnopolski PUCHAR Zimy COS Giżycko
- 01-29-02-05-2022 Zimowisko 2022 Zakopane
- 01-2429-2022 Zimowa Akademia Młodych Orłów U14 Siedlce
- 02-17-2022 kadra województwa warmińsko – mazurskiego U14 Warszawa
- popołudniowe wyjazdy na basen do Ełku dla dzieci, młodzieży i Seniorów (18.02., 25.02., 11.03., 18.03., 25.03., 01.04., 08.04., 22.04., 29.04., 07.10., 21.10., 28.10., 04.11., 18.11., 25.11., 02.12. i 16.12.2022)
- 02-20-2022 testy piłkarskie Olimpia Grudziądz
- 02-0411-2022 obóz sportowy Wisły Płock U14 Busko Zdrój

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

- 03-02-2022 kadra województwa warmińsko – mazurskiego U14 Olsztyn
- 03-08-2022 Wojewódzki Puchar Zimy 2022 Ełk
- 03-15-2022 Wojewódzki Puchar Zimy 2022 Ełk
- 03-15-2022 kadra województwa warmińsko – mazurskiego U14 Olsztyn
- 04-05-2022 testy piłkarskie Olimpia Grudziądz
- 04-07-2022 powiatowy turniej futsal U15 Giżycko
- 04-10-2022 liga wojewódzka WMZPN trampkarz C2 Olsztyn
- 04-12-2022 powiatowy turniej futsal U15 Giżycko
- 04-30-2022 liga wojewódzka WMZPN trampkarz C2 Reszel
- 04-24-2022 kadra WMZPN U14 Nowe Miasto Lubawskie
- 05-10-2022 kadra wojewódzka WMZPN U14 Ostróda
- 05-18-2022 Poznaj Polskę Trójmiasto / Mikoszewo / morze Bałtyckie
- 05-30-2022 kadra wojewódzka WMZPN U14 Nowe Miasto Lubawskie
- 06-07-2022 kadra wojewódzka WMZPN U14 Gdańsk
- 06-11-2022 liga wojewódzka WMZPN trampkarz C2 Ełk
- 07-24-2022 Letni Obóz Sportowy / ogólnopolski turniej piłki nożnej Jurgów, Zakopane
- 09-10-2022 liga wojewódzka WMZPN w kategorii trampkarz C1 Mrągowo
- 10-08-2022 liga wojewódzka WMZPN w kategorii trampkarz C1 Giżycko
- 10-10-2022 mistrzostwa województwa SZS w sztafetowych biegach przełajowych Olecko
- 10-29-2022 liga wojewódzka WMZPN w kategorii trampkarz C1 Kętrzyn
- 11-16-2022 Poznaj Polskę na Sportowo 2022 Stadion Legii Polska – Chile Warszawa
- 11-25-2022 Igrzyska Dzieci SZS w piłce nożnej U12 Olecko
- 11-26-2022 testy piłkarskie Olimpia Grudziądz / Stomil Olsztyn
- 11-28-2022 Igrzyska Młodzieży Szkolnej SZS w piłce nożnej U14 Ełk
- 11-30-2022 / 12-04-2022 testy piłkarskie Stomil Olsztyn
- 12-03-2022 Konferencja Trenerska PZPN Biskupiec
- 12-03-2022 turniej ogólnopolski futsal U13 Junior Cup 2022 Ełk
- 12-11-2022 mecz kontrolny Jagiellonia Białystok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Realizacja tej części zadania, opierała się m.in. na pobudzaniu lokalnego środowiska do dbania o własne zdrowie poprzez aktywność ruchową (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy). W okresie trwania projektu, zorganizowane zostały systematyczne, ogólnorozwojowe zajęcia treningowe dla 75 osobowej grupy dzieci i młodzieży. Największy nacisk położony został na kształtowanie elementów piłki nożnej. Podsumowaniem pierwszej części projektu, była stacjonarna półkolonia dla dzieci i młodzieży z Gminy Wydminy i letni obóz sportowy. Dzięki wdrożeniu pomocy w opiece nad dziećmi w okresie wakacji, udało się pozyskać wsparcie miejscowej Fundacji Projekt Arche, która sfinansowała wyjazdy dzieci z trudniejszą sytuacją materialną rodziców oraz wsparła finansowo zakup kompletów sportowych, które przydadzą się podczas zimowych treningów. Realizacja postaw wychowawczych i dydaktycznych, była ważnym elementem każdej jednostki treningowej. Szczególną uwagę zwróciliśmy na umiejętności interpersonalne, istotne w budowaniu współpracy grupy poprzez pogadanki i korygowanie postaw samolubnych. W okresie trwania projektu wygraliśmy rozgrywki ligi wojewódzkiej WMZPN w kategorii Trampkarz C2 i C1, zostaliśmy mistrzami województwa w rozgrywkach piłki nożnej Szkolnego Związku Sportowego. W 2022 roku zostaliśmy również mistrzami województwa w sztafetowych biegach przełajowych. Większość zajęć otwartych dla dzieci, została wpasowana w harmonogram spotkań dla grup priorytetowych. Grupy te uczestniczyły w zajęciach w sposób ciągły i systematyczny, mając również okazję zachęcenia swoich rodziców oraz kolegów do wybranych form aktywności ruchowej. Odbywało się to głównie w formie meczy piłki nożnej i piłki ręcznej, gier i zabaw ruchowych czy biegów sprawnościowych. Większość prowadzonych działań, była prezentowana na ogólnopolskich portalach związanych z ministerialnym programem „Lokalny Animator Sportu” (projektorlik.pl) oraz lokalnych stronach jak wydminy.pl, zswydminy.pl. Realizacja zadania, oprócz zajęć sportowych, pozwoliła na przeprowadzenie działań integracyjnych. Były to wydarzenia lokalne o charakterze zajęć w warunkach domowych. Integracja naszych dzieci z rówieśnikami, pozwoliła na rozwijanie doświadczeń oraz zbieranie informacji nt. pracy poszczególnych zespołów. Ważnym działaniem, była organizacja i realizacja na przełomie stycznia i lutego oraz w lipcu zimowego i letniego obozu sportowego dla dzieci z Gminy Wydminy z rówieśnikami z całego kraju. Taka forma nagrody, za systematyczną pracę młodych ludzi i ich rodziców, na rzecz rozwoju psychomotorycznego stanowi doskonały bodziec zwiększający zaangażowanie sportowe. Uczniowski Klub Sportowy Sport z Kulturą, dzięki szerokiej skali działań prozdrowotnych oraz wspieraniu wielu inicjatyw obywatelskich, miał możliwość korzystania z pomocy różnych podmiotów. Są to instytucje państwowe i samorządowe oraz firmy prywatne. Wsparcie przeznaczane jest głównie na potrzeby organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych, zakupy strojów sportowych czy wyjazdy na zawody sportowe. Utrzymanie odpowiedniego poziomu działalności sportowo – wychowawczej, pozwoliło również w 2022 roku na współpracę z mecenasami sportu, którzy mieli istotny wpływ na zwiększenie możliwości uczniowskiego klubu. Współpraca z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, pozwoliła m.in. na pozyskiwanie środków na realizację celów statutowych. Samorząd Terytorialny, wspomaga pracę klubu w programie grantowym oraz wspierając większe działania. Te formy współpracy wymagają kontaktów, spotkań czy rozmów oraz podziękowań za pomoc w organizowaniu życia klubu.

„Fundacja Dystans” należąca do Bartłomieja Osiora mająca za zadanie wspierać rozwój kultury fizycznej oraz sportu – głównie piłka nożna. Młodzież jest pod czujnym okiem trenera Bartłomieja Osiora oraz jego żony Beaty Pokrzywińskiej – Osior. Zawodnicy oprócz turniejów brali udział w różnego rodzaju formach integracji społeczno-sportowych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

„LKS Mazur Wydminy” ma na celu wspieranie i upowszechnianie sportu – organizowanie rozgrywek piłki nożnej w I grupie wiekowej. Prezesem żółto-czerwonych jest Andrzej Grzana. Rok założenia klubu to 1951. 25 lipca 2021 roku Lokalny „Klub Sportowy Mazur” świętował swoje 70 urodziny istnienia. Na pamiątkę tego wydarzenia nastąpiło otwarcie Skweru im. Pokoleń Mazura Wydminy oraz rozegrany mecz Drużyny Wójta Gminy Wydminy z Drużyną Wielkich Serc oraz mecz wstępnej rundy Pucharu Polski LKS Mazur Wydminy Kontra GKS Granica Bezledy. Podczas meczu została przeprowadzona zbiórka charytatywna na rzecz Julki – niepełnosprawnej mieszkanki naszej gminy. Lokalny Klub Sportowy Mazur Wydminy zdobył nowego miłośnika jakim jest poseł na sejm – Michał Wypij. Jak poinformował klub na swojej stronie na Facebooku „Pan Poseł postanowił z nami współpracować i niedługo, mamy nadzieję, będziemy mogli przedstawić efekty tej współpracy”.

„UKS Promień” młodzieżowy klub siatkarski prowadzony przez Jarosława Binika.

„Orły” klub prowadzony przez Roberta Wieliczko. Celem jest organizowanie zajęć sportowych dla uczniów i dorosłych mieszkańców Gminy Wydminy.

Gmina Wydminy jest niezwykle bogata w wyjątkowe osobowości sportu. Podczas pierwszej Gali Laureatów za 2022 rok nagrodę w postaci Wydmiańskiej Czapli za swoje dokonania odebrali: w kategorii Mecenasa Sportu – Ewelina i Marek Ostrowscy oraz Sportowiec Roku – Bartłomiej Osior.

Na podstawie Uchwały Nr XLV/307/2018 Rady Gminy Wydminy z dnia 6 września 2018 r., w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Wydminy w zakresie wspierania rozwoju sportu, przyznano dofinansowanie 5 klubom sportowym. Kwota przydzielonych dotacji wyniosła 136 230,00 zł, kwota zrealizowanych dotacji wyniosła 136 230,00 zł.

Działalność sportowa w 2022 roku w gminie Wydminy

Wydminy słyną z bycia „sportową wioską” czym mogą pochwalić się także debiutem w ełckiej odświeżonej ekstremalnego biegu z przeszkodami Runmageddon. Pełnym powodzeniem zakończył się 23 sierpnia 2022 r. bieg dla wydmianiaków (5 uczniów z gminy Wydminy oraz trenerzy), pokonali oni trasę „Rekruta” – odcinek o długości 6 km z 30 przeszkodami terenowymi i technicznymi. Podstawowym celem było ukończenie dystansu, co zajęło półtorej godziny. Wydmiańska piątka trenowała do startu przez kilka miesięcy w ramach gminnego projektu „Gmina Wydminy – wiemy o co biega”. Bezpłatne treningi odbywają się we wtorki (plaża I) i czwartki (plaża II) w Wydminach i były adresowane do młodzieży oraz osób pełnoletnich roczników 1998-2004. W Gminie Wydminy odbywa się co roku Maraton Wydminy organizowany przez Fundację Dystans oraz Wioskę Biegaczy. Maraton Wydminy to klimatyczna alternatywa dla wielkomiejskich, masowych biegów ulicznych. Program imprez jest bardzo rozbudowany i zapewne każdy znajdzie coś dla siebie, poczynając od dzieci i początkujących biegaczy, po zaprawionych w bojach maratończyków i miłośników klimatów ultra. Zaledwie dwa dni po zdobyciu dwóch złotych medali mistrzostw województwa Szkolnego Związku Sportowego w sztafetowych biegach przełajowych (Olecko 10.10.2022) wychowankowie LUKS Sport z Kulturą ZSO Wydminy ponownie stanęli na najwyższym stopniu podium tym razem w rozgrywkach piłki nożnej U14 (Wydminy, 12.10.2022). Finał wojewódzki, rozgrywany na Stadionie Gminnym w Wydminach, stanowił podsumowanie trwającego od początku września 2022 roku, turnieju wspieranego przez Urząd Marszałkowski w Olsztynie w ramach rywalizacji SZS – Igrzyska Młodzieży Szkolnej „Moje Boisko Orlik 2012”. Rola gospodarzy przypadła Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Wydminach, który awans do

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

finału uzyskał w ramach eliminacji wraz ze szkołami z Giżycka, Pizy, Nidzicy i Ostródy. Wychowankowie LUKS Sport z Kulturą ZSO Wydminy uczestniczyli 16 listopada 2022 roku w meczu Polska – Chile na stadionie Legii Warszawa w ramach – przedsięwzięcie @MEIN_GOV_PL i @pzpn_pl. Niebywałą niespodziankę przygotowało naszym młodym zawodnikom Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Polski Związek Piłki Nożnej. Wszyscy zawodnicy, uczestniczący w zwycięskich, wojewódzkich rozgrywkach ligowych otrzymali darmowe bilety na mecz reprezentacji Polski, który był ostatecznym sprawdzianem przed mundialem w Katarze.

Wychowanie przedszkolne

Sieć oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Wydminy:

W roku 2021 w gminie Wydminy mieściło się 1 przedszkole, w którym do 1 oddziału uczęszczało 17 dzieci (6 dziewczynek oraz 11 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc. 15,0% mieszkańców gminy Wydminy w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,9% wśród dziewczynek i 13,2% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 650 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2018 roku przypadało 1,21 dzieci w wieku przedszkolnym. Placówkę mają 2 szkoły podstawowe, w których w 27 oddziałach uczyło się 422 uczniów (194 kobiety oraz 228 mężczyzn). Dla porównania w 2008 roku w gminie Wydminy placówkę miało 5 szkół podstawowych, w których w 33 oddziałach uczyło się 461 uczniów (218 kobiet oraz 243 mężczyzn).

Tabela nr 1

Lp.	Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adresy ewentualnych innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych
1.	Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Feliksa Nowowiejskiego w Wydminach	ul. Grunwaldzka 94, 11-510 Wydminy
2.	Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Gawlikach Wielkich	Gawliki Wielkie 32, 11-510 Wydminy

Na terenie Gminy Wydminy działalność prowadzi Niepubliczne przedszkole oraz Niepubliczny Punkt wychowania przedszkolnego, w których dzieci mają możliwość realizowania wychowania przedszkolnego. Obydwie placówki dotowane są przez Samorząd Gminny:

1. Niepubliczne Przedszkole „Słoneczna Kraina” ul. Ełcka 28, 11-510 Wydminy.
2. Niepubliczny Punkt Wychowania Przedszkolnego „Mały Artysta” ul. Grunwaldzka 36, 11-510 Wydminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Obydwie placówki prowadzą również Niepubliczne żłobki. Uczęszczają tam dzieci korzystające z opieki w wieku do lat 3. Placówki te dotowane są przez Samorząd Gminny od stycznia 2022r.

Stan organizacji oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, oraz niepublicznych przedszkoli i żłobków na terenie Gminy Wydminy, w roku szkolnym 2021/2022 obrazują poniższe tabele:

Stan organizacji oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach na terenie Gminy Wydminy w roku szkolnym 2021/2022 (stan na 30.09.2021r.)

Tabela nr 2

L. p	Wyszczególnienie/ nazwa	Liczba od- działów	Liczba uczniów:	W tym:			
				3- latki	4- latki	5- latki	6-latki
1.	ZSO Wydminy	6	117	15	23	39	40
2.	Szkoła Podstawowa Gawliki Wielkie	1	16	0	7	5	4
	Razem	7	133	15	30	44	44

Stan organizacji Niepublicznych przedszkoli na terenie Gminy Wydminy w roku szkolnym 2021/2022 (stan na 30.09.2021r.)

Tabela nr 3

L. p	Wyszczególnie- nie/ nazwa	Liczba od- dzia- łów	Liczba uczniów:	W tym:				
				2- latki	3- latki	4- latki	5- latki	6-latki
1.	Niepubliczne Przedszkole „Sło- neczna Kraina”	1	17	2	5	3	6	1

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

2.	Niepubliczny Punkt Wychowania Przedszkolnego „Mały Artysta”	1	2	0	1	1	0	0
	Razem:	2	19	2	6	4	6	1

Stan organizacji Niepublicznych żłobków na terenie Gminy Wydminy w roku szkolnym 2021/2022 (stan na 1.01.2022r.)

Tabela nr 4

L. p	Wyszczególnienie/ nazwa	Liczba oddziałów	Liczba uczniów:
1.	Niepubliczny Żłobek „Słoneczna Kraina”	1	8
2.	Niepubliczny Żłobek „Mały Artysta”	1	7

W roku szkolnym 2021/2022 wszystkie dzieci, zgłoszone wcześniej w postępowaniu rekrutacyjnym, zostały przyjęte do oddziałów przedszkolnych. Oddziały przedszkolne realizują programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego określoną przez ministra właściwego do spraw wychowania i oświaty, zapewniają bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie nie krótszym niż 5 godzin dziennie, zatrudniają nauczycieli posiadających odpowiednie kwalifikacje oraz przeprowadzają rekrutację dzieci zgodnie z zasadą powszechnej dostępności. Funkcjonująca na obszarze gminy sieć oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkole podstawowej, zapewnia opiekę dzieciom w wieku przedszkolnym zamieszkałym na terenie gminy przy uwzględnieniu dowozów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Edukacja szkolna

1 384 mieszkańców gminy Wydminy jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w tym 662 kobiet oraz 722 mężczyzn. Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku 20,2% ludności posiada wykształcenie wyższe, 3,5% wykształcenie policealne, 11,4% średnie ogólnokształcące, a 20,7% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 20,5% mieszkańców gminy Wydminy, gimnazjalnym 3,7%, natomiast 16,5% podstawowym ukończonym. 3,5% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. Jednostki samorządu terytorialnego pełnią ważną rolę w systemie oświaty, będąc organami prowadzącymi dla przedszkoli i szkół podstawowych. Wykonują szereg nałożonych ustawami zadań. Istotną sprawą jest wielkość nakładu, ponieważ to on warunkuje odpowiednią jakość oświaty. Należy jednak zaznaczyć, iż ciągły niedobór „subwencji oświatowej” w kolejnych ustawach budżetowych nie sprzyja powstaniu wspomnianej jakości oświaty, jednocześnie pociągając za sobą konieczność dopłacania przez samorząd do zadań oświatowych, niejednokrotnie kosztem rezygnacji z realizacji innych zadań publicznych. Dlatego też w dziedzinie finansowania edukacji stale narasta napięcie wokół algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej.

Poniższa metryczka przedstawia ogólną, skrótową charakterystykę finansów oświatowych gminy.

Tabela nr 1

Informacje finansowe	Dane z roku 2021	Dane z roku 2022 (stan na 31.08.2022r.)
Subwencja oświatowa	5 551 360,00	5 123 189,00
Wydatki na oświatę i wychowanie w działach 801 i 854	9 067 533,38	8 926 511,99
- w tym dotacje udzielone do przedszkola, punktu wychowania przedszkolnego oraz żłobka:	433686,01	266 316,96

Wydatki na oświatę i wychowanie przedszkolne w działach 801 i 854 w 2022r. (stan na 31.08.2022r.) wyniosły 8 926 511,99 zł. Wydatki inwestycyjne w całym 2021r. stanowiły **295 122,85 zł** natomiast za 2022 (stan na 31.08.2022r) wyniosły **134 120,00 zł**. W części oświatowej subwencji wyodrębniono środki finansowe z przeznaczeniem na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży. W roku 2021 kwota ta wyniosła: **385 317,00 zł**, natomiast plan na 2022 wynosi **319 359,00 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wydminy oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wydminy w roku szkolnym 2021/2022.

Tabela nr 2

Lp.	Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adresy ewentualnych innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Granice obwodu szkół od dnia 1 września 2019r.
1.	Szkoła Podstawowa im. Feliksa Nowowiejskiego w Wydminach	- 11-510 Wydminy, ul. Grunwaldzka 94 Szkoły filialne: - Talki 2, 11-510 Wydminy	Berkowo, Biała Giżycka, Cybulki, Dudka, Ernstowo, Franciszkowo, Gawliki Małe, Gębałki, Grodkowo, Hejbuty, Krzywe, Malinka, Mazuchówka, Okrągłe, Pamry, Pańska Wola, osada: Pańska Wola, Radzie, Ranty, Rostki, Siedliska, Siemionki, Skomack Mały, Sucholaski, Szczepanki, Talki, Wężówka, Wydminy, Zelki, Berkowo, Hejbuty, Krzywe, Pańska Wola, osada: Pańska Wola, Zelki. b) Szkoła Podstawowa im. Feliksa Nowowiejskiego w Wydminach, Szkoła Filialna w Talkach, o strukturze organizacyjnej I-III, granice obwodu: Biała Giżycka, Franciszkowo, Malinka, Okrągłe, Pamry, Radzie, Ranty, Rostki, Skomack Mały, Talki.

Tabela nr 3

2.	Szkoła Podstawowa w Gawlikach Wielkich	- 11-510 Wydminy, Gawliki Wielkie 32	Czarnówka, Gajłówka, Gajrowskie, Gawliki Wielkie, Grądzkie, Łękuć Mały, Orłowo, Pietrasze, Róg Orłowski, Szczybały Orłowskie.
----	--	--------------------------------------	---

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Łączna liczba uczniów uczęszczających do placówek prowadzonych przez Gminę Wydminy na przestrzeni lat 2009-2022 kształtuje się następująco:

1. 2009/10 rok- 855 uczniów
2. 2010/11 rok- 805 uczniów
3. 2011/12 rok- 833 uczniów
4. 2012/13 rok- 786 uczniów
5. 2013/14 rok- 790 uczniów
6. 2014/15 rok- 768 uczniów
7. 2015/16 rok- 735 uczniów
8. 2016/17 rok- 755 uczniów
9. 2017/18 rok- 673 uczniów
10. 2018/19 rok- 724 uczniów
11. 2019/20 rok- 682 uczniów
12. 2020/21 rok- 646 uczniów
13. 2021/22 rok- 602 uczniów

W roku szkolnym 2021/2022 w szkołach prowadzonych przez Gminę pracowało 70 nauczycieli oraz 23 pracowników administracji i obsługi. Obecnie obsługą szkół w zakresie finansowo – księgowym i płacowym zajmuje się Centrum Usług Wspólnych Gminy Wydminy. Centrum udziela również wsparcia szkołom w zakresie obsługi informatycznej, kadrowej i związanej z zamówieniami publicznymi. Kontrolę oraz nadzór nad funkcjonowaniem placówek oświatowych pełni podinspektor ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, oświaty i zdrowia. Nauczyciele zatrudnieni w szkołach na terenie Gminy Wydminy posiadają odpowiednie kwalifikacje oraz w większości uprawnienia do nauczania więcej niż jednego przedmiotu. Stan zatrudnienia w placówkach oświatowych wynika z zatwierdzonej przez organ prowadzący organizacji roku a ta ściśle związana jest z liczbą oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy oraz liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów i poziomu nauczania określoną w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania. Wśród nauczycieli znajdują się specjaliści, w tym psycholog, pedagog, logopeda. Zatrudniona kadra pedagogiczna nadal się kształci i nabywa dodatkowe kwalifikacje. We wszystkich szkołach gminnych uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi objęci byli skutecznymi działaniami służącymi wyrównywaniu szans edukacyjnych. Szkoły organizowały pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bardzo szerokim zakresie, prowadziły zajęcia specjalistyczne: rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, dydaktyczno-wyrównawcze. W szkołach prowadzonych przez Gminę Wydminy w roku szkolnym 2021/2022 naukę pobierało 10 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, z wybranych przedmiotów. Do prowadzenia kształcenia szkoły zatrudniały pedagogów, logopedów, nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu oligofrenopedagogiki, do prowadzenia zajęć z rewalidacji. Dla uczniów, u których stwierdzono autyzm lub tzw. zespół Aspergera, zatrudniano nauczyciela wspomagającego w procesie edukacyjnym. W Zespole Szkół Ogólnokształcącym w Wydminach realizowane były również zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne oraz rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne) w liczbie 231 godzin w roku szkolnym 2021/2022. W związku z prowadzeniem przez

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Gminę Wydminy Samorządowego Liceum Ogólnokształcącego, w maju 2022 roku odbył się również w naszej gminie egzamin maturalny. Był to kolejny rok, kiedy uczniowie po nauce zdalnej, w czasie pandemii, po nieobecności na zajęciach stacjonarnych w szkole musieli się zmierzyć z zadaniami egzaminacyjnymi z różnych przedmiotów. Wyniki jakie uzyskali uczniowie zostaną poddane szczegółowej analizie w szkołach w celu opracowania wniosków do pracy w kolejnym roku szkolnym. Z punktu widzenia procesu dydaktycznego bardzo ważną sprawą jest wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt szkolny. Z roku na rok w coraz szerszym zakresie wykorzystuje się sprzęt elektroniczny w celu uatrakcyjnienia procesu dydaktycznego. Uwzględniając ten akt placówki na bieżąco wyposażone są w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne, w tym: komputery, laptopy, tablice interaktywne. Ponadto każda placówka dysponuje salami lekcyjnymi, pracownią komputerową, biblioteką, świetlicą, dostępem do Internetu. Baza lokalowa jest na bieżąco ulepszana, w miarę możliwości potrzeb oraz możliwości finansowych. Miniony rok szkolny obfitował w liczne i znaczące sukcesy w różnych dziedzinach życia szkolnego. Uczniowie wszystkich szkół chętnie brali udział w konkursach organizowanych przez różne podmioty i instytucje na różnym szczeblu. Osiągali w nich często bardzo dobre rezultaty. Na szczególne wyróżnienie zasługują działania służące rozwojowi fizycznemu uczniów, kształtujące charakter i osobowość dziecka. Uczniowie szkół włączani byli także w ogólnopolskie akcje, programy profilaktyczne i kampanie dla realizacji programów wychowawczych i profilaktycznych.

Stan realizacji zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół.

W roku szkolnym 2021/2022 realizowano szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków gminy na rzecz uczniów i szkół. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem Gminy było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie szkołom środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników i eksploatację budynków szkolnych, dowozy, a także środków finansowych w formie dotacji dla działających w Gminie Punktu Wychowania Przedszkolnego i Przedszkola Niepublicznego oraz na zwrot z tytułu udzielonych dotacji dla przedszkoli niepublicznych przez inne gminy na rzecz mieszkańców naszej gminy.

1. Gmina Wydminy przekazała w formie dotacji dla Niepublicznego Punktu Wychowania przedszkolnego „Mały Artysta” w Wydminach oraz Niepublicznego przedszkola „Słoneczna Kraina” w Wydminach w roku 2021r kwotę 374 236,38 zł. Natomiast dotacja dla niepublicznych żłobków na terenie Gminy Wydminy w roku 2022r. (stan na 31.08.2022r.) wyniosła 50 612,27 zł.

2. Gmina Wydminy przekazała w 2021/2022 środki w wysokości 82152,71 zł dla innych Gmin, w związku z faktem, iż dzieci z terenu Gminy Wydminy korzystają z wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych lub niepublicznych przedszkolach na terenie innej Gminy.

3. Realizując obowiązki określone w art. 32 i 39 ustawy prawo oświatowe dowożono lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów niepełnosprawnych i zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół. Obowiązek dowozów szkolnych Gmina Wydminy zapewniała

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

w 2021/2022 roku zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe. Zwrot refundacji za bilety miesięczne w roku szkolnym 2021/22 wyniósł 299 782,20 zł.

4. Gmina Wydminy zapewniła w roku szkolnym 2021/22 dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkoły, samochodem gminnym z zapewnieniem opieki podczas dowozu. Uczniowie dowożeni byli w szczególności do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Jana Brzechwy oraz do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Giżycku. Pozostali niepełnosprawni byli dowożeni przez swoich opiekunów, otrzymali zwrot za przejazdy zgodnie z zawartymi umowami. Uczniowie byli również dowożeni w ramach zawartego porozumienia przez Niepubliczny Zespół Specjalnych Placówek Oświatowych w Giżycku. Liczba uczniów z niepełnosprawnością, którzy złożyli w roku szkolnym 2021/2022 wniosek do Wójta Gminy Wydminy o zapewnienie transportu do Placówki Specjalnej w Giżycku wyniosła 13.

5. Uczniów, pochodzących z rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji, wspomagano w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Stypendium szkolne mógł otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych, którzy mieszkali na terenie Gminy Wydminy i u których dochód uprawniający do uzyskania pomocy nie przekraczał kryterium dochodowego określonego w przepisach prawa. W całym 2021r na stypendia oraz zasiłki wydatkowano kwotę 139 995,00 zł, natomiast w roku 2022 w okresie od stycznia do sierpnia wydatkowano na ten cel kwotę 47 713,00 zł.

6. Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie Gminy Wydminy rozpatrywano zgodnie z dyspozycją art. 122 ust.7 ustawy Prawo Oświatowe wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy, lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych. W 2021 roku dofinansowano 7 pracodawców na łączną kwotę 55 669,10 zł.

Na realizację powyższego zadania pozyskano środki finansowe z Funduszu Pracy które w 100% pokryły poniesione wydatki.

Obowiązek nauki

Dzieci i młodzież w wieku 6 do 18 lat zobowiązani są do spełniania jednego z trzech rodzajów obowiązków kształcenia: roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne, obowiązek szkolny, obowiązek nauki. Niespełnienie wyżej wymienionych obowiązków kształcenia może zakończyć się wszczęciem przez jednostkę samorządu terytorialnego egzekucji i nałożenia kary grzywny na opiekunów prawnych dziecka / ucznia. Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne – spełniane przez dzieci 6 - letnie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

– obowiązek ten kontroluje dyrektor szkoły podstawowej, w obwodzie którego dziecko mieszka. Obowiązek szkolny - spełniany przez uczniów od 7 do 14 roku życia, w szkole podstawowej. Obowiązek ten kontrolowany jest przez dyrektora szkoły podstawowej w obwodzie, której uczeń mieszka. Obowiązek nauki- nauka obowiązkowa jest do 18 roku życia. Gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkujejącą na terenie tej gminy. Niespełnianie obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W roku szkolnym 2021/2022 nie były podejmowane żadne działania egzekucyjne w związku z niespełnianiem obowiązku szkolnego i nauki.

Podsumowanie

Analiza danych statystycznych, pochodzących z lat 2017-2020/2023, pozwala zdiagnozować najważniejsze problemy w dziedzinie polityki społecznej, z jakimi obecnie mierzy się i w perspektywie najbliższych kilku lat będzie się zmagać gmina Wydminy. Pomimo stabilnej sytuacji demograficznej i niewielkiego ryzyka znaczących ubytków w liczbie ludności, zarysowuje się proces starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to powinno rozwijać się na tyle wolno, aby pozwolić z jednej strony na wypracowanie mechanizmów łagodzących jego skutki (m.in. poprzez wdrożenie odpowiednich standardów usług publicznych dla osób starszych), a z drugiej na przeciwdziałanie temu zjawisku. Potencjałem w tym zakresie wydaje się być atrakcyjność osadnicza gminy Wydminy, na którą będzie wpływać poprawa dostępności komunikacyjnej, liczby i atrakcyjności miejsc pracy, a także dostępności wysokiej jakości usług publicznych, w tym społecznych, i oferty czasu wolnego. Katalog podstawowych problemów społecznych gminy Wydminy sprowadza się do sześciu zasadniczych tematów: wielodzietność, długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie i bezradność, z których żaden nie wyróżnia się ponad pozostałe. Należy jednak pamiętać o zjawisku sprzężenia, potęgującego niekorzystną sytuację poszczególnych osób bądź rodzin. Dodatkowo, analiza zbiorowości objętej wsparciem społecznym uwidoczniła kilka grup problemowych, jak chociażby osoby młode a przy tym najślabiej wykształcone w przypadku zjawiska bezrobocia. Wydaje się zatem, że większość działań gminy Wydminy w ramach lokalnej polityki społecznej winna skupiać się na podtrzymywaniu bądź podnoszeniu jakości funkcjonowania mechanizmów wsparcia, odpowiadającego na diagnozowane problemy i potrzeby, w tym wynikające ze zmiany struktury społecznej i wiekowej populacji gminy (kompleksowe wsparcie rodziny, a także środowiska seniorów czy osób chorych i z niepełnosprawnościami), przy jednoczesnym obniżaniu kosztów działania tam, gdzie jest to możliwe. W przypadku gminy Wydminy duże znaczenie mogą mieć także dysproporcje rozwojowe pomiędzy jej poszczególnymi obszarami, uwidaczniające się w szczególności w zestawieniu jej centralnej części (Wydminy i okoliczne miejscowości – najlepszy dostęp do usług publicznych zlokalizowanych w centrum. Jednym z większych wyzwań, jakie będą stać przed gminą Wydminy w perspektywie najbliższych kilku lat, będzie zwalczanie skutków epidemii koronawirusa. Problemy, z jakim zmagają się cały świat będzie rzutować nie tylko na kwestie bezpośrednio związane z gospodarką (np. uwidaczniający się wzrost bezrobocia, a co za tym idzie większe zapotrzebowanie na wsparcie społeczne), ale i na szereg innych aspektów życia społecznego, obejmujących chociażby coraz częstsze przypadki nieradzenia sobie z tą sytuacją (depresja, poczucie bezsilności, świadomość utraty możliwości rozwojowych), także wśród grup dotychczas rzadziej wymagających wsparcia, jak na

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

przykład ludzie młodzi czy dorośli, posiadający ustabilizowaną sytuację rodzinną, zdrowotną i zawodową. Można przy tym zakładać, że efektywność wdrożonych działań aktywizacyjnych będzie w dużej mierze warunkowana zakresem i jakością procesów współpracy, w tym z organizacjami pozarządowymi, oraz skutecznością w pozyskiwaniu dofinansowań zewnętrznych na realizację zadań w tym zakresie.

Analiza SWOT w zakresie polityki społecznej gminy Wydminy

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju. Polega na grupowaniu czynników odnoszących się do gminnej polityki społecznej na cztery kategorie, nazwane.: mocne strony - wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę, słabe strony - wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę, szanse - wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany i zagrożenia - wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej. Szanse i zagrożenia opisane zostały jako wspólne dla wszystkich obszarów. Poniżej analiza SWOT polityki społecznej gminy Wydminy, opracowana na podstawie wniosków z diagnozy oraz dyskusji podczas spotkania warsztatowego z udziałem kluczowych interesariuszy lokalnych.

DEMOGRAFIA, BEZPIECZEŃSTWO, PROBLEMY SPOŁECZNE I ORGANIZACJA SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Korzystna struktura demograficzna ludności – stabilna liczba ludności, duży odsetek ludzi młodych;	Deficyty kadrowe w obszarze pomocy społecznej (m.in pracowników socjalnych czy kadr w zakresie opieki);
Duża atrakcyjność osadnicza gminy – rosnący popyt na mieszkalnictwo społeczne oraz znaczący udział zgód i pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych w całym powiecie;	Długotrwała lub ciężka choroba, wielodzietność, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i bezradność jako główne przyczyny przyznawania świadczeń;
Pozytywna praca OPS podbudowana efektywną polityką społeczną w ostatnich latach;	Dominująca grupa osób i rodzin długotrwanie korzystających ze wsparcia pomocy społecznej pośród wszystkich beneficjentów;
Rozwijający się sektor ekonomii społecznej, w tym działająca od lat spółdzielnia socjalna w HS Prekursor, efektywnie wykorzystująca lokalne dziedzictwo kulinarne do rozwoju biznesu społecznego i promująca zasoby lokalne;	Problem dziedziczenia nieporadności i uzależnienia od pomocy społecznej, brak świadomości wśród beneficjentów na temat kosztów, które generuje ta postawa;
Funkcjonowanie Ogniska Wychowawczego w Wydminach;	Koncentracja osób i rodzin korzystających długotrwanie z pomocy społecznej na obszarach wiejskich;
Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego ds. Przemocy (dostępność specjalistów);	Aktywność społeczna mieszkańców silnie powiązana z oceną własnej sytuacji materialnej – wykluczenie ekonomiczne;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej na terenie gminy;	Dostępność specjalistów tylko z projektów, popyt na wsparcie (wśród dzieci, młodzieży, ale również dorosłych);
Wdrażana kompleksowa polityka senioralna, realizowana przez gminę, jej instytucje oraz lokalne organizacje pozarządowe, w tym WUTW	Przemoc wśród młodzieży w cyberprzestrzeni (w tym jako temat niedostatecznie uświadomiony wśród dorosłych/rodziców);

DEMOGRAFIA, BEZPIECZEŃSTWO, PROBLEMY SPOŁECZNE I ORGANIZACJA SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Dobry kontakt środowiska pracowników pomocy społecznej, oświaty, urzędu gminy, placówek kultury i organizacji pozarządowych, stanowiący podstawę ich integracji w obszarze wsparcia dla grup społecznych w szczególnej potrzebie (dzieci, młodzież i rodzice, osoby starsze, dłużejletni beneficjenci pomocy społecznej);	Duży odsetek ludności „odpływającej” z miejscowości poza miejscowością gminną (wyludnianie się wsi), a także „odpływ” młodych mieszkańców, głównie w celach zarobkowych i pogłębienia edukacji;
Funkcjonowanie Spółdzielni Socjalnej HS Prekursor – rozwiązywanie problemów związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży potrzebującej oraz usług opiekuńczych dla osób starszych;	Podejmowanie pracy poza gminą Wydminy przez osoby dorosłe, jako okoliczność sprzyjająca luzowaniu się więzów rodzinnych i pozostawianiu osób starszych bez opieki;
Dostępność do usług ochrony zdrowia – dwa zakłady podstawowej opieki zdrowotnej, apteki;	Wysoka liczba osób starszych pozbawionych wsparcia rodziny jako podstawowy czynnik wzrostu popytu na usługi opiekuńcze;
Wysoki poziom bezpieczeństwa, w tym dzięki działalności Posterunku Policji w Wydminach i Ochotniczej Straży Pożarnej, stale wspieranych przez gminę;	Niewystarczająca dostępność (w stosunku do potrzeb społecznych) programów profilaktycznych skierowanych do różnych grup wiekowych o zróżnicowanych potrzebach;
Utworzenie przez Gminę Budownictwa Społecznego oraz przystąpienie do spółki SIM, których celem jest budowanie domów mieszkalnych oraz ich eksploatacja na zasadach najmu;	Brak całodobowego pogotowia ratunkowego w gminie, a także brak dostosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;

GOSPODARKA, RYNEK PRACY I KWESTIE PRZESTRZENNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Niewielka odległość od usług regionalnych - znaczenie Wydmin jako ważnego ośrodka usług publicznych;	Zróżnicowanie atrakcyjności osadniczej wewnątrz gminy jako jeden z czynników potencjalnej marginalizacji terenów o mniejszej atrakcyjności osadniczej;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Bliskość większych ośrodków miejskich i aglomeracji – rynek pracy, możliwość kształcenia, usługi publiczne wysokiej jakości (Ełk, Giżycko, Olecko);	Słabo rozwinięta infrastruktura teleinformatyczna (słaby zasięg sieci komórkowej, utrudniony dostęp do Internetu);
Zagospodarowanie centrum Wydmin;	Brak dużych firm w strukturze gospodarki;
Rozwinięty handel – aktywny handel na rynku w Wydminach i jego pozytywny wpływ na sytuację lokalnego biznesu (przyciąganie klientów również spoza gminy), nowopowstałe targowisko gminne;	Duże natężenie ruchu, niebezpieczeństwo w ruchu drogowym, niewystarczająca ilość bezpiecznych ciągów pieszo-rowerowych jako element ograniczający mobilność mieszkańców i niesprzyjający ich aktywności na wolnym powietrzu;
Potencjał w zakresie rozwoju innych, w tym związanych z zagospodarowaniem czasu wolnego (sport, rekreacja, wypoczynek, turystyka), dostarczaniem zdrowej żywności i promocją zrównoważonego stylu życia;	Brak dużych firm w strukturze gospodarki lokalnej (generujących znaczące wpływy do budżetu gminy i oferujących lepiej płatne stanowiska pracy);
Funkcjonalne i atrakcyjne przestrzenie publiczne, sprzyjające aktywizacji i integracji społecznej – rewitalizowany rynek, świetlice wiejskie, place zabaw dla dzieci;	Niski poziom wynagrodzeń;
Bogactwo walorów krajobrazowo - przyrodniczych gminy jako przestrzeń aktywności i wypoczynku, w tym wyróżniający się potencjał plaży jako miejsca wypoczynku i rekreacji oraz rozwoju fizycznego;	Problem bezrobocia wśród osób korzystających z pomocy ops, często powiązany z brakiem motywacji do podjęcia pracy;

POZOSTAŁE USŁUGI I KWESTIE SPOŁECZNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Aktywni mieszkańcy, angażujący się w działania społeczne i projekty realizowane przez gminę (w tym środowisko seniorów) – działalność kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, organizacji społecznych i inicjatyw niesformalizowanych;	Dowóz uczniów do gminnych placówek oświatowych zorganizowanych jako komunikacja niedostępna dla innych niż uczniowie grup społecznych;
Działalność doświadczonych organizacji pozarządowych, Spółdzielni Socjalnej współpracujących z gminą i między sobą w obszarze wsparcia dla młodzieży, osób starszych, z niepełnosprawnościami, zagrożonych wykluczeniem	Rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
Rozwinięty system komunikacji z mieszkańcami – strona internetowa gminy, lokalny portal informacyjny, bezpłatna prasa lokalna;	Wysoki poziom wydatków na oświatę i Domy Pomocy Społecznej;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Rola Wydmin jako lokalnego ośrodka edukacji (dostępność edukacji na poziomie ponadpodstawowym), zdolnego do kreowania skoordynowanej polityki wsparcia dzieci, młodzieży i rodziców (szczególnie w kontekście okresu pandemii i po pandemii);	
Zadowalająca pod względem jakości i dostępności infrastrukturalna baza oświatowa, nowoczesny budynek szkoły, przedszkola i żłobka;	
Potencjał kultury w zakresie integracji mieszkańców, dobrze oceniana działalność Gminnej Biblioteki Publicznej i Gminnego Ośrodka Kultury, wydarzenia i imprezy kulturalno-rozrywkowe o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, wykorzystujące specyfikę, tradycje i zasoby gminy, koncerty;	
Dobra dostępność infrastruktury sportowej, w tym sale sportowe, kompleksy boisk, „Orlik”, siłownie zewnętrzne;	
Niematerialne dziedzictwo kulturowe, lokalne święta i silna tożsamość lokalna, w tym aktywność lokalnych zespołów jako zasób integrujący mieszkańców;	
Członkostwo gminy w Cittàslow, udział w innych partnerstwach samorządowych jako podstawa do współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz współpracy międzynarodowej.	

SZANSE	ZAGROŻENIA
Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, w tym m.in. perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027 wraz z Funduszem Odbudowy;	Problem nowych i wciąż nie w pełni rozpoznanych uzależnień (w tym od telefonu, Internetu, mediów społecznościowych), narastania i kumulacji powiązanych z tym problemów, zarówno wśród osób młodych, jak i dorosłych;

Nowe kierunki polityki państwa w odniesieniu do osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, zagrożonych lub wykluczonych, a także całych rodzin – dedykowane programy i systemy finansowe;	Społeczne i gospodarcze skutki pandemii COVID 19, m.in.: Spowolnienie gospodarcze, spadek wpływów podatkowych dla budżetu centralnego i samorządów, ograniczenie inwestycji, utrata płynności finansowej przedsiębiorstw, wzrost bezrobocia, rosnące zadłużenie i zubożenie gospodarstw domowych, dodatkowe obciążenie służby zdrowia, a w konsekwencji spadek dostępności usług, problemy społeczne, w tym
--	---

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

	nierozpoznane i rosnące koszty przeciwdziałania. Brak potwierdzonego katalogu powikłań wśród osób, które przeszły COVID-19
Wzrost kwoty minimalnego wynagrodzenia;	Utrzymujący się deficyt pedagogów i psychologów na rynku pracy (szczególnie psychologów dziecięcych) wobec fatalnej sytuacji psychiatrii dzieci i młodzieży (przy stwierdzonym kryzysie psychicznym dotyczącym polskich dzieci i nastolatków);
Moda na tereny wiejskie – napływ zamożniejszych mieszkańców miast na tereny wiejskie;	Nowe wzorce zachowań - konsumpcyjny styl życia, pracoholizm, egoizm, „atomizacja” życia, rozpad więzi społecznych i rodzinnych, brak właściwej opieki rodziców nad dziećmi i dorosłych dzieci nad rodzicami, brak autorytetów, bierność;
Rozwój cywilizacyjny, w tym nowe technologie informatyczne, powodujące lepszy dostęp do wiedzy i informacji;	Rosnąca sprzedaż alkoholu;
Współpraca międzysamorządowa, międzysektorowa i międzyorganizacyjna;	Postępujący proces starzenia się społeczeństwa;
Rozwój organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, w szczególności działających w zakresie polityki społecznej;	Zagrożenie wykluczeniem osób starszych, niemobilnych, schorowanych, z niepełnosprawnościami, samotnych, które nie są już w stanie partycypować w życiu społecznym, zawodowym, działaniach organizacji pozarządowych czy grup nieformalnych;
Projekty ukierunkowane na kształcenie osób, które mogą następnie świadczyć pomoc opiekuńczą i pielęgnacyjną w domu;	Zagrożenie wykluczeniem cyfrowym, głównie wśród osób starszych;
Rosnąca świadomość społeczna w zakresie reagowania na sytuacje kryzysowe w rodzinach;	Rosnąca roszczeniowość rodziców w stosunku do szkół, które ich zdaniem powinny zastąpić rodziców w procesie wychowawczym;
Rewitalizacja – rozumiana jako kompleksowe działania na rzecz poprawy sytuacji na obszarach zdegradowanych, mające na celu rozwiązywanie problemów społecznych, walkę z bezrobociem i podnoszenie jakości życia mieszkańców;	Duży fiskalizm państwa – wysokie stawki podatkowe, wysokie koszty pracy, opodatkowanie emerytur;
Rozwój oferty spędzania czasu wolnego, w szczególności dedykowanej dzieciom i młodzieży oraz całym rodzinom;	Dystans pracodawców do osób z niepełnosprawnościami;
	Emigracja zarobkowa na dużą skalę, niekorzystne tendencje w rodzinach spowodowane długookresowymi wyjazdami;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

	Problemy finansowe publicznej służby zdrowia i związane z tym problemy z dostępnością usług, spotęgowane pandemią koronawirusa;
	Proces biurokratyzacji i formalizacji wszelkich postępowań w organach administracji, w tym związanych z pozyskiwaniem środków zewnętrznych na projekty społeczne

Wizja i misja polityki społecznej Gminy Wydminy do 2034 roku

WIZJA POLITYKI SPOŁECZNEJ

Wizja rozwoju stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości społecznej obszaru gminy Wydminy w perspektywie 2034 r. Określa stan docelowy, do którego dążyć będą władze samorządowe i wszyscy zaangażowani partnerzy. Wskazuje ona zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych interwencji społecznych.

Gmina Wydminy w 2034 roku będzie stanowić dobre miejsce do życia, nauki, samorozwoju, pracy i spędzania czasu wolnego. O jej atrakcyjności stanowi wysoka jakość i dostępność usług, dostosowywanych do zmieniających się potrzeb i struktury społecznej, dobrze rozwinięta infrastruktura komunikacyjna, techniczna i społeczna, dostępność mieszkań, czyste środowisko naturalne oraz funkcjonalne i estetyczne przestrzenie publiczne. Gmina Wydminy stale doskonali warunki do pełnego rozwoju i funkcjonowania rodzin poprzez wspomaganie ich we wszystkich fazach tego rozwoju, zwłaszcza rodzin z dziećmi i wymagających wsparcia w wychowaniu i kształceniu młodego pokolenia. Jednocześnie efektywnie zaspokaja potrzeby i oczekiwania wszystkich mieszkańców, w tym osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, bezrobotnych, zagrożonych marginalizacją czy wykluczeniem społecznym, borykających się z problemami i trudnościami w realizacji własnych celów i aspiracji. Wspomagają ją w tym prężnie działające organizacje pozarządowe i społeczne, współpracujące i otrzymujące wsparcie od samorządu, ale również samodzielnie pozyskujące finansowanie dla kolejnych inicjatyw. Dzięki temu wzrasta poziom realnej i odczuwalnej jakości życia, rozwój ma charakter trwały i zrównoważony, a przede wszystkim integrujący wspólnotę lokalną oraz włączający i aktywizujący większość mieszkańców.

MISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ – naczelną cel polityki społecznej gminy Wydminy

Misja wskazuje naczelną cel polityki społecznej gminy Wydminy, wokół którego powinny koncentrować się działania władz samorządowych, instytucji organizacyjnych i wszystkich zaangażowanych partnerów. Misja to przesłanie będące podstawą budowy zintegrowanej, aktywnej, zdrowej i stale rozwijającej się społeczności lokalnej.

Misją polityki społecznej gminy Wydminy jest poprawa jakości życia wszystkich mieszkańców, kompleksowe i efektywne wsparcie rodziny oraz zapobieganie zjawiskom skutkującym marginalizacji

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

czy wykluczeniem społecznym, likwidacją ich przyczyn i łagodzeniem problemów społecznych. Będzie to również możliwe, za sprawą przeprowadzanej w 2023 roku diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej gminy Wydminy w zakresie usług społecznych.

Plan operacyjny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034

Plan operacyjny jest wynikiem wspólnych prac ekspertów zewnętrznych Zespołu oraz przedstawicieli wspólnoty lokalnej gminy Wydminy – urzędników, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, reprezentantów organizacji pozarządowych, przedstawicieli biznesu. Wykorzystuje wnioski z przeprowadzonej diagnozy oraz ewaluacji dotychczasowej polityki społecznej, wiedzę i doświadczenie zaangażowanych osób, instytucji i środowisk, dobre praktyki i rozwiązania sprawdzone w innych jednostkach samorządu terytorialnego. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 posiada strukturę ułatwiającą jej wdrażanie i monitorowanie efektów. Obszary priorytetowe, obszary strategiczne to sfery, które powinny odzwierciedlać zasadnicze pola działań w zakresie polityki społecznej. Wynikają z przyjętej wizji rozwoju społecznego gminy w perspektywie 2034 r. Zdefiniowane kluczowe obszary polityki społecznej gminy zostały wyodrębnione za pomocą głównych grup odbiorców działań lub sfer współdziałania. Dla każdego z obszarów strategicznych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2034 r.), a także służące im cele operacyjne (o krótszej perspektywie czasowej). Realizacji celów służą zdefiniowane w dokumencie kluczowe zadania i projekty, które określają ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej interesariuszy polityki społecznej w gminie. Należy podkreślić umowność podziałów „obszarowych”, które wzajemnie się przenikają i dopełniają. Nie jest możliwa sprawna i efektywna realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przy braku integracji poszczególnych obszarów i kierunków działań. Zaproponowane cele i kierunki interwencji kładą istotny akcent na zrównoważony rozwój społeczny gminy Wydminy. Zgodnie z założeniami, polityka społeczna musi iść w parze z zaplanowanymi i przemyślanymi działaniami w innych obszarach rozwoju samorządu lokalnego (takich, np. jak działania infrastrukturalne, przestrzenne, środowiskowe). Na etapie wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zakliczyn na lata 2024- 2034 niezmiernie istotna będzie koordynacja oraz współpraca organizacji (zarówno publicznych, jak i niepublicznych), działających na polu polityki społecznej. Dzięki partnerstwu różnych środowisk, zaangażowanych w tworzenie niniejszej strategii, proponuje ona także zadania, które z powodzeniem mogą być realizowane w ramach kontraktów zleczanych i dotacji przekazywanych organizacjom pozarządowym. Każdą strategię powinna charakteryzować jeszcze jedna główna cecha – elastyczność na etapie jej wdrażania. Oznacza to, że cele i kierunki interwencji zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 powinny być monitorowane i weryfikowane w zależności od zmieniającego się otoczenia zewnętrznego, jak również zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców. Jest to podstawowy element procesu wdrażania planu strategicznego. Możliwość wprowadzania zmian w dokumencie, jego regularna aktualizacja ma zachować ciągłość realizacji, dzięki czemu możliwe staje się osiągnięcie celów. Monitorowanie postępów w zakresie realizacji gminnej polityki społecznej, opisanej w ramach niniejszej strategii, ułatwia lista rekomendowanych mierników, które przypisane zostały

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

poszczególnym celom operacyjnym. Lista ta stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana – zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających. Strategia Rozwiązywanie Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 kładzie nacisk przede wszystkim na stały i zrównoważony rozwój, który będzie prowadził do podnoszenia lokalnej jakości życia. Jej realizacja ma się przyczynić do ograniczenia powstawania i niwelacji problemów społecznych, aktywizacji mieszkańców, wzmocnienia więzi społecznych i budowania poczucia dumy z własnego dziedzictwa i tego, co uda się wspólnie osiągnąć. Szczególne miejsce w strategii zajmuje rodzina. Współpraca samorządu i instytucji lokalnych oraz partnerów, w szczególności organizacji pozarządowych, ma doprowadzić do tego, że gmina Wydminy stanie się miejscem, które daje dzieciom, młodzieży, osobom dorosłym i całym rodzinom komfort życia, pracy, nauki wypoczynku, poczucie bezpieczeństwa i stabilności, a także możliwości stałego rozwoju w wymiarze indywidualnym i wspólnotowym. Kompleksowa polityka prorodzinna będzie się zatem koncentrować z jednej strony na wzmacnianiu atrakcyjności osadniczej gminy, a z drugiej na pobudzaniu rodzin do rozwoju oraz większej dietności i zachowania ciągłości pokoleń. Taka polityka oznacza promocję i wsparcie rodziny we wszystkich fazach jej rozwoju, w tym efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie. Zakłada się m.in. działania edukacyjne i promocyjne, wsparcie bezpośrednie rodzin w postaci pracy socjalnej, pomoc rzeczową i finansową dla rodzin w trudnej sytuacji, realizację programów dożywiania i stypendialnych w szkołach, organizację usług opiekuńczych, poradnictwo, ale także poszerzanie oferty czasu wolnego aktywizującej i integrującej rodziny oraz przedsięwzięcia na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa publicznego, w szczególności dzieci i młodzieży. W przypadku rodzin z problemami kluczowa będzie wczesna identyfikacja i reakcja oraz efektywne wsparcie, w szczególności poprzez asystenturę, zwiększanie dostępności i jakości oferty wsparcia dziennego, kompleksowe działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar, organizację grup samopomocy itp., pomoc prawną, pedagogiczną, psychologiczną, terapeutyczną oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie. Bardzo ważnym kierunkiem jest kontynuacja działań w zakresie profilaktyki i zwalczania uzależnień, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, z uwzględnieniem walki z nowymi uzależnieniami (m.in. od telefonu, Internetu, mediów społecznościowych), a także stanami wynikającymi z przedłużającego się okresu pandemii. Polityka prorodzinna zakłada również działania na rzecz szeroko rozumianego zdrowia, począwszy od akcji oraz programów profilaktycznych, prozdrowotnych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców, przez działania aktywizujące ruchowo, na współpracy na rzecz zwiększenia dostępności i jakości usług ochrony zdrowia dedykowanych rodzinom oraz dzieciom i młodzieży kończąc. Ważnym elementem będzie pomoc osobom i rodzinom dotkniętym skutkami pandemii. Pomimo relatywnie korzystnej sytuacji demograficznej gminy, na którą wpływa wspomniana stabilna liczba ludności oraz przewaga grupy najmłodszej nad najstarszą, zwracają uwagę trendy obserwowane na przestrzeni ostatnich kilku lat, wskazujące na postępujący powoli proces starzenia się populacji gminy Wydminy. Można zakładać, że zjawisko to będzie się nasilać, podobnie jak ma to miejsce w skali całego kraju. Wymaga to odpowiedniego dostosowania oferty usług publicznych i całego systemu organizacyjno - dystrybucyjnego, przy uwzględnieniu rosnącej długości życia, coraz większej liczby osób w starszym wieku, w tym wymagających wsparcia i opieki, nierzadko w obliczu problemów zdrowotnych czy niepełnosprawności. Widać to już również w katalogu najczęstszych powodów udzielania pomocy społecznej, gdzie dominują właśnie m.in. długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Zakłada się zatem kompleksowe działania na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz ich

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

bliskich i opiekunów, obejmujące wsparcie w formie pracy socjalnej i asystentury, wsparcie informacyjne, poradnictwo, pomoc rzeczową i finansową, zapewnienie posiłku, organizację usług opiekuńczych, zapewnienie miejsc w placówkach świadczących całodobową i/lub dzienną opiekę i wsparcie, a jednocześnie działania na rzecz wsparcia samodzielności i wydłużenia przebywania w środowisku rodzinnym/domowym, wsparcie sprzętowe, pomoc wytchnieniową i odciążeniową. To także odpowiednia profilaktyka chorób i problemów związanych ze starością i/lub niepełnosprawnością, zwiększenie dostępu do diagnostyki, wczesnej interwencji, leczenia, rehabilitacji i innych dedykowanych usług. Obok tego rodzaju wsparcia, działania ukierunkowane będą na promocję i edukację w zakresie kształtowania pozytywnego wizerunku osób starszych i/lub z niepełnosprawnościami, ich aktywizację społeczną, edukacyjną, kulturalną i ruchową, integrację środowiskową oraz wzmocnienia trwałych relacji międzypokoleniowych. Współczesnym i zyskującym na znaczeniu wyzwaniem jest zwiększanie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami oraz sprawnego i bezpiecznego korzystania przez osoby starsze i/lub z niepełnosprawnościami z nowych mediów. Na moment tworzenia strategii nie sposób przewidzieć jakie rozmiary przybierze to zjawisko bezrobocia, jednak strategia postępowania uwzględnia tę sytuację oraz wdrożenie mechanizmów, które spowodują złagodzenie jej skutków. Tym bardziej, że ubóstwo i bezrobocie stanowią kluczowe powody udzielania pomocy społecznej w gminie. Zakłada się zatem aktywizację zawodową i przedsiębiorczą mieszkańców oraz wsparcie zatrudnienia i reintegracja osób bezrobotnych, w tym m.in. kobiet, osób starszych i z niepełnosprawnościami. Potrzebę tę potwierdzają także realizowane projekty, w ramach których mieszkańcy wskazywali na brak atrakcyjnych miejsc pracy i ewentualną konieczność migracji zarobkowej. Polityka społeczna to również rozwój mieszkalnictwa i efektywne zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym, czyli wsparcie adresowane do osób i rodzin w trudnej sytuacji mieszkaniowej, a także bezdomnych. W tym zakresie gmina rozpoczęła już realizację dedykowanych inwestycji. Docelowo mają one poprawić dostępność mieszkań, poprawić komfort życia mieszkańców oraz wzmocnić atrakcyjność osadniczą gminy. Dobrze prezentuje się współpraca z organizacjami pozarządowymi ze sfery szeroko pojętej polityki społecznej, wśród których funkcjonują m.in. duże podmioty o wieloletnim doświadczeniu, profesjonalnej kadry, realizujące również projekty własne przy współfinansowaniu innym niż z budżetu gminy. Sprawne i efektywne zarządzanie polityką społeczną oznacza ciągłe wzmocnianie potencjału i skuteczności działania służb publicznych oraz zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług pomocy społecznej dla wszystkich potencjalnych klientów, w tym poprzez podnoszenie kompetencji pracowników oraz wdrażanie usprawnień zarządczych, rozwój e-usług, modernizację bazy oraz wyposażenia. Zarządzanie to ma służyć wzrostowi oraz włączeniu, dlatego kluczowe będzie dalsze rozwijanie współpracy międzysektorowej i międzyorganizacyjnej w tym utworzenie Centrum Usług Społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Schemat celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2021-2027

DZIECI, MŁODZIEŻ I RODZINA   *Cel strategiczny 1: Stworzenie systemu skutecznej polityki wsparcia rodziny.*

Cele operacyjne:

- 1.1. Promocja i wsparcie rodziny w codziennym funkcjonowaniu i rozwoju.
- 1.2. Efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie.
- 1.3. Profilaktyka i zwalczanie uzależnień.
- 1.4. Zadbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne rodzin, w szczególności dzieci i młodzieży.

OSOBY STARSZE I ICH BLISCY   *Cel strategiczny 2: Stworzenie systemu kompleksowej polityki senioralnej.*

Cele operacyjne:

- 2.1. Rozwój pakietu usług dla osób starszych i wsparcie ich opiekunów.
- 2.2. Zwiększenie uczestnictwa osób starszych w różnorodnych dziedzinach życia społeczno - gospodarczego.

OSOBY CHORE, DOTKNIĘTE LUB ZAGROŻONE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH BLISCY

Cel strategiczny 3: Efektywna polityka w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością i ich bliskich.

Cele operacyjne:

- 3.1. Wsparcie osób dotkniętych lub zagrożonych niepełnosprawnościami oraz ich bliskich.
- 3.2. Aktywizacja i integracja osób dotkniętych lub zagrożonych niepełnosprawnościami.

OSOBY O TRUDNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, BEZROBOTNE, UBOGIE, W TRUDNEJ SYTUACJI MIESZKANIOWEJ, BEZDOMNE I INNE WYMAGAJĄCE WSPARCIA, AKTYWIZACJI I INTEGRACJI

Cel strategiczny 4: Integrująca i aktywizująca polityka społeczna wobec potrzebujących mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Cele operacyjne:

- 4.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza mieszkańców oraz wsparcie zatrudnienia i reintegracja osób bezrobotnych.
- 4.2. Prospołeczna polityka mieszkaniowa.

WSPÓLNOTA LOKALNA

Cel strategiczny 5: Zarządzanie i współpraca, gwarantujące jakość życia oraz możliwości rozwoju indywidualnego i wspólnotowego.

Cele operacyjne:

- 5.1. Sprawne i efektywne zarządzanie polityką społeczną.
- 5.2. Rozwój współpracy i solidarności społecznej.

DZIECI, MŁODZIEŻ I RODZINA

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
1.1. Promocja i wsparcie rodziny w codziennym funkcjonowaniu i rozwoju.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin objętych pracą socjalną - dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny - dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba dzieci, uczniów i młodzieży szkolnej objętych programem dożywiania – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach i/lub placówek oświatowych; • Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 tys. ludności – dane Urzędu Gminy Wydminy i/lub GUS; • Średnia liczba dzieci w rodzinie w gminie – dane Urzędu Gminy Wydminy. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

1.1.1.	Promowanie wartości i postaw rodzinnych, prowadzących do zachowania ciągłości pokoleń, edukacji na rzecz rodziny i rodzicielstwa (m.in. edukacja młodzieży, zwiększenie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców i opiekunów, także w odniesieniu do trudnych sytuacji rodzinnych, kampanie, wydarzenia, np. pikniki rodzinne itp.).	GOPS, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Giżycku, Urząd Gminy Wydminy, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Kluby i organizacje sportowe, Rodzice, rady rodziców, Media
1.1.2.	Pomoc rzeczowa i finansowa dla osób i rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Organizacje pozarządowe, w tym charytatywne, Kościoły i związki wyznaniowe
1.1.3.	Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży szkolnej (kontynuacja programu).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Żłobki i placówki oświatowe	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe, w tym charytatywne, Kościoły i związki wyznaniowe
1.1.4.	Udzielanie pomocy rodzinom w formie pracy socjalnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	
1.1.5.	Zapewnienie rodzinom dostępności usług opiekuńczych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe
1.1.6.	Poradnictwo psychologiczne, prawne, rodzinne i inne.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy Wydminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Giżycku Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

1.1.7.	Informacja i obsługa programu Karty Dużej Rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Instytucje publiczne, Podmioty prywatne
1.1.8.	Opracowywanie i wdrażanie gminnych programów wspierania rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wydminach, Urząd Gminy Wydminy, Placówki ochrony zdrowia, Placówki oświatowe, GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związku wyznaniowe
1.1.9.	Rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz całych rodzin	GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe, Kluby i organizacje sportowe	Urząd Gminy Wydminy, Kościoły i związki wyznaniowe, Podmioty prywatne, GOPS
1.1.10.	Działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa publicznego, w szczególności dzieci i młodzieży (m.in. prewencja, edukacja i profilaktyka w szkołach, walka z cyberprzemocą i innymi zagrożeniami cyfrowymi, poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, głównie pieszych i rowerzystów).	Placówki oświatowe, Służby odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo, w tym Policja i OSP	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe, Media

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
1.2. Efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny - dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba osób objętych ofertą w zakresie wsparcia dziennego - dane Ogniska Wychowawczego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach i/lub organizacji pozarządowych; • Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty - dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach i/lub Policji. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

1.2.1	Rozwój pracy bezpośredniej z rodzinami, wsparcie rodzin przez asystenta rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poszerzenie oferty asysty rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	
1.2.2.	Rozwój oferty w zakresie wsparcia dziennego	Władze samorządowe gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy Wydminy, Placówki oświatowe, PCPR Giżycko, Sąd Rodzinny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

1.2.3.	Wdrażanie i aktualizacja zgodnie z potrzebami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy oraz ciągłe doskonalenie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w tym działania ukierunkowane na rodziny zagrożone przemocą, a nie objęte już procedury Niebieskiej Karty.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, Urząd Gminy Wydminy - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Policja, sądy, Placówki ochrony zdrowia
1.2.4.	Tworzenie warunków do powstawania i działania grup samopomocy i wsparcia dla różnych odbiorców, według zdiagnozowanych potrzeb.	Kościoły i związki wyznaniowe	Organizacje pozarządowe
1.2.5.	Pomoc prawna, pedagogiczna, psychologiczna, terapeutyczna oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie.	GOPS, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wydminach,	Urząd Gminy Wydminy - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny, Punkt Konsultacyjny Ochrony Ofiar DS. Przemocy w Rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

1.2.6.	Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie wspierania rodzicielstwa zastępczego i tworzenia odpowiedniego środowiska wychowawczego umożliwiającego powrót dzieci do rodzin biologicznych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku
--------	---	--	---

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
1.3. Profilaktyka i zwalczanie uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci i młodzieży szkolnej objęta programami profilaktycznymi – dane szkół i/lub organizacji pozarządowych; • Liczba osób uzależnionych od alkoholu – dane Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wydminach; • Liczba osób skierowanych na leczenie - dane Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wydminach. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

1.3.1.	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym projekty współpracy z organizacjami pozarządowymi i społecznymi (np. dedykowane otwarte konkursy ofert).	Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wydminach, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe	Urząd Gminy Wydminy - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS,
--------	---	---	--

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

1.3.2.	<p>Opracowywanie i realizacja gminnego programu profilaktyki, adresowanego do mieszkańców gminy Wydminy, w tym ukierunkowanych na walkę z nowymi uzależnieniami (m.in. od telefonu, Internetu, mediów społecznościowych). Zacieśnienie współpracy placówek oświatowych, placówek ochrony zdrowia w profilaktyce i identyfikacji uzależnień u dzieci i młodzieży. Współpraca z Gminnym Punktem Konsultacyjnym, rozwijanie jego oferty zgodnie z diagnozowanymi problemami i potrzebami.</p>	<p>Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wydminach</p>	<p>Urząd Gminy Wydminy - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS, Placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Placówki ochrony zdrowia</p>
1.3.4.	<p>Rozwijanie systemu wsparcia rodzin z problemami uzależnień oraz wsparcia osób współuzależnionych (m.in. rozmowy, kierowanie na badania, odwyk, współpraca i wymiana informacji między zaangażowanymi podmiotami).</p>	<p>Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wydminach</p>	<p>Urząd Gminy Wydminy - Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Policja, sądy, Organizacje pozarządowe</p>

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
1.4. Troska o zdrowie fizyczne i psychiczne rodzin, w szczególności dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba akcji oraz programów profilaktycznych, prozdrowotnych, badań i konsultacji medycznych oraz liczba korzystających mieszkańców – dane Urzędu, dane placówek ochrony zdrowia i innych realizatorów; • Liczba etatów psychologów zatrudnionych w szkołach – dane placówek oświatowych; • Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej – dane placówek ochrony zdrowia. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

1.4.1.	Edukacja i promocja zdrowego stylu życia połączone z działaniami ukierunkowanymi na aktywizację ruchową, w tym w kontekście walki z powikłaniami i problemami zdrowotnymi osób, które chorowały na COVID-19 (przede wszystkim w szkołach, np. pogadanki, kampanie, stałe i dodatkowe zajęcia ruchowe, organizacja wydarzeń rekreacyjnych i sportowych, ale również działania realizowane przez organizacje pozarządowe i kluby sportowe, w tym w ramach otwartych konkursów ofert).	Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe	Urząd Gminy Wydminy, Placówki ochrony zdrowia, Instytucje kultury, Podmioty prywatne, Media
1.4.2.	Promocja, organizowanie i wspieranie akcji oraz programów profilaktycznych, prozdrowotnych, badań i konsultacji medycznych dla mieszkańców gminy.	Placówki ochrony zdrowia	Narodowy Fundusz Zdrowia, Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

1.4.3.	Działania na rzecz wczesnej diagnozy i odpowiedniej terapii dla chorych dzieci i ich rodziców/opiekunów (m.in. dedykowane szkolenia i inne formy doskonalenia dla nauczycieli i wychowawców w zakresie prowadzenia diagnozy i szybkiego reagowania oraz zacieśnienie współpracy żłobków, placówek oświatowych, placówek ochrony zdrowia i innych podmiotów w tym zakresie).	Żłobki i placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Giżycku, Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe
1.4.4.	Współpraca na rzecz zwiększenia dostępności i jakości usług ochrony zdrowia dedykowanych rodzinom oraz dzieciom i młodzieży.	Placówki ochrony zdrowia	Narodowy Fundusz Zdrowia gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe
1.4.5.	Promocja zdrowia psychicznego oraz profilaktyka i leczenie zaburzeń psychicznych, głównie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w tym w kontekście walki ze skutkami pandemii COVID-19 (m.in. zatrudnienie psychologów w szkołach, dążenie do zwiększenia ogólnej dostępności psychologów, pedagogów, terapeutów, rozwój oferty Gminnego Punktu Konsultacyjnego, zagwarantowanie terapii rodzin, kampanie na rzecz zdrowia psychicznego itp.).	Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Gminny Punkt Konsultacyjny ds. Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, Urząd Gminy Wydminy, Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminy, Organizacje pozarządowe, Media
1.4.6.	Wsparcie kobiet w myśl ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.	Placówki ochrony zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

OSOBY STARSZE I ICH BLISCY

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
2.1. Rozwój pakietu usług dla osób starszych i wsparcie ich opiekunów.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób starszych objętych pracą socjalną - dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba osób starszych objętych programem dożywiania – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba osób starszych objętych wsparciem finansowym i materialnym – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba osób starszych przebywających w placówkach opieki i wsparcia – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

2.1.1.	Udzielanie pomocy osobom starszym w formie pracy socjalnej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, Organizacje pozarządowe
2.1.2.	Pomoc osobom starszym i ich bliskim/opiekunom w rozwiązywaniu problemów życiowych, w szczególności: prawnych, rodzinnych, socjalnych – poradnictwo, w tym poradnictwo specjalistyczne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	
2.1.3.	Doskonalenie i rozwijanie systemu świadczenia usług opiekuńczych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

2.1.4.	Współpraca z powiatem i organizacjami pozarządowymi w zakresie zapewnienia osobom starszym miejsc w placówkach świadczących całodobową i/lub dzienną opiekę i wsparcie (kierowanie potrzebujących osób do dedykowanych placówek).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Starostwo Powiatowe w Giżycku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, Organizacje pozarządowe
2.1.5.	Rozwijanie całodobowych i dziennych placówek opieki i wsparcia dla osób starszych, w tym poprzez współpracę z sektorem pozarządowym – zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.	Władze samorządowe gminy, Organizacje pozarządowe	Urząd Gminy Wydminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Placówki ochrony zdrowia
2.1.6.	Działania na rzecz wydłużenia przebywania seniorów w środowisku rodzinnym (m.in. szkoleniowe i doradcze wsparcie rodzin w procesie opieki domowej i wytchnieniowej).	Organizacje pozarządowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Placówki ochrony zdrowia
2.1.7.	Pomoc rzeczowa i finansowa dla osób i rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminy	Organizacje pozarządowe, w tym charytatywne, Kościoły i związki wyznaniowe
2.1.8.	Zapewnienie posiłku potrzebującym osobom starszym.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy w Wydminach, Organizacje pozarządowe, w tym charytatywne, Kościoły i związki wyznaniowe
2.1.9.	Profilaktyka chorób i problemów związanych ze starością oraz promocja zdrowia, dedykowane osobom starszym i niepełnosprawnym.	Placówki ochrony zdrowia	Urząd Gminy w Wydminach, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe
2.1.10.	Zwiększenie dostępu do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji - rozwój usług dedykowanych osobom starszym i niepełnosprawnym.	Placówki ochrony zdrowia	Urząd Gminy w Wydminach, Organizacje pozarządowe
2.1.11.	Wdrażanie nowoczesnych narzędzi diagnostyki i opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, np. teleopieka, telemedycyna.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe, Placówki ochrony zdrowia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
2.2. Zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społeczno-gospodarczego.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba aktywnych organizacji seniorskich i ich członków – dane Urzędu Gminy w Wydminach; • Liczba osób starszych stale korzystających z oferty instytucji kultury – dane GOK Wydminy oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Wydminach wraz z filiami; • Liczba projektów współpracy placówek oświatowych oraz klubów i stowarzyszeń osób starszych – dane placówek oświatowych oraz klubów i stowarzyszeń osób starszych i/lub Urzędu Gminy w Wydminach; • Liczba bezrobotnych w wieku 45+ - dane Powiatowego Urzędu Pracy w Giżycku. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

2.2.1.	Promocja i edukacja na rzecz kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych i generalnie postrzegania starości w społeczeństwie (m.in. kampanie społeczne, wydarzenia kulturalno-oświatowe, edukacja młodzieży itp.).	GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Rada Seniora	Urząd Gminy w Wydminach, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Rada Seniora w Wydminach, Media
2.2.2.	Działania na rzecz wzmocnienia samoorganizacji środowiska osób starszych.	GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Organizacje pozarządowe, Wydmiński UTW, Urząd Gminy Wydminy	Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Rada Seniora w Wydminach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

2.2.3.	Działania na rzecz zwiększenia zaangażowania osób starszych w obszarze rynku pracy (przy uwzględnieniu ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji rodzinnej)	Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Organizacje pozarządowe, Pracodawcy
2.2.4.	Działania na rzecz zwiększenia udziału osób starszych w aktywnych formach spędzania czasu wolnego.	Kluby i organizacje sportowe	Urząd Gminy Wydminy, Rada Seniora w Wydminach, Kościoły i związki wyznaniowe
2.2.5.	Działania na rzecz zwiększenia biernego i aktywnego udziału osób starszych w kulturze.	GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Organizacje pozarządowe	Urząd Gminy Wydminy, Rada Seniora w Wydminach, Kościoły i związki wyznaniowe
2.2.6.	Edukacja w starości – kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie oraz korzystaniem z kształcenia ustawicznego.	Organizacje pozarządowe, Wydmiński UTW	Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne, Placówki oświatowe, GOK Wydminy, Rada Seniora w Wydminach
2.2.7.	Działania na rzecz zwiększania umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami i korzystania z nowych mediów przez osoby starsze.	GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Wydmiński UTW	Organizacje pozarządowe
2.2.8.	Działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa seniorów (m.in. kampanie informacyjne kierowane do osób starszych w zakresie unikania oszustw wymierzonych przeciwko nim).	Śłużby odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo, w tym Policja	Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne, Organizacje pozarządowe, Wydmiński UTW, Rada Seniora w Wydminach, Media

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

OSOBY CHORE, DOTKNIĘTE LUB ZAGROŻONE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH BLISCY

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
3.1. Wsparcie osób dotkniętych lub zagrożonych niepełnosprawnościami oraz ich bliskich.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z usług opiekuńczych – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; Liczba osób z niepełnosprawnościami przebywających w placówkach opieki i wsparcia – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; Liczba osób i rodzin, które skorzystały z usługi opieki wytchnieniowej w różnych formach – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; Liczba osób i rodzin, które skorzystały z usługi Osobistego Asystenta Osoby Niepełnosprawnej – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

3.1.1.	Wsparcie informacyjne oraz poradnictwo dla osób i rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem niepełnosprawności, współpraca różnych podmiotów na tym polu, jak również w zakresie realizacji kompleksowego wsparcia (np. materiały drukowane i elektroniczne, punkty informacyjne, bieżący kontakt i wymiana informacji między instytucjami).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Placówki ochrony zdrowia, Żłobki i placówki oświatowe, PCPR w Giżycku, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Giżycku	PFRON, Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne, Organizacje pozarządowe, Media
--------	---	---	---

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

3.1.2.	Doskonalenie procesu wczesnej interwencji, rozpoznawania i leczenia, wspomagania rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością.	Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Giżycku, Żłobki i placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia	PFRON, Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe
3.1.3.	Współpraca na rzecz zwiększenia dostępności i jakości usług ochrony zdrowia dedykowanych osobom dotkniętym lub zagrożonym niepełnosprawnościami (m.in. rehabilitacja, terapia integracji sensorycznej, opieka paliatywna i hospicyjna).	Placówki ochrony zdrowia	Narodowy Fundusz Zdrowia, PFRON, Organizacje pozarządowe
3.1.4.	Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej i asystentury.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Organizacje pozarządowe	
3.1.5.	Poradnictwo psychologiczne, prawne, rodzinne i inne.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	PCPR w Giżycku, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Giżycku, Organizacje pozarządowe
3.1.6.	Zapewnienie dostępności usług opiekuńczych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe
3.1.7.	Współpraca z powiatem giżyckim i organizacjami pozarządowymi w zakresie zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami miejsc w placówkach świadczących całodobową i/lub dzienną opiekę i wsparcie (kierowanie potrzebujących osób do dedykowanych placówek).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Starostwo Powiatowe w Giżycku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, Organizacje pozarządowe
3.1.8.	Rozwój usługi wytchnieniowej w formie pobytu dziennego i/lub pobytu całodobowego wraz z dedykowaną ofertą usług dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poprzez współpracę z powiatem giżyckim i sektorem pozarządowym – zgodnie z potrzebami	Władze samorządowe gminy, Starostwo Powiatowe w Giżycku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku, Organizacje pozarządowe	Urząd Gminy Wydminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Placówki ochrony zdrowia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

3.1.9.	Świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie osoby, która czasowo odciążałaby faktycznego opiekuna.	Organizacje pozarządowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Placówki ochrony zdrowia
3.1.10.	Świadczenie usługi opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego).	Organizacje pozarządowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Placówki ochrony zdrowia, PCPR w Giżycku
3.1.11.	Inne formy wsparcia rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami (m.in. grupy wsparcia).	Organizacje pozarządowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Placówki ochrony zdrowia, PCPR w Giżycku, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Giżycku, Kościoły i związki wyznaniowe
3.1.12.	Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i powiatem giżyckim na rzecz zmniejszenia skali zależności osób z niepełnosprawnościami poprzez ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych tych osób (m.in. realizacja wywiadów i przygotowywanie opinii przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	PFRON, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku
3.1.13.	Wsparcie sprzętowe (wypożyczalnia, pomoc w uzyskaniu itp.) – sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.	Organizacje pozarządowe	PFRON, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, PCPR Giżycko, Placówki ochrony zdrowia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
3.2. Aktywizacja i integracja osób dotkniętych lub zagrożonych niepełnosprawnościami.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób z niepełnosprawnościami, które przeszły trening w mieszkaniu wspomaganym – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Giżycku; • Liczba wydarzeń dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami oraz ich uczestników – dane organizatorów (organizacje pozarządowe, instytucje kultury, szkoły, organizacje i kluby sportowe itp.) 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

3.2.1.	Podnoszenie świadomości społecznej odnośnie osób z niepełnosprawnością (działania edukacyjne i promocyjne, mające na celu przełamywanie barier mentalnych, kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności).	GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe	Urząd Gminy Wydminy, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Media
3.2.2.	Treningi umiejętności społecznych i komunikacyjnych, zachowania w sytuacjach kryzysowych oraz treningi praktycznych umiejętności życiowych, w tym w ramach mieszkania wspomaganego.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Organizacje pozarządowe	Organizacje pozarządowe
3.2.3.	Edukacja przedszkolna i szkolna dzieci z niepełnosprawnościami, w tym z uwzględnieniem transportu.	Placówki oświatowe	PFRON, Urząd Gminy Wydminy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

3.2.4.	Działania mające na celu zwiększanie aktywności osób niepełnosprawnych na rynku pracy (m.in. wspieranie realizacji zawodowej w miejscach pracy chronionej oraz na otwartym rynku pracy, stymulowanie przedsiębiorców w zakresie tworzenia zakładów pracy chronionej oraz miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami).	Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku	Urząd Gminy Wydminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Organizacje pozarządowe
3.2.5.	Integrująca oferta spędzania czasu wolnego (m.in. organizacja, wspieranie i promocja dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami i ich bliskim wydarzeń rozrywkowych, kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych i interdyscyplinarnych).	GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe	Urząd Gminy Wydminy, Kościoły i związki wyznaniowe, Placówki oświatowe
3.2.6.	Zapewnienie dostępności (architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej) w administracji lokalnej przez stosowanie uniwersalnego projektowania nowych rozwiązań lub racjonalnych usprawnień w usuwaniu istniejących barier. Dążenie do likwidacji barier architektonicznych w przestrzeniach wspólnych oraz komunikacyjnych.	Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne	PFRON, Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

OSOBY O TRUDNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, BEZROBOTNE, UBOGIE, W TRUDNEJ SYTUACJI MIESZKANIOWEJ, BEZDOMNE I INNE WYMAGAJĄCE WSPARCIA, AKTYWIZACJI I INTEGRACJI

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU
4.1. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza mieszkańców oraz wsparcie zatrudnienia i reintegracja osób bezrobotnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach, oddziałach żłobkowych oraz klubach dziecięcych do liczby dzieci w grupie wieku do lat 3 – dane urzędu UG Wydminy i/lub GUS; • Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie oraz udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Giżycku i/lub GUS; • Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i/lub bezrobocia – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

4.1.1.	Wspieranie różnych form opieki nad dziećmi do lat 3 - zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym, również we współpracy z kapitałem prywatnym.	Władze samorządowe gminy	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe, Kapitał prywatny
4.1.2.	Aktywizacja osób bezrobotnych w formie prac społecznie użytecznych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy Wydminy, PUP Giżycko
4.1.3.	Wsparcie informacyjne i poradnictwo dla osób bezrobotnych, w tym specjalistyczne (usługa psychologiczna, prawna i inne).	PUP Giżycko	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Organizacje pozarządowe
4.1.4.	Pomoc materialna i finansowa dla osób bezrobotnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

4.1.5.	<p>Stymulowanie powstawania mikroprzedsiębiorstw oraz wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia; • Udzielenie kompleksowego wsparcia osobom bezrobotnym w podejmowaniu działalności gospodarczej; • Promocja i wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy. 	PUP Giżycko	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Instytucje otoczenia biznesu, Organizacje pozarządowe, Osoby bezrobotne, rozpoczynające działalność i przedsiębiorcy</p>
4.1.6.	<p>Wspieranie zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, zwłaszcza z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych do 30 roku życia (np. projekty pozwalające na zdobycie przez młodych ludzi koniecznych umiejętności i doświadczenia zawodowego) oraz po 50 roku życia; • Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy; • Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych; <ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja zawodowa bezrobotnych kobiet; • Wsparcie osób przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy. 	PUP Giżycko	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Instytucje otoczenia biznesu, Pracodawcy, Organizacje pozarządowe, Osoby bezrobotne</p>
4.1.7.	<p>Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Giżycku w zakresie realizacji programu prac społecznie użytecznych, robót publicznych i prac interwencyjnych.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Urząd Gminy Wydminy</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Giżycku, Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku</p>

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
4.2. Prospołeczna polityka mieszkaniowa.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowopowstałych mieszkań na terenie gminy – dane Urzędu w Wydminach; • Liczba osób bezdomnych na terenie gminy – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach/PUP Giżycko. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

4.2.1.	Zabezpieczenie mieszkania socjalnego.	Władze samorządowe gminy	Urząd Gminy Wydminy
4.2.2.	Budowa 3 obiektów mieszkaniowych	Władze samorządowe gminy	Urząd Gminy Wydminy, Spółka SIM
4.2.3.	Poprawa stanu technicznego, funkcjonalności, dostępności i efektu ekologicznego zasobów mieszkaniowych oraz otoczenia nieruchomości.	Urząd Gminy Wydminy	
4.2.5.	Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności, w tym poprzez zapewnienie bezpiecznego schronienia i oferty wsparcia (czasowe schronienie, posiłek, zapewnienie odzieży, aktywizacja i integracja społeczna oraz zawodowa, praca socjalna, poradnictwo itp.).	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

WSPÓLNOTA LOKALNA

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
5.1. Sprawne i efektywne zarządzanie polityką społeczną m.in. współpracę i komunikację z innymi instytucjami, wspieranie pracowników poprzez superwizję czy poradnictwo.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba mieszkańców przypadająca na 1 pracownika socjalnego w gminie - dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; Średnia liczba szkoleń zrealizowana przez 1 pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach w ciągu roku – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

4.2.6.	Zmiana siedziby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (adaptacja I piętra budynku GOK).	Władze samorządowe gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy Wydminy
4.2.7.	Doskonalenie kadr polityki społecznej – poszerzanie zespołu, szkolenia, warsztaty, kursy, studia dla różnych grup zawodowych w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodki szkoleniowo-doradcze, Organizacje pozarządowe
4.2.8.	Cyfryzacja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach, wzrost poziomu dostępności do usług świadczonych przy wykorzystaniu najnowszych technologii, upowszechnianie korzystania przez beneficjentów z usług cyfrowych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe
4.2.9.	Powstanie Centrum Usług Społecznych	Władze samorządowe gminy, GOPS Wydminy	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	CEL OPERACYJNY PROPONOWANE MIERNIKI REALIZACJI CELU	
5.2. Rozwój współpracy i solidarności społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspólnych projektów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach i co najmniej 1 organizacji pozarządowej – dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach; • Liczba aktywnych organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej – dane Urzędu Gminy w Wydminach; • Liczba zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez organizacje pozarządowe – dane GOPS Wydminy; • Liczba wolontariuszy na terenie gminy – dane organizacji pozarządowych i/lub placówek oświatowych; • Liczba zrealizowanych zamówień publicznych z uwzględnieniem klauzul społecznych – dane Urzędu Gminy w Wydminach. 	
Kluczowe zadania i projekty	Realizacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy

5.2.1.	Wsparcie lokalowe, merytoryczne, organizacyjne i prawno - księgowo organizacji pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych	Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne	Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne
5.2.2.	Wspieranie, promocja działalności i wspólne projekty z organizacjami pozarządowymi z obszaru polityki społecznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne	Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Kluby i organizacje sportowe
5.2.3.	Powierzenie i wspieranie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym.	Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne	GOPS Wydminy, Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

5.2.4.	Rozwój i promocja wolontariatu, aktywizacja rodziny i środowiska sąsiedzkiego w zakresie wsparcia osób potrzebujących.	Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe	Urząd Gminy Wydminy, GOK Wydminy, Gminna Biblioteka Publiczna w Wydminach wraz z filiami, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe
5.2.5.	Inicjowanie, promowanie i wspieranie działań zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej na terenie gminy (np. skupiających osoby z niepełnosprawnością, długotrwale bezrobotne oraz inne zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym).	Urząd Gminy Wydminy, Organizacje pozarządowe	Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach
5.2.6.	Aktywne wykorzystywanie mechanizmów społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych – obowiązkowe i fakultatywne stosowanie klauzul społecznych.	Urząd Gminy Wydminy i jednostki gminne	Organizacje pozarządowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Zgodność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 jest spójna z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym, m.in.:

I Nowe dokumenty strategiczne:

1. *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, będąca obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze długofalowej polityki gospodarczej i społecznej. Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2030. Przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 nawiązuje do niej w szczególności w zakresie celów i kierunków interwencji:
  - Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, w tym w Obszarze Spójność społeczna:
    - o Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne,
    - o Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy;Spójne kierunki interwencji dotyczą takich działań, jak:
    - o 1. Aktywna polityka prorodzinna,
    - o 2. Poprawa dostępności do usług, w tym społecznych i zdrowotnych,
    - o 3. Wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem oraz zapewnienie spójności działań na rzecz integracji społecznej,
    - o 4. Rynek pracy zapewniający wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich dla rozwoju Polski;
  - Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu;
2. *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030*, która wyznacza cele polityki państwa w zakresie budowania kapitału społecznego w perspektywie do 2030 r., przez co stanowi rozwinięcie zagadnień nakreślonych w ramach jednego z tzw. obszarów wpływających na osiągnięcie celów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, jakim jest „Kapitał ludzki i społeczny”. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 nawiązuje do niej w szczególności w zakresie:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

- Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:
    - o 1.1. Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami,
    - o 1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej,
  - Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich:
    - o 2.1. Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze;
3. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, stanowiąca odpowiedź na wyzwania, jakie stoją przed Polską, w zakresie lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i zapewnienia spójności społecznej. Zaplanowano bardzo szerokie działania, które odnoszą się do zatrudnienia i polityki społecznej oraz wpływających na nie kwestii związanych z zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych, do edukacji i szeroko rozumianej ochrony zdrowia. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 nawiązuje do niej w zakresie wszystkich celów, które jednocześnie stanowią wprost nawiązanie do Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju:
- Cel główny: Wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce:
    - o Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli w tym cyfrowych,
    - o Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej,
    - o Cel szczegółowy 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy,
    - o Cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne;
4. Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność, uwzględniająca szczegółowe rozwiązania we wszystkich najważniejszych sferach życia osób starszych, m.in. w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia, aktywności społecznej, zawodowej itp., a także dostosowania infrastruktury do potrzeb i możliwości takich osób. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 nawiązuje do niej w szczególności w obszarach:

Obszary dotyczące ogółu osób starszych:

- III.2 Uczestnictwo w życiu społecznym oraz wspieranie wszelkich form aktywności obywatelskiej, społecznej, kulturalnej, artystycznej, sportowej i religijnej,

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

- III.3 Tworzenie warunków umożliwiających wykorzystanie potencjału osób starszych jako aktywnych uczestników życia gospodarczego i rynku pracy, dostosowanych do ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji rodzinnej,
- III.4 Promocja zdrowia, profilaktyka chorób, dostęp do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
- III.6 Tworzenie warunków do solidarności i integracji międzypokoleniowej,
- III.7 Działania na rzecz edukacji dla starości (kadry opiekuńcze i medyczne), do starości (całe społeczeństwo), przez starość (od najmłodszego pokolenia) oraz edukacja w starości (osoby starsze);

Obszary uwzględniające działania wobec niesamodzielnych osób starszych:

- IV.2 Zapewnienie optymalnego dostępu do usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczo-pielęgnacyjnych, dostosowanych do potrzeb niesamodzielnych osób starszych,
  - IV.3 Sieć usług środowiskowych i instytucjonalnych udzielanych niesamodzielnym osobom starszym,
  - IV.4 System wsparcia nieformalnych opiekunów niesamodzielnych osób starszych przez instytucje publiczne;
5. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej, wskazujący szanse na zatrudnienie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz większą dostępność usług społecznych, jednocześnie mający za zadanie wzmocnić konkurencyjność podmiotów nastawionych na realizowanie celów społecznych. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 nawiązuje do niego w szczególności w zakresie celów:
- 1. Wspieranie trwałego partnerstwa podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej z samorządem terytorialnym w realizacji usług społecznych użyteczności publicznej oraz zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego,
  - 2. Zwiększenie liczby wysokiej jakości miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
6. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030, głównym celem jest wsparcie osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wzrost spójności społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024 - 2034 nawiązuje do niego w szczególności w zakresie celów i priorytetów:
- Cel szczegółowy: zmniejszenie zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem wśród dzieci i młodzieży,
  - Cel szczegółowy: zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym,
  - Cel szczegółowy: zwiększenie integracji społecznej grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem, w tym osób bezdomnych i migrantów;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

- Priorytet I Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- Priorytet II Przeciwdziałanie bezdomności i wykluczeniu mieszkaniowemu,
- Priorytet III Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- Priorytet IV Instytucje pomocy społecznej oraz podmioty ekonomii społecznej – wsparcie dla osób i rodzin;

7. Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego, która kładzie nacisk na zrównoważony rozwój Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i terytorialnym, stawiając w centrum działań i wsparcia rodzinę. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 nawiązuje do niej w szczególności w zakresie celów i kierunków rozwoju:

- Cel strategiczny: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie:
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 1. Rodzina na warmi i mazurach,
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 2. Opieka zdrowotna,
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 3. Bezpieczeństwo,
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 4. Sport i rekreacja,
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 5. Kultura i dziedzictwo,
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 6. Edukacja,
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 7. Rynek pracy;
- Cel strategiczny: System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020-2030:
  - o Główny kierunek polityki rozwoju 2. Współpraca i partnerstwo;

8. Strategia zintegrowanego rozwoju Powiatów Wielkich Jezior Mazurskich, będąca podstawowym i najważniejszym dokumentem strategicznym, przedstawiającym cele i działania spójności terytorialnej subregionu w długiej perspektywie czasowej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 nawiązuje do niej w szczególności w zakresie następujących celów (i powiązanych z nimi kierunków działań):

- Cel I. Wzrost konkurencyjności gospodarczej i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu:
  - o Cel I.4 Łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacja zawodowa uwzględniająca zmiany na rynku pracy;
- Cel III. Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych:
  - o Cel III.1 Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego
  - o Cel III.2 Zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości usług publicznych: rynku pracy, aktywności, spędzania czasu wolnego, edukacyjnych, zdrowotnych, rehabilitacyjnych, opiekuńczych, pielęgnacyjnych itp.,

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

- o Cel III.4 Realizacja spójnej, atrakcyjnej i dostępnej oferty spędzania czasu wolnego;
  - Cel V. Wzrost efektywności i jakości administracji samorządowej w powiecie:
    - o V.1 Rozwój współpracy samorządowej i międzysektorowej;
9. Strategia Rozwoju Społeczno Gospodarczego Gminy Wydminy na lata 2017-2030, będąca podstawowym gminnym dokumentem strategicznym, określającym cele i zadania zintegrowanej polityki rozwoju na poziomie lokalnym. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 stanowi uszczegółowienie zapisanego w niej celu wizji rozwoju gminy. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych oraz nawiązuje do niej w szczególności w zakresie następujących celów (i powiązanych z nimi kierunków działań):
- Cel strategiczny 1. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców:
    - o Cel operacyjny 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców;
  - Cel strategiczny 3. Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym.:
    - o Cel operacyjny 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią,
    - o Cel operacyjny 3.5. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym;
  - Cel strategiczny 4. System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy:
    - o Cel operacyjny 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku,
    - o Cel operacyjny 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych,
    - o Cel operacyjny 4.3. Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.
10. Wojewódzka Strategia polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030 Strategia jest podstawą do pozyskiwania krajowych i europejskich środków finansowych na wdrażanie projektów z obszaru włączenia społecznego. Odpowiednio zaprojektowana i wdrażana polityka społeczna stanowi inwestycję, która przynosi korzyści całemu społeczeństwu. Działania zmierzające do integracji społecznej zwiększają potencjał rozwoju, a także sprzyjają zwiększaniu aktywności społecznej we wszystkich obszarach życia społecznego.
- Cel strategiczny 1. założenia niezbędne do tworzenie warunków, by samorządy lokalne i instytucje polityki społecznej mogły jeszcze lepiej wspierać mieszkańców regionu zmagających się z życiowymi trudnościami
    - o Cel operacyjny: bezpośrednie zaangażowanie w kształtowanie przestrzeni do współpracy międzysektorowej, dostarczanie narzędzi i innowacyjnych rozwiązań.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

11. Krajowa Strategii Usług Społecznych.

- Cel strategiczny 1. Dokument „Strategia rozwoju usług społecznych – etap pierwszy. Okres programowania 2021-2040” jest polityką publiczną w rozumieniu art. 5 pkt 7b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z późn. zm.). Dokument stanowi wytyczne do działań, które programuje się do realizacji w pierwszym etapie procesu przewidzianego na lata 2021 – 2040. Dokument koreluje z projektem aktualizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 oraz Strategią na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami, przyjętą Uchwałą Nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r., w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (M. P. z 2021 r. poz. 218)

- o Cel operacyjny: wymaga starannego planowania, koordynacji i kontroli oraz zaangażowania wszystkich dostępnych zasobów, a także stworzenia warunków do nowych, niezbędnych realizowanych usług.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

System wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034

System wdrażania

Instytucją stworzoną w celu realizacji zadań własnych i zleconych gminy Wydminy z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz innych zadań przewidzianych przepisami prawa jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach.

Celem jego działania jest rozpoznawanie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem, możliwościami i uprawnieniami nie są w stanie pokonać trudności życiowych, a także umożliwienie im godnych warunków życia. Docelowo powinno to zmierzać do życiowego usamodzielniania się tych osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem, jak również zapobieganie powstawaniu nowych problemów społecznych. Wskazane działania realizowane są w szczególności na podstawie stosownych ustaw oraz niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034, której Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach jest koordynatorem i głównym realizatorem.

Do jego zadań należy w szczególności:

- realizacja przypisanych mu zadań i projektów,
- koordynacja współpracy oraz ciągłe pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji zadań zapisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- monitorowanie i ewaluacja procesu realizacji zadań określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, przygotowywanie sprawozdań,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych zadań od partnerów realizacyjnych i odbiorców działań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, koordynacja procesu jej aktualizacji (współpraca z Radą Gminy Wydminy, do której zadań należy w szczególności podejmowanie uchwał w zakresie aktualizacji dokumentu),
- poszukiwanie (wraz z Urzędem Gminy Wydminy, organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze polityki społecznej oraz innymi podmiotami) innych niż budżet gminy źródeł finansowania realizacji zadań i projektów,
- zapewnienie działań w zakresie koordynacji, informacji i promocji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zgodnie z zapisami znajdującymi się w ustawie o pomocy społecznej. Realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 będzie się odbywać w szczególności poprzez działalność statutową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach, jak również współpracę międzysektorową i międzyorganizacyjną, łączącą zasoby i potencjały Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych instytucji pomocy społecznej, w tym o charakterze innym niż gminne, Urzędu Gminy Wydminy, lokalnych instytucji

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

publicznych (szkoły, instytucje kultury, placówki ochrony zdrowia itp.), organizacji pozarządowych, organizacji rynku pracy itp. Skuteczność prowadzonych działań będzie zatem warunkowana sprawnością i efektywnością mechanizmów współdziałania między zaangażowanymi stronami. Wszyscy partnerzy realizujący zadania i projekty zdefiniowane w dokumencie są proszeni o aktywną współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wydminach. Projekty i zadania w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 będą realizowane w różnych okresach czasowych, przede wszystkim w formie zadań stałych, wynikających z działalności statutowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wydminach, w formie działań trwających kilka tygodni, miesięcy, rok, kilka lat, m.in. projekty, w tym realizowane przez lokalne organizacje pozarządowe, ale również akcji jednorazowych, odpowiadających np. na aktualną i pilną potrzebę społeczną. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 będzie wdrażana przy wykorzystaniu zróżnicowanych instrumentów, obejmujących m.in.

- programy i plany branżowe, opisujące w większym przybliżeniu niż strategia lub w sposób specjalistyczny podejście do danego zagadnienia, obszaru czy grupy społecznej, np. gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, gminny program wspierania rodziny, gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych, program współpracy z organizacjami pozarządowymi itp.,
- coroczne uchwały budżetowe Rady Gminy Wydminy, wieloletnią prognoza finansowa oraz inne dokumenty finansowe, określające krótko- i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych itp.,
- projekty realizowane przy wykorzystaniu funduszy zewnętrznych, głównie europejskich, projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne, w tym otwarte konkursy ofert i inne formy współpracy finansowej z organizacjami pozarządowymi itp.,
- pracę i zaangażowanie władz oraz kadr samorządowych, tworzenie zespołów, powoływanie dedykowanych ciał o charakterze opiniodawczo-doradczym, zawiązywanie partnerstw itp.,
- instrumenty kontrolne,
- działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne oraz konsultacje.

Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu

Sprawozdawczość (na potrzeby monitoringu, jak również ewaluacji) będzie realizowana w okresach rocznych, w szczególności w oparciu o analizę wskaźnikową, opracowywaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach, na podstawie własnych danych i informacji, statystyki publicznej (generowanej przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych oraz gminę i jej jednostki), a także statystyk realizatorów i partnerów realizacyjnych. Analiza powinna uwzględniać mierniki zdefiniowane w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034. Stanowią one propozycję bazową i mogą być modyfikowane zgodnie z potrzebami i możliwościami gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

W miarę możliwości, sprawozdawczość zostanie oparta także o raport z realizacji poszczególnych działań, przygotowywany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach na podstawie informacji własnych oraz otrzymanych od partnerów realizacyjnych i podmiotów zaangażowanych. W takim przypadku będą oni proszeni o przedstawienie okresowych raportów z realizacji własnych działań, określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034. Sprawozdawczość zostanie skoordynowana z nałożonym na gminy, zgodnie z dyspozycją art. 28aa. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obowiązkiem opracowania i przedstawienia w terminie do dnia 31 maja każdego roku raportu o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności władz samorządowych w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy. Jednocześnie będzie zintegrowana z oceną zasobów pomocy społecznej. Monitoring prowadzony będzie w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji strategii – pozwoli to diagnozowanie aktualnych potrzeb, wykrywanie zagrożeń i ewentualne modyfikacje planowanych do realizacji zadań lub podmiotów odpowiedzialnych/współpracujących przy realizacji zadań. Ponadto, w połowie okresu obowiązywania i wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 oraz po zakończeniu jej realizacji pożądane jest przeprowadzenie ewaluacji, służącej usprawnieniu projektów oraz programów oraz będącej próbą odpowiedzi na pytanie, jak można udoskonalić realizowane przedsięwzięcia lub wprowadzić nowe rozwiązania (podnoszenie jakości działań poprzez zwiększenie ich adekwatności, skuteczności, użyteczności, efektywności i trwałości). Najlepszą formą ewaluacji jest realizacja spotkania strategicznego z udziałem władz samorządowych oraz najważniejszych interesariuszy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Ramy finansowe realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034 wskazuje zadania i projekty zarówno o charakterze inwestycyjnym, jak i działania tzw. „miękkie”. Realizacja celów i kierunków interwencji Strategii będzie finansowana ze środków budżetu gminy oraz z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych (m.in. środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - PFRON, programy operacyjne oraz programy i konkursy poszczególnych ministerstw, w szczególności Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, programy i konkursy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko Mazurskiego, programy i konkursy Starostwa Powiatowego. Wydatki na szeroko pojmowaną pomoc społeczną (łącznie w działach: 852 - Pomoc społeczna, 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej i 855 - Rodzina) w gminie Wydminy od kilku lat systematycznie rosną, na co wpływ mają przede wszystkim programy na szczeblu krajowym. Ramy finansowe realizacji Strategii są jednak uzależnione od możliwości finansowych gminy oraz wielu zmiennych, jak np. sytuacja społeczna i gospodarcza, kondycja finansów publicznych, zmiany na rynku pracy, zmiany w programach rządowych, zmiany w zakresie dostępu do konkretnych świadczeń itp. Jednym z powodów zmian w tym zakresie mogą być skutki pandemii koronawirusa, która doprowadziła do ograniczenia lub likwidacji wielu działalności gospodarczych oraz miejsc pracy, co może się wiązać w kolejnych latach z dodatkowymi środkami na wsparcie biznesu, aktywizację zawodową czy pomoc osobom pozbawionym własnego źródła dochodów. Planowane wydatki gminy na pomoc społeczną definiowane będą corocznie w uchwale budżetowej.

Planowane wydatki budżetowe gminy Wydminy na pomoc społeczną obejmują w szczególności realizację 5 celów strategicznych w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2034:

DZIECI, MŁODZIEŻ I RODZINA

Cel strategiczny 1: Skuteczna polityka prorodzinna.

OSOBY STARSZE I ICH BLISCY

Cel strategiczny 2: Kompleksowa polityka senioralna.

OSOBY CHORE, DOTKNIĘTE LUB ZAGROŻONE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH BLISCY

Cel strategiczny 3: Efektywna polityka w odniesieniu do osób dotkniętych lub zagrożonych niepełnosprawnościami i ich bliskich.

OSOBY O TRUDNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY, BEZROBOTNE, UBOGIE, W TRUDNEJ SYTUACJI MIESZKANIOWEJ, BEZDOMNE I INNE WYMAGAJĄCE WSPARCIA, AKTYWIZACJI I INTEGRACJI

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wydminach

Cel strategiczny 4: Integrująca i aktywizująca polityka społeczna wobec potrzebujących mieszkańców.

WSPÓLNOTA LOKALNA

Cel strategiczny 5: Zarządzanie i współpraca, gwarantujące jakość życia oraz możliwości rozwoju indywidualnego i wspólnotowego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wydminy na lata 2024-2027 zawiera szereg zadań wykraczających poza klasyfikowaną budżetowo pomoc społeczną, np. działania z zakresu oświaty i wychowania, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kultury fizycznej, ochrony zdrowia, czy bezpieczeństwa publicznego, stąd też wydatki będą pochodzić również z innych kategorii budżetowych, a także ze środków innych instytucji i podmiotów. Kluczowe będzie też zaangażowanie środków zewnętrznych, głównie unijnych, ale ich oszacowanie nie jest możliwe ze względu na zmianę perspektywy finansowej Unii Europejskiej, brak pełnej informacji na temat nowych priorytetów finansowych, harmonogramów i problematyki realizowanych naborów konkursowych itp.